

Vlaams
Parlement

stuk **1233** (2010-2011) – Nr. 4
ingediend op 24 november 2011 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

betreffende het duurzaam beheer van
materiaalcringlopen en afvalstoffen

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur,
Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de dames Valerie Taeldeman en Gwenny De Vroe

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Bart Martens.

Vaste leden:

de heren Robrecht Bothuyne, Lode Ceyskens, de dames Tinne Rombouts, Valerie Taeldeman;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Pieter Huybrechts, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de dames Gwenny De Vroe, Mercedes Van Volcem;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Bart Martens;
mevrouw Tine Eerlingen, de heer Wilfried Vandaele;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

Plaatsvervangers:

de dames Karin Brouwers, Veerle Heeren, de heren Johan Sauwens, Jan Verfaillie;
mevrouw Katleen Martens, de heren Wim Van Dijk, Wim Wienen;
de heren Karlos Callens, Dirk Van Mechelen;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Els Robeyns;
de heer Mark Demesmaeker, mevrouw Liesbeth Homans;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Dirk Peeters.

Stukken in het dossier:

- 1233 (2010-2011) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Amendementen
– Nr. 3: Verslag over hoorzittingen

INHOUD

I. Toelichtingen.....	4
1. Toelichting door mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur.....	4
2. Toelichting door de heer John Wante, diensthoofd Beleidsinnovatie bij OVAM.....	7
II. Algemene bespreking	11
1. Standpunten van de fracties en vragen van de leden	11
2. Antwoord van de minister	20
3. Replieken.....	22
III. Artikelsgewijze bespreking	25
IV. Eindstemming	30
Gebruikte afkortingen	31
Tekst aangenomen door de commissie	32

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed besprak op 18, 25 en 26 oktober en 8 en 15 november 2011 het ontwerp van decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen.

Op 25 oktober 2011 hield de commissie een hoorzitting met de heer Werner Bosmans van het Directoraat-Generaal Milieu van de Europese Commissie en professor Karel Van Acker, Departement Metaalkunde en Toegepaste Materiaalkunde van de K.U.Leuven en voorzitter van het transitienetwerk Plan C, en met vertegenwoordigers van de Federatie van Bedrijven voor Milieubeheer, Interafval en Fost Plus. Op 26 oktober 2011 werden vertegenwoordigers gehoord van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, nv Indaver, Van Gansewinkel Groep en Sita Belgium. Over de hoorzittingen wordt verslag uitgebracht in *Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 1233/3.

I. TOELICHTINGEN

1. Toelichting door mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur

Europese richtlijn

Minister *Joke Schauvliege* verklaart dat dit ontwerp van decreet, samen met het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen – afgekort VLAREMA, het nieuwe uitvoeringsbesluit waarvoor de goedkeuringsprocedure lopende is – de omzetting regelt van de richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen. Deze richtlijn verduidelijkt een aantal elementaire begrippen uit het afvalbeleid door de invoering van nieuwe definities. Ze voert een strengere afvalverwerkingshiërarchie in waarin preventie en hergebruik duidelijk voorrang krijgen op materiaalrecyclage. Deze laatste krijgt dan weer voorrang op andere vormen van nuttige toepassing, zoals verbranding met hoge energie-efficiëntie. Verwijdering is de laatste optie. Afwijkingen van deze hiërarchie zijn mogelijk indien dit verantwoord is vanuit een levenscyclusbenadering. Er is meer aandacht voor de afbakening van de afvalfase door de introductie van criteria voor bijproducten en door het aanduiden van de einde-afvalfase. Lidstaten zijn verplicht preventieprogramma's op te maken en maatregelen te nemen ter bevordering van hergebruik, recyclage en gescheiden inzameling. Er is ook specifieke aandacht voor het toewijzen van kosten en verantwoordelijkheden binnen het afvalbeheer. Het begrip uitgebreide producentenverantwoordelijkheid wordt in algemene termen ingevoerd en omschreven als mogelijk beleidsinstrument.

Duurzaam materialenbeleid

Daarnaast wil de minister het afvalbeleid in een bredere context plaatsen en de overgang maken naar een duurzaam materialenbeleid. Om de milieueffecten van de afvalfase te verlagen, moet er gekeken worden naar beslissingen die worden genomen nog voor het materiaal afval is geworden. In de wijze waarop producten worden ontworpen, geproduceerd, verdeeld, geconsumeerd of gebruikt en terug ingezameld eens ze afval zijn geworden, zijn vaak grote milieuwinsten te halen. Tegelijkertijd moet worden vermeden dat maatregelen genomen in de ene fase van de levenscyclus de milieu- en gezondheidseffecten van de andere fase verhogen. Het streefdoel is de milieudruk zo klein mogelijk te houden over de hele levenscyclus van een product. Daarnaast moeten afvalstoffen zoveel mogelijk opnieuw ingezet worden als grondstoffen met het oog op het sluiten van materiaalkringlopen.

Met dit ontwerp van decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen wordt dus enerzijds de rechtsgrond gecreëerd voor een correcte omzetting van de kaderrichtlijn. Anderzijds wordt een basis gecreëerd voor het vormgeven van een beleid gericht op het duurzaam beheer van materiaalkringlopen.

Het duurzaam beheer van materiaalkringlopen gaat ruimer dan het vroegere Afvalstoffendecreet. Het is niet de bedoeling dat dit ontwerp van decreet de bepalingen uit andere decreten die rechtstreeks of onrechtstreeks betrekking hebben op het beheer van bepaalde facetten van een of meer materiaalkringlopen, gaat vervangen. Wel moet dit ontwerp van decreet de basis leggen voor het ontwikkelen van een samenhangend beleid gericht op de hele levenscyclus van materialen.

Hoofdstukken

De minister overloopt de negen hoofdstukken van het ontwerp van decreet. Het eerste hoofdstuk 'Inleidende bepalingen' behandelt onder meer de definities van een aantal elementaire begrippen. De meeste definities zijn overgenomen uit de kaderrichtlijn of uit het Afvalstoffendecreet. Een aantal nieuwe begrippen zoals 'materiaal' en 'materiaalkringloop' zijn ingevoerd omdat ze essentieel zijn binnen een duurzaam materialenbeleid. In dit hoofdstuk zijn ook de algemene doelstellingen van het ontwerp van decreet weergegeven. In lijn met de kaderrichtlijn beoogt dit ontwerp van decreet niet alleen het zo milieuvriendelijk mogelijk beheren van afvalstoffen, maar ook het tegengaan van de uitputting van hulpbronnen en van de schadelijke gevolgen van materiaalgebruik in het algemeen. Het volgen van een bepaalde hiërarchie in het materialenbeleid is een basisbeginsel in dit ontwerp van decreet. Wel moet steeds worden gestreefd naar een zo laag mogelijke milieupact, zoals die optreedt over de hele materiaalkringloop. Dit kan dan ook leiden tot afwijkingen van de hiërarchie op basis van levenscyclusdenken.

Het tweede hoofdstuk bevat de algemene bepalingen die gelden voor het beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen. Deze bepalingen creëren de rechtsgrond voor de belangrijkste beleidsinstrumenten die zullen worden ingezet om een duurzaam materialenbeleid te kunnen waarmaken. Deze instrumenten zijn van diverse aard: regulerende, stimulerende en planningsinstrumenten.

Onder de regulerende instrumenten vallen de vergunningsplicht voor afvalverwerking, de algemene verplichting tot bescherming van milieu en gezondheid bij het beheren van afvalstoffen, de verplichtingen met betrekking tot registratie, in- en uitvoer van afvalstoffen, het bijhouden van afvalstoffenregisters en de opmaak van identificatieformulieren voor transport. Deze zijn quasi ongewijzigd gebleven ten opzichte van het Afvalstoffendecreet.

De Vlaamse Regering krijgt het mandaat om de nodige regulerende maatregelen te nemen om de hiërarchie in de praktijk waar te maken. Hieronder vallen bijvoorbeeld het verplicht opleggen van bepaalde handelingen met betrekking tot de inzameling van afvalstoffen en hun verwerking.

De Vlaamse Regering krijgt ook het mandaat om verantwoordelijkheden met betrekking tot het beheer van afvalstoffen toe te wijzen aan verschillende actoren die betrokken zijn binnen een materiaalkringloop. Deze verantwoordelijkheden kunnen zowel slaan op financiële als op operationele aspecten. Het instrument 'aanvaardingsplicht' uit het Afvalstoffendecreet blijft bestaan, maar wordt geïntegreerd in een breder kader rond uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Deze verbreding moet toelaten instrumenten voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid op een meer flexibele, effectievere en efficiëntere manier in te vullen.

Hoofdstuk 2 maakt het mogelijk dat het gebruik van bepaalde materialen, ongeacht of deze afvalstoffen zijn of niet, aan voorwaarden wordt onderworpen. Daarmee kunnen onder meer materialen die hun einde-afvalfase hebben bereikt aan gebruiksvoorwaarden worden onderworpen, zoals voorzien was in het Afvalstoffendecreet voor secundaire grondstoffen.

De mogelijkheid is ook voorzien om, indien nodig, systemen voor traceerbaarheid in te voeren om zo te garanderen dat materialen de juiste bestemming en verwerking of toepassing krijgen.

De regeling met betrekking tot erkenningen voor overbrengers van afvalstoffen is gewijzigd ten opzichte van het Afvalstoffendecreet. Er wordt geen algemene erkenningsplicht meer opgelegd, eerder wordt de mogelijkheid gecreëerd om meer gerichte uitvoeringsbepalingen en procedures (kwaliteitsborgingssysteem) uit te werken naar specifieke stromen toe.

Inzake planningsinstrumenten worden zowel preventieprogramma's als uitvoeringsplannen voorzien. Beide kunnen wel in één document gecombineerd worden, zoals nu reeds voor de meeste uitvoeringsplannen het geval is.

Hoofdstuk 2 bevat ten slotte de rechtsgrond voor de invoering van stimulerende instrumenten. Hieronder valt een brede basis voor het verstrekken van subsidies in het kader van een duurzaam materialenbeleid. De artikelen met betrekking tot subsidies uit het Afvalstoffendecreet zijn hier samengevoegd en verruimd om te voldoen aan de noden van een duurzaam materialenbeleid. Het artikel over de bevordering van de aankoop van gerecycleerde grondstoffen via overheidsbestekken uit het Afvalstoffendecreet wordt verruimd tot groen aankoopbeleid in het algemeen.

Overleg tussen verschillende actoren die betrokken zijn bij een materiaalkringloop, zowel overheden als niet-overheden, wordt gestimuleerd, onder meer bij de opmaak en opvolging van plannen en preventieprogramma's en bij het toestaan van afwijkingen op de hiërarchie.

Zoals in het Afvalstoffendecreet wordt in milieubeleidsvereenkomsten – af te sluiten overeenkomstig het decreet betreffende de milieubeleidsvereenkomsten – voorzien waarin zowel regulerende als stimulerende maatregelen kunnen worden opgenomen.

Hoofdstuk 3 bevat bepalingen rond het beheer van specifieke materiaalkringlopen en afvalstoffen. De bepalingen rond huishoudelijke afvalstoffen, gevaarlijke afvalstoffen en bijzondere afvalstoffen zijn nagenoeg ongewijzigd ten opzichte van het Afvalstoffendecreet. Ook de bepalingen rond bedrijfsafvalstoffen komen voor het grootste deel overeen met het Afvalstoffendecreet.

Hoofdstuk 4 is specifiek aan de afbakening van de afvalfase gewijd. Binnen een materiaalkringloop tekent zich als een van de levensfasen van een materiaal, de afvalfase af. Voorliggend ontwerp van decreet vindt voor een groot deel zijn toepassing binnen deze fase. Daarnaast worden in de kaderrichtlijn een aantal nieuwe begrippen, zoals einde-afvalcriteria en bijproducten geïntroduceerd. Tegelijkertijd integreert dit ontwerp van decreet bepalingen uit het Afvalstoffendecreet die betrekking hebben op secundaire grondstoffen, en het artikel dat bepaalde afvalstoffen uitsluit uit het decreet. De term 'secundaire grondstof' wordt evenwel verlaten.

Het duurzaam materialenbeleid gaat ervan uit dat zoveel mogelijk materialen (her)ingezet moeten worden in een kringloop en dit op een milieuveilige manier. Bij de afweging of en hoe iets opnieuw ingezet kan worden in een kringloop, moet het zeker zijn dat mens en milieu worden beschermd. Onafhankelijk van de status van een materiaal (primaire of secundaire materiaal, afvalstof of grondstof/product) moet deze beoordeling op eenzelfde leest worden geschoeid. Er wordt uitgegaan van een gelijk beoordelingskader voor afvalstoffen die ophouden afval te zijn enerzijds, en reststromen die in aanmerking komen om als bijproduct te worden bestempeld anderzijds. Het ontstaan van een ongelijk speelveld doordat materialen die uit een afvalfase komen aan andere criteria moeten voldoen dan materialen die het juridische statuut 'afval' (nog) niet hebben gekregen, maar die qua aard en samenstelling vergelijkbaar zijn, moet worden voorkomen.

Hoofdstuk 4 verduidelijkt het omslagpunt van afvalstof naar grondstof/product. Een afvalstof kan zijn afvalstatuut verliezen als aan de vastgestelde voorwaarden is voldaan en voldoende zekerheid bestaat dat het op een rechtmatige manier zal worden toegepast. Dit betekent dat een afvalstof zijn afvalstatuut kan verliezen nog voor het effectief wordt toegepast. Dit betekent ook dat eventuele gebruiksvoorwaarden die verbonden zijn aan de eigenlijke toepassing, niet noodzakelijk voorwaarden zijn die alleen gelden voor afvalstoffen. Het zijn voorwaarden die algemeen geldig zijn voor alle materialen van vergelijkbare aard en samenstelling. Een concreet voorbeeld kan dit illustreren. Gft-afval dat wordt gecomposteerd, verliest zijn afvalstatuut van zodra de compost voldoet aan een aantal voorwaarden inzake samenstelling en verwerkingswijze. Eventuele gebruiksvoorwaarden die betrekking hebben op de wijze waarop dergelijke compost mag worden toegepast, zijn voorwaarden die worden opgelegd aan een grondstof/product en niet per se aan een afvalstof. Dit betekent echter niet dat de compost niet terug een afvalstof kan worden, indien de gebruiksvoorwaarden bij zijn toepassing niet worden nageleefd.

De brede definitie van ‘materiaal’ en de uitgebreide regeling voor einde-afval en bijproducten in dit ontwerp van decreet moeten pragmatisch en zonder valse verwachtingen worden bekeken: het is niet de bedoeling dat afvalstoffen plots hun statuut afvalstof verliezen, of dat materialen plots als afvalstoffen worden gezien. Met verwijzing naar Europese grondslagen en door een striktere ‘materialenhiërarchie’ is het de doelstelling om primaire grondstoffen op milieuveilige wijze door gerecycleerde materialen of nevenstromen te vervangen. Bovendien wordt de grondslag geformuleerd voor een rechtszekere procedure die de omslag van afvalstof naar niet-afvalstof markeert. Dit zal in de meeste gevallen aansluiten bij bestaande praktijken en het gebruik van gerecycleerde materialen stimuleren.

Hoofdstuk 5 gaat over de milieubijdragen, milieuheffingen en retributies. De bepalingen hierover zijn nagenoeg volledig overgenomen uit het Afvalstoffendecreet.

Hoofdstuk 6 biedt een juridische basis waarmee bestaande transitienetwerken rond duurzaam materialenbeheer structureel kunnen worden ondersteund. Meer specifiek gaat het hier over de verzelfstandiging van het transitienetwerk Plan C.

Hoofdstuk 7, 8 en 9 zijn gewijd aan de toezicht- en strafbepalingen, de wijzigingsbepalingen en de slotbepalingen.

2. Toelichting door de heer John Wante, diensthoofd Beleidsinnovatie bij OVAM

De heer *John Wante* verwijst ten eerste naar de omzetting van de Europese kaderrichtlijn Afvalstoffen die in 2008 is goedgekeurd. Ten tweede is het de bedoeling een juridische basis te creëren voor het verruimen van het afvalbeleid tot een materialenbeleid. Afvalstoffenbeleid heeft tot doel afvalstoffen zo milieuvriendelijk mogelijk te beheren, materialenbeleid wil de materiaalkringlopen zo milieuvriendelijk mogelijk beheren en dus afval zoveel mogelijk vermijden, door er bijvoorbeeld opnieuw grondstoffen van te maken. Die gewijzigde beleidsopties zijn weerspiegeld in de naamgeving. Het huidige Afvalstoffendecreet heet het decreet betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, het nieuwe ontwerp van decreet heeft als titel het ontwerp van decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen.

Enkele essentiële begrippen

Het ontwerp van decreet definieert een afvalstof als “elke stof of voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, moet ontdoen of voornemens is zich te ontdoen”. Die definitie, overgenomen uit de Europese wetgeving, is niet gewijzigd. De interpretatie heeft nochtans al tot veel discussies geleid. De nieuwe kaderrichtlijn en het ontwerp van decreet brengen wel enkele verduidelijkingen aan, maar toch blijft het begrip voor interpretatie vatbaar.

Nieuw is het begrip materiaal. Dat is elke fysiek tastbare substantie die in een economische kringloop zit. Het kan dus gaan om een ruwe grondstof, een half afgewerkt product, een product dat in gebruik is of een afvalstof – kortom, van ontginning tot de definitieve teruggave aan de natuur.

De materialenkringloop wordt gedefinieerd als het geheel van opeenvolgende handelingen zoals die optreden doorheen de levenscyclus van een product.

Doelstellingen

Het ontwerp van decreet heeft twee pijlers: het wil mens en milieu beschermen tegen de schadelijke invloed van afvalstoffen en materiaalgebruik, en de uitputting van de natuurlijke hulpbronnen helpen voorkomen. Die doelstellingen worden behaald met acties, geordend volgens de ladder van Lansink, waarbij het meest verkieslijke eerst komt: materialen voorkomen, hergebruiken, recycleren, nuttig aanwenden voor andere doeleinden zoals bijvoorbeeld energieopwekking, verwijderen door verbranding met laag energierendement of storten. De afvalhiërarchie uit de kaderrichtlijn wordt in het Materialendecreet een materialenhiërarchie. Dat is mogelijk omdat het verschil tussen afvalstof en grondstof juridisch is, niet milieutechnisch. De milieu-impact blijft immers gelijk.

Hiërarchie en afwijkingen hierop

De Vlaamse overheid is verplicht de hiërarchie te volgen, maar dat geldt niet voor een bedrijf. De overheid moet bij het vormgeven van haar beleid zoveel mogelijk burgers en bedrijven aanmoedigen om de hiërarchie te volgen. Volgens het ontwerp van decreet kan de overheid gemotiveerd van die hiërarchie afwijken om het beste resultaat voor milieu en gezondheid te bereiken, bijvoorbeeld als dat een langere levenscyclus van het materiaal oplevert. Ze moet daarvoor economische, ecologische of sociale motieven hebben. De OVAM adviseert de Vlaamse Regering daarover. Dat advies moet tot stand komen in een overlegplatform bestaande uit al wie betrokken is bij een materiaalkringloop. Studies daarover moeten onafhankelijk zijn of tenminste door een onafhankelijke partij geverifieerd zijn. De reguleringssimpactanalyse somt de overwegingen op waarom het ontwerp van decreet kiest voor een materialenhiërarchie en niet voor afvalhiërarchie.

Planningsinstrumenten: preventieprogramma's en uitvoeringsplannen

Het ontwerp van decreet bevat een lijst van planningsinstrumenten. Twee ervan zijn overgenomen uit de kaderrichtlijn Afvalstoffen: preventieprogramma's en afvalbeheerplannen. Die laatste plannen omschrijven het afvalbeleid maar ook de capaciteit voor storten en verbranden. Uitvoeringsplannen en preventieprogramma's kunnen volgens het ontwerp van decreet worden uitgebreid tot programma's en plannen voor de volledige materiaalcyclus. Zo ontstaat er een overzicht van alle maatregelen voor preventie en beheer in alle fasen van de cyclus. De OVAM verwacht immers dat de strikte scheiding tussen preventie en beheer stilaan zal vervagen.

Economische instrumenten

Het ontwerp van decreet vermeldt ook de mogelijkheid om economische instrumenten in te voeren om het materialenbeleid vorm te geven. Een breed geformuleerd subsidieartikel biedt de Vlaamse Regering heel wat mogelijkheden om het materialenbeleid financieel te stimuleren. Voorts wordt de overheid verplicht om werk te maken van een groen aankoopbeleid, om de aankoop van gerecycleerde materialen en groene producten te stimuleren.

De uitgebreide producentenverantwoordelijkheid is een belangrijk instrument en wordt al toegepast met de aanvaardingsplicht. Het ontwerp van decreet verruimt het instrument naar analogie met de kaderrichtlijn Afvalstoffen. De gemeenten moeten vergoed worden

als er in de gemeentelijke inzamelpunten toch nog afvalstoffen worden ingezameld die onder de aanvaardingsplicht vallen. Het ontwerp van decreet legt ook de basis voor de harmonisering van huishoudelijke afvaltarieven, bijvoorbeeld in de gemeentelijke containerparken. Het ontwerp van decreet heeft het ten slotte ook over de heffingen en de milieubijdragen.

Regelgevende instrumenten

De Vlaamse overheid wordt verplicht hergebruik en recyclage te stimuleren. Het ontwerp van decreet zet in op sortering aan de bron, op gescheiden inzameling. Dat biedt de meeste kansen op goede recyclage. De Vlaamse Regering kan het gescheiden aanbieden of het gescheiden inzamelen, doelstellingen inzake recyclage en afvalverwerkingshandelingen opleggen, maar ook handelingen verbieden, zoals verbranden en storten.

Het ontwerp van decreet vervangt de huidige erkenning van vervoerders, handelaars en makelaars in afval door een eenvoudige registratie. Voor de afhandeling van bepaalde afvalstoffen zal een kwaliteitszorgsysteem vereist zijn. De huidige erkenningsregeling is vooral een controle op papier. De OVAM vindt het zinvoller te werken met kwaliteitsborgingssystemen van het bedrijf zelf, waarop de overheid controle uitoefent.

Het ontwerp van decreet creëert een rechtsgrond om gebruiksvoorwaarden op te leggen voor bepaalde materialen, zonder zware administratieve procedure. Het gebruik van afvalstoffen die terug grondstoffen worden, kan daardoor om milieuveiligheids- of gezondheidsoverwegingen aan voorwaarden worden verbonden. Dat maakt het ook gemakkelijker om stoffen te ontheffen van het afvalstoffenstatuut. De bestaande gebruiksvoorwaarden voor secundaire grondstoffen zullen via VLAREMA worden overgezet in het nieuwe kader.

Onderscheid bedrijfsafvalstoffen en huishoudelijke afvalstoffen

Het ontwerp van decreet legt de basis voor het verlenen van vergunningen en bevat een rechtstreekse verplichting van milieubescherming voor alle bedrijven die afvalstoffen inzamelen, bewerken enzovoort. Het ontwerp van decreet maakt een duidelijk onderscheid tussen huishoudelijke afvalstoffen en bedrijfsafvalstoffen. Bedrijven blijven verplicht een afvalstoffenregister bij te houden. Ze worden daarop steekproefsgewijs gecontroleerd. Ze worden financieel en operationeel verantwoordelijk voor de afvalstoffen die ze produceren. Ze moeten die nuttig aanwenden of verwijderen of doorgeven aan een derde partij. Een afgiftebewijs bewijst dan dat het bedrijf de verantwoordelijkheid heeft doorgegeven aan de volgende actor in de keten. Die wordt verantwoordelijk voor de veilige inzameling en verwerking van de stof.

De zorgplicht van de gemeenten blijft gelden voor de huishoudelijke afvalstoffen. De Vlaamse Regering kan de gescheiden inzameling van die stoffen en de manier van verwerking voorschrijven. De gemeenten worden daar financieel voor vergoed. Als ze in gebreke blijven, heeft de Vlaamse overheid de mogelijkheid in hun plaats te treden.

Zelfvoorzieningsprincipe

Een belangrijk principe van het ontwerp van decreet, letterlijk overgenomen uit de kader-richtlijn, is het zelfvoorzieningsprincipe. Onder dat principe valt alle gemengd stedelijk afval dat ingezameld is van particuliere huishoudens, ook als dat afval van andere producenten bevat. Het betreft dus alle gemengd huishoudelijk afval, alle gemengd vergelijkbaar bedrijfsafval dat samen met dat gemengd huishoudelijk afval wordt ingezameld of uitgesorteerd, en residu's uit de sortering van die stromen. De overheid heeft de mogelijkheid om die afvalstoffen in Vlaanderen te houden. Voor andere afvalstoffen zijn de grenzen open.

Voor de OVAM is er maar één juiste juridische interpretatie van het beginsel. Een strikte interpretatie is belangrijk, afvalverwerkers met installaties in Vlaanderen zijn immers voorstander van een gesloten markt, afvalverwerkers met buitenlandse installaties van een open markt.

Wijziging van de bepalingen afvallgeen afval

Een belangrijk nieuw element is de afbakening van de afvalfase. De kaderrichtlijn heeft een aantal nieuwe artikelen geïntroduceerd, waaronder een artikel dat bepaalt wanneer een reststroom kan worden beschouwd als een bijproduct. Voorts heeft de kaderrichtlijn de mogelijkheid gecreëerd om op Europees niveau einde-afvalcriteria vast te leggen. Aan de hand daarvan kan bepaald worden wanneer een gerecycleerd materiaal voldoende kwaliteit heeft om als grondstof op de markt te komen. De Europese harmonisering is belangrijk, want nu kan elke lidstaat eigen criteria hebben voor wat als afvalstof geklasseerd wordt.

Een duidelijker onderscheid tussen grondstoffen en afvalstoffen is ook nodig omdat volgens de productwetgeving alle producten die op de markt komen, moeten voldoen aan REACH. Het is belangrijk te weten of een stof onder het afvalstoffenregime of het productregime valt omdat de verplichtingen en uitgangspunten anders zijn.

Met het ontwerp van decreet worden enkele onduidelijkheden opgelost, onder meer het omslagpunt wanneer een afvalstof een grondstof wordt. Ook het statuut van secundaire grondstoffen is momenteel niet duidelijk. Voor de OVAM is het belangrijk dat er geen discriminatie is tussen primaire en secundaire materialen. Het is de bedoeling om zoveel mogelijk ruwe grondstoffen te vervangen door secundaire materialen. Daarom is het belangrijk eerlijke criteria te hanteren, die niet variëren naargelang de juridische indeling (afvalstof of bijproduct) van een materiaal. Zo wordt ook 'shopping' in de wetgeving vermeden. Momenteel is het bijvoorbeeld niet duidelijk of slakken uit de metaalindustrie bijproducten of afvalstoffen zijn. Volgens de nieuwe regeling maakt dat geen verschil meer, de criteria om ze als grondstof te gebruiken, blijven dezelfde.

Het ontwerp van decreet sluit enkele stromen expliciet uit van de afvalstoffenbepalingen van het Materialendecreet, ongeacht of de afvalstoffendefinitie daarvoor geldt of niet. Gasvormige effluënten zoals NO_x en CO₂ vallen niet onder de afvalstoffenwetgeving, maar ook dierlijke mest en afvalwater niet. Het ontwerp van decreet verduidelijkt wel het onderscheid tussen afvalwater en vloeibare afvalstof. De RIA kiest voor een pragmatische optie: afvalwater in de riolering valt onder de waterwetgeving; vloeibare afvalstoffen, getransporteerd over de weg, vallen onder de afvalstoffenwetgeving. Onuitgegraven bodem, ook verontreinigd, valt niet onder de afvalstoffenwetgeving, maar onder het Bodemdecreet. Uitgegraven bodem valt niet onder de afvalstoffenbepalingen als voldaan is aan de normen van het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering en het Bodemdecreet. Zo wordt vermeden dat specifiekere regelingen niet worden toegepast.

Einde van de afvalfase

Europa zal stelselmatig einde-afvalcriteria per afvalstroom opstellen. Nu bestaan die al voor metaalschroot van ijzer, staal en aluminium. Aan die voor koper, papier, glas en kunststoffen wordt gewerkt. Eens de criteria er zijn, vallen de nationale regels weg. Als er nog geen Europese criteria zijn, hebben de lidstaten de bevoegdheid om zelf afspraken daarover vast te stellen.

Het ontwerp van decreet creëert vier categorieën, waarbij de milieurisico's de indeling bepalen. Voor bepaalde reststromen worden er specifieke einde-afvalcriteria in een uitvoeringsbesluit vastgelegd. Daarenboven moet het bedrijf beschikken over een grondstof-

verklaring, uitgereikt door de OVAM, eigenlijk een verificatie dat de reststroom aan de criteria voldoet. Voor de tweede categorie reststromen zijn er Vlaamse criteria, maar is de grondstofverklaring niet nodig. Het bedrijf gaat zelf na of de criteria vervuld zijn. Voor een derde categorie zijn er geen Vlaamse criteria maar wel een grondstofverklaring. Het gaat om specifieke gevallen waarvoor het niet mogelijk is om algemene regels op te stellen. De overheid beoordeelt geval per geval of het gaat om een grondstof of een afvalstof. Voor de vierde categorie zijn er geen Vlaamse criteria, noch een grondstofverklaring nodig. Het bedrijf oordeelt zelf of er aan de definitie van een afvalstof is voldaan. In geval van twijfel kan het bedrijf toch een grondstofverklaring vragen aan de OVAM.

Vlaamse einde-afvalcriteria

De Vlaamse einde-afvalcriteria zullen dus in het VLAREMA staan, het uitvoeringsbesluit van het Materialendecreet. Ze zullen toegespitst zijn op specifieke afvalstoffen in bepaalde gebruiksgebieden. De criteria moeten garanderen dat de afvalstoffen voor bepaalde doelen kunnen worden gebruikt, dat er altijd een markt voor is, dat aan alle technische en productvoorschriften voldaan is en dat er geen negatief effect op milieu- of gezondheid optreedt. Ze moeten vermijden dat stoffen lager in de ladder van Lansink verwerkt worden dan mogelijk: dus geen verbranding als recyclage mogelijk is. Dat soort criteria speelt ook mee bij grondstofverklaringen.

Het omslagpunt van afvalstof naar grondstof ligt bij de uitgang van een bedrijf, niet bij de ingang. Als een bedrijf een product op de markt brengt als afvalstof, mag het aankopende bedrijf die stof enkel als afvalstof verwerken en moet het dus beschikken over een afvalvergunning. Als de afnemer geen afvalvergunning heeft of geen afvalstoffen wil aanvaarden, moet het verkopende bedrijf ervoor zorgen dat het product gelabeld is als grondstof. Dat moet voor compatibiliteit met de REACH-regelgeving zorgen. Die houdt in dat de leverancier alle informatie verschaft aan de volgende gebruiker in de keten. Dat is niet mogelijk als de omslag van afval naar grondstof bij de gebruiker ligt.

Vertaling van bijproducten naar Vlaamse regelgeving

Voor bijproducten gelden gelijkaardige regels. Europa legt de mogelijkheid vast voor Europese regels, maar voorlopig zijn die er nog niet. Zonder Europese criteria, gelden er enkele algemene criteria voor bijproducten: het verdere gebruik moet zeker zijn, het moet rechtstreeks gebruikt worden zonder speciale afvalstoffenbehandeling, het moet geproduceerd worden als onderdeel van het productieproces, het verdere gebruik moet rechtmatig zijn en geen negatieve effecten op milieu en gezondheid hebben. Gezien de overeenstemming heeft Vlaanderen bepaald dat in VLAREMA de criteria voor einde-afval en voor bijproducten gelijk zijn. Zo vermijdt men discriminatie tussen stoffen of het ‘shoppen’ tussen wetgeving.

Samenwerkingsverband Plan C

Het bestaande netwerk Plan C wordt verzelfstandigd. Er komt een samenwerkingsverband dat de vzw Plan C zal ondersteunen. Plan C is een transitienetwerk, gericht op systeeminnovatie. Het moet voorlopers in de bedrijfs wereld samenbrengen om systeeminnovatieve experimenten op te zetten. Dat moet leiden tot een omslag in het beleid.

II. ALGEMENE BESPREKING

1. Standpunten van de fracties en vragen van de leden

Tussenkomst van mevrouw Marleen Van den Eynde

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* verwijst naar de hoorzittingen die de commissie over het ontwerp van decreet heeft georganiseerd (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 1233/3*).

Het gaat om een belangrijk nieuw ontwerp van decreet en iedereen is het in grote mate eens over de principes die aan de basis ervan liggen. Het gaat echter ook om een juridisch moeilijke materie. Zo bleek uit de hoorzitting met de vertegenwoordigers van Sita Belgium, die sommige bepalingen aanvechten.

Tijdens die hoorzitting ontstond een discussie over het zelfvoorzieningsprincipe. Wat is het antwoord van de minister op de opmerkingen van Sita over de noodzaak van een uitbreiding van de draagwijdte van het zelfvoorzieningsprincipe?

Het bedrijf had ook een aantal vragen over de uitvoer van ongesorteerd afval. Volgens hun jurist is de export van niet-gesorteerd afval strijdig met het Europees recht. Kan de minister hierover duidelijkheid verschaffen?

De vertegenwoordiger van het bedrijf Van Gansewinkel pleitte voor het afsluiten van samenwerkingsprotocollen met buurlanden over het aanwenden van beschikbare verwerkingscapaciteit. Wat is het standpunt van de minister daarover?

Ook Interafval, het samenwerkingsverband tussen de VVSG en de afvalintercommunes, maakte enkele belangrijke opmerkingen. Interafval vreest dat door een overschot aan afvalverbrandingscapaciteit in Vlaanderen, maar ook in Duitsland en Nederland, men gemakkelijker geneigd zal zijn om afval te verbranden in plaats van te recyclen. Een overcapaciteit houdt volgens de vertegenwoordiger van de VVSG ook financiële risico's in. De gevolgen van de overcapaciteit zijn momenteel al voelbaar in Nederland en Duitsland. Hoe ziet de minister de verbrandingscapaciteit evolueren in Vlaanderen? Zal er op korte tijd bijkomende capaciteit worden vergund?

Het lid geeft het concrete voorbeeld van de plannen van een bedrijf om een verbrandingsoven te bouwen aan Kampenhout-Sas. De initiatiefnemers hebben nu blijkbaar rechtstreeks bij de Vlaamse overheid een aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning ingediend. Daardoor hebben ze volgens mevrouw Van den Eynde de gemeente Kampenhout en de provincie Vlaams-Brabant buiten spel gezet. Indien dit een werkbare optie is, hoe zal het dan met andere vergunningsaanvragen verlopen in de toekomst?

Mevrouw Van den Eynde verwijst naar het in september 2011 gepubliceerde OVAM-rapport over de inventarisatie van de huishoudelijke afvalstoffen in 2010. Over deze cijfers werden reeds vragen om uitleg gesteld in de commissie (*Hand. Vl. Parl.* 2011-12, nr. C20). Ondanks de gunstige cijfers over de hoeveelheid restafval blijkt dat er nog steeds nieuwe afvalverwerkingsinstallaties kunnen worden gebouwd in Vlaanderen. Zo kreeg in juni 2011, op de valreep van het vorige politieke werkjaar, de nv Bionerga nog een vergunning voor 100.000 ton bijkomende verwerkingscapaciteit in Limburg. Deze capaciteit zou volgens de minister noodzakelijk zijn voor het verbranden van de grote hoeveelheden shredderafval in Vlaanderen. Ook bij Indaver werd nog 100.000 ton extra vergund voor shredderafval. Wat er volgens het lid niet bij wordt vermeld, is dat Vlaanderen door de lage heffing op het storten van residu van shredderafval, ook shredderafval uit het buitenland aantrekt. In het Afvalstoffendecreet wordt voor de heffing op shredderresidu voorlopig een correctiefactor toegepast, maar dat volstaat niet om het shredderafval uit het buitenland te voorkomen. Op termijn is het voortbestaan van deze import weliswaar twijfelachtig, maar de vraag die volgens mevrouw Van den Eynde meteen moet worden gesteld, is of het wel verantwoord is om bijkomende capaciteit te creëren om dit afval uit het buitenland te verwerken. Hoeveel shredderresidu zal er in de toekomst nog te verwerken zijn in Vlaanderen eens een normaal heffingstarief wordt toegepast? Is het risico niet zeer groot dat de belastingbetaler zal opdraaien voor de ongunstige gevolgen van de overcapaciteit?

In haar antwoord op een actuele vraag in de plenaire vergadering van 6 juli 2011 deelde de minister volgens het lid ook mee dat er momenteel nog 382.000 ton brandbaar afval in

Vlaanderen wordt gestort (*Hand.* Vl. Parl. 2010-11, nr. C46). De bedoeling is om dit afval niet meer te storten maar te verbranden, waarvoor volgens de minister nog bijkomende capaciteit noodzakelijk is. Over welk soort afval gaat het hier dan? Is een volledig stortverbod in 2015 dan wel verantwoord en haalbaar?

Ondanks de overcapaciteit aan afvalverbranding in Vlaanderen, zijn er dus nog verschillende initiatieven in voorbereiding. De vraag is echter of bijkomende afvalverbrandingscapaciteit in Vlaanderen nog wel noodzakelijk is, gelet op de nog steeds dalende cijfers inzake restafval. Is het volgens de minister niet zinvoller om op zoek te gaan naar nieuwe inzamelstromen voor selectief afval? Werkt de minister nog aan nieuwe selectieve inzamel-systemen?

Is de minister niet overtuigd dat door een normaal heffingstarief de markt van shredderafval in Vlaanderen zal afnemen? Waarom wordt momenteel bijkomende capaciteit voor verwerking van shredderafval vergund? Bestaat er geen mogelijkheid om het shredderafval tijdelijk te stockeren en geleidelijk aan met de bestaande capaciteit te verwerken? Beschikt de minister over cijfers van de hoeveelheid buitenlands shredderafval die in Vlaanderen wordt verwerkt? Wat is dan de totale hoeveelheid shredderafval die in Vlaanderen moet worden verwerkt?

Vreest de minister niet dat wanneer de markt van het shredderafval wordt genormaliseerd, de verbrandingsinstallaties niet meer rendabel zullen zijn en de aandeelhouders (in grote mate gemeenten) met een financiële kater achterblijven?

In hoeverre werden er voorwaarden opgelegd aan de verbrandingsovens die bijkomende capaciteit hebben vergund gekregen, zoals ISVAG, Indaver en Bionerga? Welke voorwaarden?

Heeft de minister onderzoek laten uitvoeren naar de benutting van de afvalverbrandingsovens in Vlaanderen tijdens de voorbije maanden? Tot welke conclusie is de minister gekomen?

Tussenkoms van mevrouw Valerie Taeldeman

Mevrouw *Valerie Taeldeman* verwijst op haar beurt naar de verschillende tussenkomsten tijdens de hoorzittingen. De CD&V-fractie wenst de Vlaamse Regering te feliciteren met het ambitieuze ontwerp van decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen. Het Vlaamse afvalstoffenbeleid is volgens mevrouw Taeldeman de laatste dertig jaar drastisch geëvolueerd van de opruiming van de vele illegale stortplaatsen en de vermindering van de hinder door storten en verbranden in de jaren '80 naar de succesvolle opgang van selectieve inzameling, recyclage en preventief optreden. De Vlaamse Regering wil met het ontwerp van Materialendecreet een stap verder gaan. De vraag is niet langer hoe we afvalstoffen beheren met zo weinig mogelijk schade voor mens en milieu. De centrale vraag is hoe we afvalstoffen, en bij uitbreiding grondstoffen en daarvan afgeleide producten, zo efficiënt mogelijk kunnen produceren, gebruiken of verbruiken. Het huidige grondstoffengebruik en onze afhankelijkheid van import leggen volgens het lid een grote druk op de beschikbaarheid van grondstoffen in de nabije toekomst. Daarom is omschakeling van een klassiek afvalbeleid naar een materialenbeleid dringend nodig.

Het ontwerp van decreet verduidelijkt wat materiaalkringlopen zijn en legt de volgorde van prioriteiten vast voor de omgang met materialen: (1) voorkom afvalstoffen en stimuleer milieuvriendelijke productie en consumptie; (2) bevorder hergebruik; (3) recycleer afvalstoffen of zorg dat materialen in gesloten kringlopen worden ingezet; (4) pas afvalstoffen nuttig toe, wat in de praktijk vaak neerkomt op energietoepassingen; en als laatste

stap (5) verwijder afvalstoffen op een verantwoorde manier via verbranding zonder energierecuperatie of storten.

Mevrouw Taeldeman wijst erop dat een aantal principes van het ontwerp van Materialendecreet in een later stadium zullen worden uitgewerkt, zoals de preventie- en uitvoeringsplannen, de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, de tracering van materiaalstromen, het stellen van eisen aan het materiaalgebruik uit hoofde van milieu en gezondheid en de beoordeling van een milieuvergunning op basis van materiaalgebruik en -efficiëntie. Omdat niet alles kan worden beslecht of gedetailleerd kan worden beschreven in dit ontwerp van kaderdecreet, en gelet op een aantal opmerkingen die tijdens de hoorzitting werden geformuleerd, hebben de meerderheidsfracties een voorstel van resolutie opgemaakt waarin een aantal vragen aan de Vlaamse Regering zijn opgenomen (*Parl. St. Vl. Parl. 2011-12, nr. 1348/1*).

Mevrouw Taeldeman kondigt verder aan dat de meerderheidsfracties drie amendementen zullen indienen om het ontwerp van decreet op enkele punten te verduidelijken.

De CD&V-fractie is er volgens het lid van overtuigd dat met dit ontwerp van Materialendecreet de basis wordt gelegd voor de overgang van een afvalbeleid naar een duurzaam materialenbeleid. Materiaalkringlopen moeten maximaal worden gesloten en afvalstoffen moeten grondstoffen worden voor nieuwe producten. Deze doelstellingen reiken verder dan Vlaanderen, maar Vlaanderen wil in het bereiken ervan een leidende rol spelen. Tijdens de hoorzittingen werd deze ambitieuze rol van Vlaanderen bevestigd door verschillende sprekers.

Tussenkomst van mevrouw Gwenny De Vroe

Mevrouw Gwenny De Vroe stelt dat Open Vld positief staat ten opzichte van de filosofie van het ontwerp van decreet. Vlaanderen heeft een voorsprong in het afvalstoffenbeleid en de Open Vld-fractie gaat ervan uit dat de uitvoering van het decreet geen probleem mag zijn voor het Vlaamse Gewest.

Het huidige uitvoeringsbesluit VLAREA zal worden vervangen door een VLAREMA. Wat is de precieze timing van deze operatie? Gelet op het belang van dit nieuwe uitvoeringsbesluit vraagt het lid om, zodra er een goedgekeurd voorontwerp van besluit is, dit toe te lichten in het Vlaams Parlement, zodat ook de commissie hierin een inbreng kan hebben.

Ook mevrouw De Vroe heeft nog vragen over de afvalverbrandingscapaciteit. Het is duidelijk, en dat werd ook bevestigd door de OVAM, dat er met de huidige capaciteit een evenwicht is tussen vraag en aanbod. Wanneer dit ontwerp van decreet ten volle uitwerking zal krijgen, zal de hoeveelheid restafval alleen maar dalen: enerzijds door een productie- en consumptiepatroon waarbij minder afvalproducten op de markt worden gebracht en anderzijds door een nog verder doorgedreven recyclage en hergebruik waardoor de hoeveelheid niet-geselecteerd brandbaar afval daalt. Mevrouw Van den Eynde verwees al naar het initiatief om een nieuwe afvalverbrandingsinstallatie te bouwen aan Kampenhout-Sas. De stedenbouwkundige vergunning werd aangevraagd en het openbaar onderzoek zal nu snel volgen. Mevrouw De Vroe vraagt zich af welk standpunt de minister zal innemen over het milieukundige aspect van dit initiatief. Na een beroepsprocedure inzake de milieuvergunningsaanvraag zal het dossier wellicht op de tafel van de minister belanden. Welke houding zal de minister aannemen in dit dossier en in eventuele andere dossiers? Zal de minister in de toekomst nog bijkomende verbrandingscapaciteit in Vlaanderen vergunnen?

Een geheel ander aspect is de innovatie. Volgens mevrouw De Vroe valt het te voorzien dat met de uitvoering van dit ontwerp van decreet de markt voor recycleerbare materialen

zal toenemen. Dit zal dan ook de vraag naar technieken om materialen uit afval te halen en er opnieuw bruikbare grondstoffen van te maken, doen toenemen. Hierin ligt volgens Open Vld een grote kans voor de Vlaamse bedrijven en wetenschappelijke instellingen om te innoveren en deze technologie te ontwikkelen. Zal de Vlaamse Regering bijkomende kredieten vrijmaken om dergelijk onderzoek te ondersteunen?

Tussenkoms van mevrouw Tine Eerlingen

Mevrouw *Tine Eerlingen* stelt dat het ontwerp van decreet de omzetting van de Europese richtlijn betreffende afvalstoffen bevat. Het ontwerp van decreet legt een kader vast waarbinnen nog uitvoeringsbesluiten moeten worden opgemaakt. Iedereen is het erover eens dat het Vlaamse Gewest de rol van voorloper binnen de EU speelt. Dat werd ook bevestigd door experts tijdens de hoorzitting.

Uit de hoorzittingen bleek dat er nog uitdagingen wachten op het vlak van het duurzaam beheer van materialen en afvalstoffen. Daarom hebben de meerderheidsfracties ook een voorstel van resolutie ingediend met vragen en aanbevelingen aan de Vlaamse Regering (*Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1348/1*). Een aantal van de bekommernissen die tijdens de hoorzittingen werden geuit, worden daarin verwoord. Op die manier kan er een antwoord van de regering komen op deze bekommernissen. De meerderheid zal voorts nog enkele amendementen indienen om de tekst van het ontwerp van decreet te verduidelijken, ook naar aanleiding van opmerkingen die tijdens de hoorzittingen werden gemaakt.

Het ontwerp van decreet trekt volgens mevrouw Eerlingen de voorlopersrol van Vlaanderen door en kan op die manier de basis vormen voor het toekomstige model voor het beheer van materialen en afvalstoffen.

Tussenkoms van de heer Hermes Sanctorum

De heer *Hermes Sanctorum* zegt dat tijdens de hoorzittingen een weinig fraai beeld werd opgehangen van het globale grondstoffengebruik, maar ook van het grondstoffengebruik in Vlaanderen. Het klopt dat Vlaanderen wereldwijd een koploper is inzake recyclage van huishoudelijke afvalstoffen. De keerzijde is dat Vlaanderen inzake materiaalefficiëntie nog een hele weg moet afleggen, dat blijkt volgens het lid uit tal van beleidsrapporten, waaronder het laatste Milieu- en Natuurrapport Vlaanderen. Ook de afhankelijkheid van grondstoffen is een belangrijk aspect daarvan. Het is in het belang van de Vlaamse economie om meer en meer in te zetten op duurzaam materialenbeheer.

De heer Sanctorum meent dat de basis van dit ontwerp van decreet goed is. Het is duidelijk dat met dit ontwerp van decreet een theoretische keuze wordt gemaakt voor een beter grondstoffenbeleid in Vlaanderen, meer recyclage en meer preventie van afvalstoffen. De impact op milieu en gezondheid is een duidelijke leidraad en daarover wordt geoordeeld op basis van de hele levenscyclus van producten of voorwerpen.

Het lid laat opmerken dat het Vlaamse Gewest de Europese richtlijn te laat omzet. Dit had moeten gebeuren voor 12 december 2010. Die vertraging is opvallend, aangezien Vlaanderen op het Europese niveau altijd heeft gepleit voor duurzaam materialenbeheer en het punt altijd hoog op de Europese agenda heeft willen plaatsen.

Los van de goede basis en de late omzetting, is de belangrijkste vraag wat de minister met het nieuwe Materialendecreet zal doen. Het theoretisch kader ligt voor, maar hoe zal de invulling gebeuren? De heer Sanctorum vraagt daarom welke hefboomen de minister concreet zal ontwikkelen om het duurzaam materialenbeheer in Vlaanderen in de praktijk te brengen. Er wordt onder meer een duidelijke materialenhierarchie vooropgesteld en een kader voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, maar uiteindelijk zullen concrete beslissingen moeten worden genomen. Die kunnen gaan over recyclagepercentages

of -certificaten, duidelijke doelstellingen per product dus, of het verder ontwikkelen van ecodesign enzovoort.

De heer Sanctorum denkt daarbij ook aan een moratorium op verbrandingscapaciteit. Zoals door mevrouw Van den Eynde al werd opgemerkt, kwam de OVAM recent opnieuw tot de vaststelling dat er een onevenwicht is tussen het aanbod aan brandbaar afval (ook indien dat nog wordt gestort) enerzijds en de bestaande en vergunde verwerkingscapaciteit anderzijds. Dit is geen nieuw element; de gegevens worden regelmatig geüpdatet door de OVAM en daarbij wordt volgens het lid telkens een overcapaciteit vastgesteld. Intussen worden nieuwe vergunningsaanvragen ingediend en de indruk leeft dat de minister die vergunningen ook toekent. Er is al verwezen naar de vergunning voor Bionerga in Limburg, met een extra capaciteit van 100.000 ton. Wat zal de minister doen met de andere projecten die op stapel staan? Er moet volgens de heer Sanctorum een duidelijk kader komen.

Een duidelijk kader is ook in het belang van de afvalsector, die moet weten waar hij aan toe is. Ook een bedrijf als Indaver moet volgens het lid weten welke richting het Vlaamse Gewest wil uitgaan. De heer Sanctorum kondigt een amendement aan om het moratorium in te schrijven in het ontwerp van decreet. Het moratorium zou gelden van zodra er een onevenwicht dreigt te komen en een overcapaciteit wordt vastgesteld.

Het lid vraagt de mening van de minister over deze overcapaciteit zoals door de OVAM vastgesteld. De minister lijkt volgens de heer Sanctorum telkens de cijfers van haar eigen agentschap te betwisten. Hoe verklaart de minister dat het aanbod aan brandbaar afval de laatste jaren stijgt, terwijl er meer wordt ingezet op recyclage en de huishoudelijke afvalberg zou moeten krimpen? Door de overcapaciteit kan er een concurrentie optreden tussen verbranding en recyclage. Indien Vlaanderen echt wil inzetten op duurzaam materialenbeheer, zou de verbrandingscapaciteit op termijn moeten worden afgebouwd, met die nuance dat het brandbaar afval dat nu nog wordt gestort, ook beter zou worden verbrand.

De heer Sanctorum verwijst naar de opmerkingen van Sita tijdens de hoorzitting en naar de discussie over het zelfvoorzieningsprincipe. Er moet juridische klaarheid zijn. De wijzigingen die Sita heeft voorgesteld, bevatten volgens het lid toch een ecologische logica. Een sterker zelfvoorzieningsprincipe kan helpen vermijden dat brandbaar bedrijfsafval wordt geëxporteerd. Heeft de minister sluitende juridische argumenten tegen de wijzigingen die Sita voorstelt? Het ontwerp van decreet moet uiteraard conform de Europese kaderrichtlijn zijn, maar de richtlijn voorziet wel degelijk in de mogelijkheid om strikter op te treden om milieuredenen.

Wat betreft het uitsorteren in het buitenland heeft Sita volgens de heer Sanctorum ook sterke argumenten. Die maken nog eens duidelijk dat selectieve inzameling de voorkeur moet krijgen. Op die manier kan worden vermeden dat ongesorteerd afval naar het buitenland gaat voor een onduidelijke behandeling en verwerking. Wat is het antwoord van de Vlaamse Regering op de opmerkingen van Sita?

De heer Sanctorum kondigt tot slot een amendement aan inzake de regeling voor het beroep tegen opgelegde milieueffingen. De minister moet daar volgens de huidige tekst over oordelen, daarin bijgestaan door een onafhankelijke adviescommissie. Het lid vindt dat een neutrale geschillencommissie deze beslissing moet nemen. In het verleden is volgens de heer Sanctorum gebleken dat er soms politieke beslissingen worden genomen en dat milieueffingen worden kwijtgescholden om onduidelijke redenen.

Tussenkomst van de heer Bart Martens

De heer *Bart Martens* feliciteert namens de sp.a-fractie de Vlaamse Regering met dit ambitieuze ontwerp van decreet. De regering heeft zich niet beperkt tot een omzetting van de Europese kaderrichtlijn, maar heeft ook verder gekeken. Er worden instrumenten inge-

zet om niet alleen de afvalstoffen op een milieuverantwoorde manier te beheren maar ook om materiaalkringlopen te sluiten en het materiaalengebruik te verduurzamen. De laatste decennia heeft Vlaanderen al een hele weg afgelegd.

Daarbij werd wel de omgekeerde weg van de afvalbeheershiërarchie bewandeld: aanvankelijk werd de voorkeur gegeven aan het storten van afval. Toen bleek dat de ruimte beperkt was en de neveneffecten van stortplaatsen voor het milieu duidelijk werden, werd geleidelijk overgestapt naar het verbranden van afval. Dat gebeurde aanvankelijk zonder degelijke rookgasreiniging en zonder energierecuperatie. Gaandeweg werd de verbrandingstechnologie op punt gesteld en werd ook gepoogd de energie uit het afval te recupereren. Intussen werd duidelijk dat het selectief inzamelen en recycleren van afvalstoffen nog milieuvriendelijker en vaak ook goedkoper was. Met het recycleren van kunststof kan men bijvoorbeeld meer energie uitsparen dan men kan terugwinnen bij het verbranden van kunststofafval. De logische volgende stap is dan het sluiten van materiaalkringlopen. Uiteraard blijft het voorkomen van afval de meest milieuvriendelijke oplossing. De fractie van de heer Martens is tevreden dat de afvalbeheershiërarchie overeind is gebleven in de kaderrichtlijn en in het ontwerp van decreet. Er kan wel gemotiveerd van worden afgeweken wanneer uit levenscyclusanalyses blijkt dat voor bepaalde individuele toepassingen een afwijking van de hiërarchie minder milieu-impact heeft dan het respecteren ervan.

Het lid hoopt dat materiaalkringlopen op een geloofwaardige manier kunnen worden gesloten en dat ‘downcycling’ wordt vermeden. Men kan materialen in bepaalde gevallen immers ook hergebruiken op een manier die vanuit milieuhygiënisch oogpunt niet verantwoord is, bijvoorbeeld omdat ze leidt naar een verspilling van materiaal of een verspreiding van gevaarlijke stoffen. Dat moet absoluut worden vermeden.

Het ontwerp van decreet bouwt volgens de heer Martens voort op de economische instrumenten die in het verleden al tot gedragswijzigingen hebben geleid, zoals de heffingen op storten van afval. Die instrumenten krijgen navolging in andere landen. In het Verenigd Koninkrijk werd recent nog een storthelling ingevoerd, waardoor de afvalbeheershiërarchie er nu beter wordt gerespecteerd en er in selectieve inzameling, recyclage en energierecuperatie wordt geïnvesteerd. Het Vlaamse Gewest is inderdaad voorloper geweest in Europa en het is een goede zaak dat die instrumenten worden behouden in het ontwerp van decreet.

De fractie van de heer Martens staat ook volledig achter de bepalingen in artikel 16 van het ontwerp van decreet over het groen en duurzaam aankoop- en aanbestedingsbeleid van de Vlaamse overheid. Het volstaat niet op te leggen dat stromen apart worden ingezameld en gerecycleerd. Ook de vraag naar gerecycleerde materialen en duurzaam ontworpen producten moet toenemen. De overheid kan dat stimuleren door die producten aan te kopen en in bestekken en lastenboeken daar bepalingen over op te nemen. Wat betreft openbare werken kan de overheid er bijvoorbeeld voor zorgen dat in eigen bouwwerken, zoals dijken, wegen en fietspaden, niet-vormgegeven bouwstoffen worden gebruikt. Daardoor kan het gebruik van primaire delfstoffen worden vermeden. Een aanpassing van de typebestekken kan zorgen voor een grotere afzetmarkt voor secundaire grondstoffen en recyclaten. De voorgestelde bepaling kan volgens het lid een belangrijke basis zijn voor het verder vergroenen van het aankoop- en aanbestedingsbeleid.

Belangrijk is voor de heer Martens ook dat het ontwerp van decreet een verschuiving bevat van een benadering gefocust op productcategorieën naar een benadering die streeft naar het sluiten van materiaalstromen, ongeacht in welk product ze voorkomen. Materialen zoals papier en plastic komen voor in verpakkingen, maar ook in diverse producten. Het is vaak zinvol een benadering te ontwikkelen over die productcategorieën heen per materiaalstroom. Het ontwerp van decreet bevat daartoe een eerste aanzet.

Het blijft echter een ontwerp van kaderdecreet dat de uitvoerende macht veel ruimte laat voor de concrete invulling ervan. Er moet niet alleen een uitvoeringsbesluit worden opgesteld, maar ook preventieplannen, uitvoeringsplannen enzovoort. De producenten moeten milieubeleidsovereenkomsten sluiten om te voldoen aan de eisen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Voor de democratische controle is het volgens de heer Martens belangrijk dat het parlement zich daar kan over uitspreken. Om die reden stellen de meerderheidspartijen nog amendementen voor die voorschrijven dat ontwerpen van preventieprogramma's en van uitvoeringsplannen aan het parlement worden bezorgd. Daardoor krijgt het Vlaams Parlement ook de mogelijkheid om via moties of resoluties aanbevelingen op de ontwerpen aan de Vlaamse Regering over te maken. Voor de ontwerpen van milieubeleidsovereenkomsten bestaat die mogelijkheid al. Het parlement wordt wel pas laat in de besluitvorming over deze overeenkomsten betrokken, meer bepaald nadat er al een ontwerp is goedgekeurd door de Vlaamse Regering en de adviesraden zich daarover al hebben uitgesproken. In het voorstel van resolutie van de meerderheidsfracties wordt daarom aan de Vlaamse Regering gevraagd het decreet betreffende milieubeleids-overeenkomsten te wijzigen, zodat de maatschappelijke actoren en het Vlaams Parlement veel vroeger in de besluitvorming over nieuwe overeenkomsten worden betrokken.

Dat het ontwerp van kaderdecreet nog ruimte laat voor discussie, bleek volgens de heer Martens ook uit de tussenkomsten tijdens de hoorzittingen over het zelfvoorzieningsprincipe, over het nasorteren versus het scheiden aan de bron en het handhaven van de krappe planning inzake verwerkingscapaciteit. Deze discussies zullen voor een groot deel moeten worden beslecht op het niveau van de uitvoeringsbesluiten en de code van de goede praktijk die met de sector zal worden opgesteld. Het voorstel van resolutie van de meerderheidsfracties bevat al wel aanbevelingen over een aantal van deze discussiepunten.

Tijdens de hoorzittingen bleek bijvoorbeeld dat een aantal actoren vreesden dat het nasorteren evenwaardig zou worden beschouwd aan het selecteren aan de bron. Daarom staat in het voorstel van resolutie nog eens duidelijk dat in de uitvoeringsbesluiten prioriteit moet worden gegeven aan het scheiden aan de bron. De ervaring leert dat dit tot de beste resultaten leidt. De kwaliteit van de te recupereren materialen leidt onder een nasortering, ook al worden daar technieken voor ontwikkeld. Nasorteren mag in geen geval een alibi zijn om niet te sorteren aan de bron. Dit principe staat ook in het huidige VLAREA en zal in het toekomstige VLAREMA worden opgenomen. Indien het niet wordt nageleefd, moet volgens het lid worden overwogen om de handhaving op te drijven, eerder dan het alternatief van de nasortering aan te bieden. Dit neemt niet weg dat het in bepaalde gevallen aangewezen kan zijn om een nasortering op te leggen, bijvoorbeeld om de afvalinzamelaars ertoe aan te zetten de aanbieders beter te laten scheiden aan de bron.

De heer Martens meent dat inzake bedrijfsafval nog meer inspanningen kunnen worden gedaan om te scheiden aan de bron, bijvoorbeeld wat pmd-afval betreft. Indien een selectieve inzameling van pmd-afval voor huishoudens mogelijk is, moet dit ook kunnen in kmo's en in andere bedrijven en kantoren. De indieners van het voorstel van resolutie vragen om op basis van de resultaten van het lopende proefproject een regelgeving voor een dergelijke inzamelverplichting uit te werken.

Inzake het zelfvoorzieningsprincipe vragen de meerderheidsfracties in het voorstel van resolutie aan de Vlaamse Regering om de mogelijke negatieve gevolgen – voor het milieu en voor het duurzaam beheer van materialen – van de export van gemengd stedelijk afval van bedrijfsvoorsprong te onderzoeken en desgevallend nieuwe regelgeving uit te werken om deze gevolgen te vermijden. De heer Martens meent dat indien recyclage-activiteiten door de export van bedrijfsafval worden ondermijnd, de Vlaamse Regering het toepassingsgebied van het zelfvoorzieningsprincipe moet uitbreiden tot het gemengd stedelijk afval van bedrijfsvoorsprong. De vertegenwoordigers van Sita haalden aan dat het toepassingsgebied om milieuredenen kan worden uitgebreid, maar er is wel een onderzoek nodig om na te gaan of die milieuredenen er zijn.

De meerderheidsfracties zullen nog een amendement indienen om in het ontwerp van decreet te verduidelijken dat nasortering in het buitenland van gemengd stedelijk afval dat apart van het particulier afval wordt ingezameld, moet worden vermeden. De Vlaamse Regering moet kunnen optreden wanneer het vermoeden bestaat dat selectieve inzameling en het bewerkstelligen van recyclage worden gefnuikt ten behoeve van verbranding in het buitenland.

Het lid gaat voorts in op het uitgangspunt van een krappe planning van de verwerkingscapaciteit. De heer Sanctorum pleitte eerder voor een moratorium, maar de meerderheidsfracties willen volgens de heer Martens niet verhinderen dat nieuwe installaties worden gebouwd ter vervanging van installaties die worden gesloten. Die nieuwe installaties kunnen vanuit economisch of ecologisch oogpunt performanter zijn dan de bestaande installaties. Volgens het lid moet worden gezocht naar een instrumentarium om het principe van de krappe planning te verzoenen met de wens om een dynamiek te behouden en nieuwe installaties een kans te geven. De meerderheidsfracties vragen in het voorstel van resolutie aan de Vlaamse Regering om de haalbaarheid van verhandelbare afvalverwerkingsrechten te onderzoeken. In een dergelijk systeem zouden de bestaande houders van een exploitatievergunning verwerkingsrechten krijgen die kunnen worden overgedragen aan nieuwe inrichtingen indien de bestaande inrichting wordt gesloten. Het instrument van de verhandelbare verwerkingsrechten verdient een grondig onderzoek.

Wat de nieuwe installaties betreft, wordt de Vlaamse Regering gevraagd om binnen de regelgeving met betrekking tot energie en in het kader van de omgevingsvergunning criteria uit te werken voor minimale energierecuperatie en het vermijden van verkeerscongestie door in te zetten op de verschillende transportmodi. De nieuwe installaties moeten milieu- en energievriendelijker zijn dan de bestaande installaties die worden gesloten. Ook de mogelijkheden van vervoer van afvalstoffen over spoor en binnenwateren moeten worden benut.

De heer Martens wijst tot slot op de nood aan overleg met andere overheden. Door de evolutie van een afvalstoffenbeleid naar een beleid inzake duurzame materiaalkringlopen, komt het Vlaamse Gewest ook op het terrein van het productbeleid. Productnormering en productfiscaliteit zijn bevoegdheden van de federale overheid. Het is raadzaam om met de federale overheid en de andere gewesten na te gaan of een samenwerkingsovereenkomst kan worden gesloten die het mogelijk maakt om voor bepaalde producten een duurzaam productbeleid vorm te geven. Als stok achter de deur bij het sluiten van milieubeleids-overeenkomsten, zou ook een productheffing mogelijk kunnen zijn. Verpakkingsverantwoordelijken en producenten zouden daardoor aangemoedigd worden om extra engagementen aan te gaan in een milieubeleids-overeenkomst.

Ook op Europees niveau moet overleg worden gevoerd. De EU legt de lidstaten talrijke verplichtingen op, niet alleen in de kaderrichtlijn Afvalstoffen maar ook in de richtlijnen voor afgedankte elektrische en elektronische apparaten, de richtlijn over afgedankte voertuigen, de richtlijn over verpakkingen en verpakkingsafval enzovoort. De lidstaten worden verplicht stromen selectief in te zamelen en te recyclen, maar helaas wordt vastgesteld dat die stromen vaak naar buiten de EU lekken. Ze worden in andere continenten verwerkt op een manier die niet aan de Europese standaard voldoet. De heer Martens geeft het voorbeeld van het transport van elektroschroot naar Azië, waar het maar deels wordt gerecycleerd, doorgaans in onveilige en milieuschadelijke omstandigheden. De EU moet inspanningen doen om de kringlopen beter te sluiten. Dat kan bijvoorbeeld door in het kader van productnormering een minimum 'recycled content' op te leggen, waardoor het gebruik van gerecycleerd materiaal in producten wordt gestimuleerd.

De heer Martens besluit dat het ontwerp van decreet een belangrijke stap is, maar dat nog veel moet worden uitgeklaard in het uitvoeringsbesluit, de uitvoeringsplannen en de code van goede praktijk. Om een echt duurzaam materialen- en productbeleid vorm te geven,

moet overleg worden gepleegd met de andere Belgische overheden en op het Europees niveau.

2. Antwoord van de minister

Minister *Joke Schauvliege* dankt de leden voor de positieve opmerkingen over het ontwerp van decreet betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen. De verschillende fracties erkennen dat met het ontwerp van decreet een belangrijke stap wordt gezet en dat Vlaanderen hiermee een pioniersrol in Europa opneemt. In de Europese context wordt Vlaanderen ook gerespecteerd voor deze rol, onder meer voor het onder de aandacht brengen van duurzaam materialenbeleid tijdens het Belgische voorzitterschap van de EU.

Het ontwerp van decreet wil de omslag maken naar het zo volledig mogelijk sluiten van de materiaalkringlopen. De stap van afvalstoffen naar materialen moet in het beleid worden gezet. De minister bevestigt dat de uitdaging nu is om dit verder om te zetten in het uitvoeringsbesluit VLAREMA. Ze is ook tevreden met het voorstel van resolutie waarin de aandachtspunten voor de uitvoering van het ontwerp van decreet kenbaar worden gemaakt.

Verwerkingscapaciteit

Er werden opmerkingen gemaakt over het spanningsveld tussen de verbrandingscapaciteit en het streven naar een duurzaam materialenbeleid. De minister antwoordt aan de heer Sanctorum dat ze de cijfers van de OVAM niet betwist.

Volgens de laatste gegevens van de OVAM is er min of meer een evenwicht in aanbod en capaciteit voor verbranding. Het aanbod bedraagt 2119 kton, de beschikbare capaciteit 2194 kton, inclusief de vergunde maar nog niet gebouwde uitbreiding voor Bionerga. De minister laat daarbij opmerken dat de vergunning van ISVAG werd vernieuwd, maar dat geen bijkomende capaciteit werd vergund.

Ze laat ook opmerken dat de OVAM in haar berekening van het aanbod het shredderafval dat kan verbrand worden in de wervelbedoven van SLECO in Beveren, niet meetelt. De capaciteit van SLECO wordt echter wel meegeteld bij de berekening van de beschikbare verbrandingscapaciteit.

Wat de vragen over nieuwe vergunningen betreft, wijst de minister erop dat ze niet verantwoordelijk is voor de stedenbouwkundige vergunningen. Het uitgangspunt van haar beleid en van het ontwerp van decreet is de overgang naar een duurzaam materialenbeleid. De materiaalkringlopen moeten maximaal gesloten worden. Dat betekent dus geen overcapaciteit voor verbranding, maar die is er op dit ogenblik volgens de minister ook niet. Nieuwe aanvragen voor een milieuvergunning zullen steeds getoetst worden aan de noodzakelijke capaciteit, naast de andere criteria zoals: milieu-impact, maximale aanwending van de energie-inhoud, transportmodi voor aan- en afvoer van afvalstoffen, ligging ten opzichte van de plaats van productie en het vermijden van monopolies. Al deze criteria zijn voor de minister belangrijk. Ze zijn volgens de minister ook niet strijdig met het doel van het ontwerp van decreet, het sluiten van de materiaalkringlopen.

De minister wil geen uitspraken doen over concrete vergunningsdossiers, omdat mogelijk is dat ze later in beroep zal moeten oordelen over deze dossiers.

De heer Sanctorum merkte op dat het aanbod aan brandbaar afval stijgt terwijl recycling en selectieve inzameling worden aangemoedigd. Zoals tijdens de hoorzittingen door Indaver en de OVAM werd geantwoord, is dit deels te verklaren door de economische heropleving in 2010. Er bleek volgens de minister ook minder afvoer van afval naar het buitenland te zijn en een gestegen invoer van recycleerbaar materiaal.

Storten shredderafval

Op de vraag van mevrouw Van den Eynde over het shredderafval antwoordt de minister dat er momenteel nog 220.000 ton wordt gestort. In totaal wordt nog 380.000 ton aan brandbare afvalstoffen gestort (shredderafval inbegrepen). Bij het begin van de regeerperiode werd beslist het storten van shredderafval af te bouwen. Er wordt een heffing opgelegd die gradueel stijgt om het storten te ontmoedigen. In 2015 moet het storten van shredderafval ophouden.

De minister ontkent formeel dat er in het Vlaamse Gewest shredderafval wordt ingevoerd. Er wordt wel schroot ingevoerd, maar geen shredderafval.

Voorsorteren – nasorteren

De minister wil duidelijk stellen dat de prioriteit ligt bij scheiding aan de bron. Dit staat ook letterlijk in het ontwerp van decreet, met name in artikel 9, §1. Maar het beleid moet ook realistisch zijn. Het is niet omdat er in het VLAREMA staat dat bedrijven verplicht zijn afvalstoffen gescheiden aan te bieden en dat er controles zijn, dat het daarom in de praktijk in alle gevallen gebeurt. Omdat er nog steeds bedrijven zijn die de sorteerregels om welke reden dan ook niet kunnen of willen naleven, zal een nasortering in bepaalde gevallen dus nodig blijven en dan gebeurt dat bij voorkeur onder de juiste omstandigheden. Daarom is een code van goede praktijk voor nasortering aangewezen.

Om de scheiding aan de bron te verbeteren, is een sectorgerichte aanpak aangewezen. Dat is trouwens ook bevestigd in het overlegplatform voor kmo-afval en het is ook de aanpak die door FEBEM wordt verdedigd. Deze sectorgerichte aanpak zal door de minister de komende jaren verder worden ontwikkeld en uitgevoerd.

Zelfvoorzieningsprincipe

Enkele leden verwezen naar de opmerkingen van Sita en de juridische discussie over het zelfvoorzieningsprincipe. De minister antwoordt dat de OVAM de huidige beleidsvisie op papier heeft gezet en juridisch heeft onderbouwd. Die nota is trouwens uitgebreid besproken met de actoren. In de analyse van Sita wijzen veel elementen op een gedeelde visie met de OVAM, bijvoorbeeld het belang van bronsortering, een eerder strikte toepassing van het zelfvoorzieningsprincipe, toepassing van de bezwaargronden uit de Europese verordening Overbrenging Afvalstoffen en het opleggen van voorwaarden aan afvalstoffen bij uitvoer, zoals bijvoorbeeld de calorische waarde. Er is dus niet over alles discussie. De kritiek van Sita en anderen heeft volgens de minister vooral betrekking op de insteek rond beste beschikbare technieken en de argumentatie op basis waarvan uitsortering in het buitenland kan worden tegengehouden.

Volgens de OVAM zijn de juridische gronden wel degelijk correct, maar de minister heeft de OVAM gevraagd om dit nog te bespreken met Sita. Eventueel kan de argumentatie nog worden verfijnd. Ook over de code van goede praktijk voor sorteren zal nog verder overlegd worden met de sector, zodat ook een degelijke maar realistische code kan worden vastgesteld. Een breed draagvlak voor de code is belangrijk. In het ontwerp van VLAREMA is voorzien dat deze code van goede praktijk via ministerieel besluit zal worden vastgelegd.

Er werd geargumenteed dat het mogelijk zou zijn de grenzen voor gemengd stedelijk afval van bedrijfsvoorsprong te sluiten om milieuredenen. De minister laat opmerken dat dit niet mogelijk is indien de emissienormen voor verbrandingsinstallaties gelijk zijn aan de normen die het Vlaamse Gewest oplegt. Er zullen dus andere argumenten nodig zijn dan enkel de uitstoot. De Europese Commissie lijkt dit eng te interpreteren en vooral te kijken naar het vergunningenbeleid. De minister hoopt dat Europa ook rekening kan

houden met de ambitie van Vlaanderen om de materiaalkringlopen te sluiten en dat ook in rekening wil brengen.

De minister verwijst nog naar de aangekondigde amendementen inzake het zelfvoorzieningsprincipe, die de tekst van het ontwerp van decreet nog kunnen verduidelijken.

VLAREMA

De minister bevestigt dat het een ontwerp van kaderdecreet betreft dat nog verder moet worden ingevuld, onder meer via het uitvoeringsbesluit. Het ontwerp van VLAREMA werd op 28 oktober 2011 voor een tweede keer principieel door de Vlaamse Regering goedgekeurd. Het wordt aan de Raad van State voorgelegd en zou begin 2012 klaar moeten zijn.

Economisch instrumentarium, eco-efficiëntie en innovatie

De minister verwijst naar de opmerkingen van de heren Sanctorum en Martens over de instrumenten. Er is inderdaad nood aan de verdere ontwikkeling van het economische instrumentarium om het duurzame materialenbeleid te ondersteunen. Hiervoor is reeds heel wat voorbereidend werk geleverd door de OVAM. Zowel de omvorming van bestaande als de invoering van nieuwe economische instrumenten wordt onderzocht. Daarbij kan onder meer gedacht worden aan recyclagecertificaten, heffingen, verhandelbare verwerkingsrechten of subsidiëring. De haalbaarheid van deze instrumenten op Vlaams niveau is voor de minister een belangrijk uitgangspunt. Sommige instrumenten, zoals de recyclagecertificaten, kunnen alleen maar efficiënt zijn indien ze op Europees niveau worden ingevoerd. Dit wordt momenteel dan ook op Europees niveau bekeken.

Ook op eco-efficiëntie wil de minister verder blijven inzetten. De eco-efficiëntiescans blijven behouden en de ecodesignprijzen worden uitgereikt. De minister wil bekijken hoe eco-efficiëntie nog meer kan worden gestimuleerd.

Mevrouw De Vroe wees terecht op het belang van innovatie. De minister verwijst in dat verband naar het transitienetwerk Plan C, dat in het ontwerp van decreet wordt verzelfstandigd. Een tweede pijler is het Steunpunt Duurzaam Materialenbeheer, dat samen met het beleidsveld Innovatie wordt opgezet. In het kader van het steunpunt zullen er ook middelen zijn voor bijkomend onderzoek. De OVAM werkt daartoe ook samen met de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek.

Voorts loopt er een TWOL-studie over het economisch instrumentarium, waarin wordt nagegaan welke instrumenten resultaat kunnen opleveren zonder marktverstoring te werken.

Groen aankoopbeleid

De heer Martens verwees terecht naar de voorbeeldrol van de overheid. De minister bevestigt dat de ambitie hoog is: in Vlaanderen in Actie wordt vooropgesteld dat tegen 2020 100 procent van alle aanbestedingen duurzaam moet zijn.

3. Replieken

Mevrouw *Gweny De Vroe* vraagt of de minister bereid is het ontwerp van uitvoeringsbesluit VLAREMA nog aan de commissie voor te leggen voor de definitieve goedkeuring ervan.

De heer *Hermes Sanctorum* vindt het merkwaardig dat de minister stelt dat er min of meer een evenwicht is in aanbod en capaciteit voor verbranding. De minister vermeldt een aan-

bod van 2119 kton en een capaciteit van 2194 kton (bestaande en vergunde installaties). Dit betekent, zoals door de OVAM in de hoorzitting aangehaald, dat er een overcapaciteit is van 75 kton in het Vlaamse Gewest.

Het shredderafval wordt niet in het relevant aanbod brandbaar afval opgenomen omdat er een apart traject is voor dit soort afval, met recuperatie van materialen. Kan de minister dat bevestigen?

Inzake de stijging van het aanbod aan brandbaar afval, verwijst de minister naar de heropleving van de economische activiteit, de vermindering van de uitvoer van afval en de import van recycleerbaar materiaal. In het rapport over de milieuheffingen in 2010 vindt de heer Sanctorum echter terug dat het aanbod sinds 2007 blijft stijgen, weliswaar met een knik in de periode 2008-2009. De oorzaken die de minister aanhaalt, bieden geen afdoende verklaring. Volgens het lid is er een duidelijke toename van het aanbod aan brandbaar afval, los van de economische situatie. Deze ontwikkeling is in strijd met een beleid dat inzet op preventie, hergebruik en recyclage.

De heer Sanctorum verwijst nog naar het voorstel van resolutie van de meerderheidsfracties en kondigt een voorstel van resolutie aan over een doeltreffende grondstoffenstrategie voor Vlaanderen (*Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1362/1*).

Mevrouw *Gweny De Vroe* onthoudt uit het antwoord van de minister en de cijfers van de OVAM dat er min of meer een evenwicht is tussen het aanbod aan brandbaar afval en de verwerkingscapaciteit. De minister wil in het vergunningenbeleid de huidige capaciteit behouden maar wil nieuwe en performante installaties een kans geven. In het voorstel van resolutie van de meerderheidsfracties is er dan sprake van verhandelbare afvalverwerkingsrechten. Tijdens de hoorzitting haalde de OVAM echter aan dat acht op de tien ovens momenteel op een performante wijze energie recupereert. De verbrandingsovens die niet voldoen, nemen maatregelen. Mevrouw De Vroe vraagt waarom er nieuwe installaties zouden worden vergund indien 80 procent van de installaties voldoet en de overige 20 procent investeert in maatregelen.

Minister *Joke Schauvliege* herhaalt dat het shredderafval niet wordt meegerekend in het aanbod aan brandbaar afval. De capaciteit van SLECO (316 kton) wordt echter wel meegeteld bij de berekening van de beschikbare verbrandingscapaciteit. Daarmee rekening houdend, is er volgens de minister min of meer een evenwicht tussen aanbod en capaciteit. Er werd geen overcapaciteit vergund.

De minister antwoordt aan mevrouw De Vroe dat verwerkingsinstallaties die hun technologie aanpassen en performanter gaan werken, ook een nieuwe milieuvergunning moeten aanvragen. Indien de uitbating van een inrichting wordt stopgezet of de installatie ervan wordt vernieuwd, moet het aanvraagdossier op dat moment worden bekeken en beoordeeld aan de hand van de genoemde criteria, waaronder de capaciteit. Indien door de uitvoering van het ontwerp van decreet het aanbod daalt, moet dat ook worden bekeken bij de aanvraag. De minister bevestigt dat de cijfers voortdurend wijzigen onder invloed van factoren zoals de economische activiteit.

De heer *Hermes Sanctorum* herhaalt dat er voor shredderafval een traject is uitgetekend dat uitgaat van recuperatie van materialen. Shredderafval dat dit traject volgt, moet niet in de wervelbedinstallaties van SLECO worden verbrand.

Minister *Joke Schauvliege* bevestigt dit, maar stelt dat de hoeveelheid van 220 kton shredderafval die nu wordt gestort niet op korte tijd en in haar totaliteit voor materiaalrecuperatie in aanmerking komt. Slechts een deel zal niet moeten worden verbrand. Volgens een ruwe schatting zou het om de helft kunnen gaan.

De heer *Hermes Sanctorum* meent dat het feit dat de OVAM het shredderafval niet meetelt in de cijfers over het aanbod aan brandbaar afval, betekent dat ze het aanbod aan shredderafval niet relevant vindt. Dat ze de SLECO-oven wel meerekenen in de capaciteit, houdt in dat er daar capaciteit beschikbaar is voor ander brandbaar afval. De OVAM gaat duidelijk uit van een overcapaciteit van 75 kton.

Minister *Joke Schauvliege* leidt hieruit geen overcapaciteit af. Indien de helft van het aanbod aan shredderafval in de wervelbedinstallatie zou worden verbrand, is er al een ondercapaciteit.

De heer *Bart Martens* merkt op dat er voorlopig geen shredderafval wordt verbrand, er wordt wel 220.000 ton gestort. Daaruit zou nog materiaal kunnen worden gerecupereerd. Indien dit voor de helft van deze stroom zou lukken, kan er nog altijd 110.000 ton thermisch worden gevaloriseerd.

De heer *Hermes Sanctorum* meent dat deze cijfers op een correcte studie moeten worden gebaseerd. De OVAM houdt er alvast geen rekening mee. Het is niet duidelijk hoeveel shredderafval er zal worden gerecupereerd.

De heer *Lode Ceysens* vraagt om de juiste vergelijking te maken. Indien men het shredderafval aan de aanbodzijde niet meerekent, moet het ook niet bij de capaciteit worden meegeteld.

De heer *Bart Martens*, commissievoorzitter, laat opmerken dat er een ontwerp van kaderdecreet voorligt. De verwerkingscapaciteit wordt niet vastgelegd in het ontwerp van decreet. De inschatting van de noodzakelijke capaciteit is onder meer afhankelijk van de uitvoeringsplannen. In het uitvoeringsplan voor hoogcalorisch afval moeten de inzet en het potentieel van recyclage-activiteiten worden opgenomen, onder meer voor shredderafval. De commissievoorzitter stelt voor met de commissie een werkbezoek te brengen aan een shredderinstallatie, zoals voorgesteld door Febelauto, het erkend beheersorganisme voor afgedankte voertuigen. De discussie over shredderafval kan worden voortgezet na het werkbezoek.

De heer *Martens* wijst er voorts op dat de SLECO-wervelbedoven destijds werd vergund voor de verwerking van slib van waterzuiveringsinstallaties en hoogcalorisch bedrijfsafval.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* herhaalt haar vraag of het niet mogelijk is het shredderafval tijdelijk te stockeren, in afwachting van een alternatief traject voor dit afval (recuperatie in plaats van verbranding). Nu werd bijkomende capaciteit vergund die misschien niet kan worden benut.

Minister *Joke Schauvliege* ziet niet onmiddellijk een locatie waar tijdelijk 220.000 ton/jaar van dit afval kan worden gestockeerd.

Mevrouw *Gweny De Vroe* komt terug op de discussie over nieuwe vergunningsaanvragen. Ze begrijpt uit de antwoorden van de minister dat de capaciteit van een installatie waarvan de uitbating wordt stopgezet op een andere locatie opnieuw kan worden vergund. Bestaande installaties die hun technologie vernieuwen, kunnen een nieuwe vergunningsaanvraag krijgen met behoud van de capaciteit. Het lid vraagt de minister te bevestigen dat een nieuwe installatie met een nieuwe capaciteit niet kan worden vergund, zonder dat er elders capaciteit wordt weggenomen.

Minister *Joke Schauvliege* herhaalt dat ze niet kan antwoorden op vragen over concrete vergunningsdossiers. Nu is er min of meer een evenwicht tussen aanbod en capaciteit. De minister wil niet naar een overcapaciteit gaan.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

De ingediende amendementen zijn gepubliceerd in *Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 1233/2.

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikelen 1 en 2

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 3

Amendement nr. 1 van de heer *Hermes Sanctorum* strekt ertoe de definitie van inzameling in 18° te vervangen door wat volgt: “18° inzameling: het verzamelen van afvalstoffen, inclusief de voorlopige sortering, waaronder begrepen de uitsortering en de voorlopige opslag van afvalstoffen, om deze daarna te vervoeren naar een afvalverwerkingsinstallatie;”.

De heer *Hermes Sanctorum* verwijst naar de algemene bespreking en de opmerkingen van Sita tijdens de hoorzittingen. Door de opname van de bewoording “waaronder begrepen de uitsortering” wordt verduidelijkt dat uitsortering niet beschouwd kan worden als een nuttige toepassing van een afvalstof. Daardoor kan worden vermeden dat ongesorteerd afval wordt uitgevoerd naar het buitenland.

De heer *Bart Martens* verwijst naar het amendement nr. 6 van de meerderheidsfracties op artikel 18. Daarin wordt voorgesteld aan artikel 18, §2, toe te voegen dat, tenzij in gevallen van overmacht, gemengd stedelijk afval dat volledig apart van afval van particuliere huishoudens wordt ingezameld, slechts kan worden uitgevoerd wanneer het in Vlaanderen werd ingezameld volgens de regels opgesteld door de Vlaamse Regering (zie bespreking bij artikel 18). De meerderheidsfracties menen dat daardoor, binnen de grenzen van de Europese kaderrichtlijn en EVOA, de nasortering van dat soort afval in het buitenland kan worden tegengegaan. De heer Martens meent dat de voorgestelde toevoeging aan artikel 18, §2, juridisch meer sluitend is dan een wijziging van de definitie van inzameling, die letterlijk van de kaderrichtlijn werd overgenomen.

Op vraag van de heer Sanctorum wordt nog verduidelijkt dat het gaat om de sorteerregels in VLAREMA en de code van goede praktijk die op basis daarvan kan worden opgesteld.

Amendement nr. 1 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 2 bij 2 onthoudingen.

Artikel 3 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 4

Dit artikel wordt aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

Hoofdstuk 2. Algemene bepalingen rond het beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

Artikelen 5 tot en met 8

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 9

Amendement nr. 2 van de heer Hermes Sanctorum strekt ertoe in artikel 9, §1, het tweede lid te vervangen door wat volgt: “Met het oog op de naleving van de bepalingen in het eerste lid, en overeenkomstig de doelstellingen, vermeld in artikel 4, neemt de Vlaamse Regering de nodige maatregelen opdat, als dat haalbaar is op technisch, milieu- en economisch gebied, afvalstoffen gescheiden worden ingezameld en niet gemengd worden met afvalstoffen of materialen die niet dezelfde eigenschappen hebben. Het principe van de gescheiden aanbieding en inzameling geldt onverkort voor de weerhouden gescheiden in te zamelen afvalstoffen, behoudens voor hout- en metaalafval.”.

Dit amendement geeft volgens de indiener nadere invulling aan het beginsel dat milieu-aantastingen bij voorrang aan de bron moeten worden bestreden.

Amendement nr. 3 van de heer Hermes Sanctorum strekt ertoe aan artikel 9 een paragraaf 3 toe te voegen, die luidt als volgt: “De Vlaamse Regering kan bij besluit een code van goede praktijk voor sorteerregels vaststellen, op voorstel van de OVAM.”.

De indiener meent dat de code van goede praktijk van sorteerregels door de Vlaamse Regering moet worden vastgelegd om de rechtszekerheid en transparantie te verhogen en een versnipperde toepassing te vermijden.

De heer *Bart Martens* antwoordt dat de juridische basis voor de code van goede praktijk in het uitvoeringsbesluit VLAREMA zal worden gelegd. De meerderheidsfracties vragen dit ook in het voorstel van resolutie betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen.

De amendementen nr. 2 en 3 worden verworpen met 8 stemmen tegen 2 bij 2 onthoudingen.

Artikel 9 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikelen 10 tot en met 16

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 17

Amendement nr. 4 van de heer Bart Martens, de dames Valerie Taeldeman en Tine Eerlingen en de heer Wilfried Vandaele strekt ertoe aan artikel 17, §4, een tweede lid toe te voegen, dat luidt als volgt: “Tegelijk met de bezorging van de ontwerpen van preventieprogramma's aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, worden deze ook overgemaakt aan het Vlaams Parlement.”.

De heer *Bart Martens* verduidelijkt dat door dit amendement het Vlaams Parlement de mogelijkheid krijgt om tijdig kennis te nemen van de ontwerpen van preventieprogramma's. Indien het dat wenst, kan het parlement dan via moties of resoluties aanbevelingen op de ontwerpen aan de Vlaamse Regering overmaken. Amendement nr. 7 van dezelfde indieners op artikel 18 bevat een gelijkaardige bepaling voor wat betreft de ontwerpen van uitvoeringsplannen.

Amendement nr. 4 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 17 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 2 onthoudingen.

Artikel 18

Amendement nr. 5 van de heer *Hermes Sanctorum* strekt ertoe artikel 18, §2, te vervangen door wat volgt: “In de uitvoeringsplannen worden de maatregelen opgenomen voor het tot stand brengen van een adequaat geïntegreerd netwerk van installaties voor de verwijdering van afval en van installaties voor de nuttige toepassing van gemengd stedelijk afval, ingezameld van particuliere huishoudens, ook als die inzameling dergelijk afval van andere producenten omvat, evenals van gemengd stedelijk afval, uitsluitend ingezameld bij andere producenten, rekening houdend met de beste beschikbare technieken. In beide gevallen dient deze inzameling te gebeuren rekening houdend met de beste beschikbare technieken. Die maatregelen worden genomen met het oog op zelfvoorziening voor de verwijdering van afval en voor de nuttige toepassing van bovengenoemde afvalstromen en moeten het mogelijk maken om de respectieve afvalstromen te verwijderen of nuttig toe te passen in één van de meest nabijgelegen installaties die daarvoor geschikt is met behulp van de meeste geschikte methoden en technologieën om een hoog niveau van bescherming van milieu en volksgezondheid te waarborgen. Voor zover dat noodzakelijk of raadzaam is, wordt bij het vaststellen van die maatregelen samengewerkt met omliggende landen of regio’s.”

De indiener stel dat door deze wijziging het gemengd stedelijk afval, uitsluitend ingezameld bij andere producenten, onder het toepassingsgebied van het zelfvoorzieningsprincipe wordt gebracht en dit om de milieuredenen die in de verantwoording worden verduidelijkt.

Amendement nr. 6 van de heer *Bart Martens*, de dames *Valerie Taeldeman* en *Tine Eerlingen* en de heer *Wilfried Vandaele* strekt ertoe aan artikel 18, §2, een tweede lid toe te voegen, dat luidt als volgt: “Tenzij in gevallen van overmacht, kan gemengd stedelijk afval dat volledig apart van afval van particuliere huishoudens wordt ingezameld, slechts worden uitgevoerd wanneer het in Vlaanderen werd ingezameld volgens de regels opgesteld door de Vlaamse Regering.”

De heer *Bart Martens* verduidelijkt dat deze toevoeging wordt voorgesteld omdat de Vlaamse Regering de uitvoer moet kunnen tegengaan van bedrijfsafvalstoffen die nog een substantieel aandeel materialen bevatten die volgens de uitvoeringsbesluiten op het voorliggende ontwerp van decreet verplicht selectief moeten worden ingezameld of gesorteerd of van bedrijfsafval dat niet beantwoordt aan in codes van goede praktijk opgelegde resultaatsverbintenissen. Enkel in geval van overmacht – zoals bij een onvoorziene calamiteit – kan tijdelijk de uitvoer van dergelijk afval worden toegestaan, onder de voorwaarden opgelegd in de uitvoervergunning.

Nasortering in het buitenland wordt hiermee volgens de indieners van het amendement onmogelijk gemaakt. De heer *Martens* wijst op de bezorgdheid over de opening inzake nasortering die nog in de memorie van toelichting werd gelaten, zoals die tijdens de hoorzitting tot uiting kwam. Door *Sita* werd onder meer verwezen naar de uitspraak van het Europese Hof van Justitie in de zaak *DaimlerChrysler AG t. Land Baden-Württemberg* (C-324/99), dat er bij grensoverschrijdend afvaltransport niet vereist kan worden dat de uitsortering in het buitenland volgens de in de staat of deelstaat van oorsprong geldende regels zou gebeuren. De indieners menen dat met dit amendement aan die bezorgdheid wordt tegemoetgekomen.

Mevrouw *Valerie Taeldeman* sluit zich hierbij aan. Het lid meent dat met dit amendement ook wordt tegemoetgekomen aan de bekommernis die blijkt uit de amendementen met de nummers 1, 2, 3 en 5 van de heer *Sanctorum*.

De heer *Hermes Sanctorum* repliceert dat het amendement van de meerderheid een verbetering ten opzichte van de huidige tekst van het artikel inhoudt. De voorgestelde aanvul-

ling gaat voor het lid echter niet ver genoeg. Daarom houdt hij zijn amendementen aan. Indien ze worden verworpen, zal hij wel het amendement nr. 6 van de meerderheidsfracties steunen.

Amendement nr. 7 van de heer Bart Martens, de dames Valerie Taeldeman en Tine Eerlingen en de heer Wilfried Vandaele strekt ertoe aan artikel 18, §8, een tweede lid toe te voegen, dat luidt als volgt: “Tegelijk met de bezorging van de ontwerpen van uitvoeringsplannen of de ontwerpen van wijziging van uitvoeringsplannen aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, worden deze ook overgemaakt aan het Vlaams Parlement.”.

De indieners dienden een gelijkaardig amendement in op artikel 17 betreffende de ontwerpen van preventieprogramma's (amendement nr. 4).

Amendement nr. 8 van de heer Hermes Sanctorum strekt ertoe aan artikel 18 een paragraaf 14 toe te voegen, die luidt als volgt: “Indien het evenwicht tussen het relevant aanbod brandbaar afval en de relevante verwerkingscapaciteit in onevenwicht dreigt te komen en een overcapaciteit dreigt, kan de Vlaamse Regering een moratorium van onbepaalde tijd voor bijkomende capaciteit afkondigen. Dit moratorium kan te allen tijde worden ingetrokken.”.

De heer *Hermes Sanctorum* verwijst naar het overzicht dat de OVAM regelmatig maakt van het aanbod aan brandbaar afval en de verwerkingscapaciteit. Sinds enkele jaren blijkt hieruit duidelijk dat de bestaande (en geplande) capaciteit het relevant aanbod overstijgt. Een duurzaam materialenbeheer staat haaks op een te grote verbrandingscapaciteit. Daarom is de optie van een moratorium in het ontwerp van decreet volgens het lid gegrond.

De heer *Bart Martens* antwoordt dat ook de meerderheidsfracties van het principe van een krappe planning van de verwerkingscapaciteit uitgaan. In hun voorstel van resolutie vragen ze om alternatieve economische instrumenten te zoeken om de krappe planning aan te houden, zoals een systeem van verhandelbare verwerkingsrechten. Die rechten mogen volgens het lid enkel verhandelbaar zijn binnen het quotum van de capaciteit die nodig is en mogen geen aanleiding geven tot het vergunnen van overcapaciteit. Oude capaciteit moet kunnen vervangen worden, op de bestaande locatie of op een andere locatie die bijvoorbeeld beter bereikbaar is voor spoor en binnenvaart of die meer mogelijkheden biedt inzake warmte-krachtkoppeling. Het kan dus ook niet de bedoeling zijn dat bij het wegvallen van capaciteit op een bepaalde plaats gewoon de eerstvolgende vergunningsaanvraag ergens in Vlaanderen wordt ingewilligd. De Vlaamse Regering wordt gevraagd daartoe een verfijnd instrumentarium te ontwikkelen.

De heer *Hermes Sanctorum* kan zich vinden in de argumenten van de heer Martens. Ze sluiten echter niet uit dat er een moratorium op bijkomende capaciteit wordt opgenomen in het ontwerp van decreet. Zijn amendement gaat immers niet over een moratorium inzake bijkomende installaties, maar over bijkomende capaciteit. Het amendement is bovendien voorzichtig geformuleerd: de Vlaamse Regering kan een dergelijk moratorium afkondigen indien er een onevenwicht dreigt. Het moratorium kan bovendien te allen tijde worden ingetrokken wanneer een ondercapaciteit dreigt. Het systeem van verhandelbare verwerkingsrechten is volgens de heer Sanctorum perfect verzoenbaar met een tijdelijk moratorium.

Mevrouw *Gweny De Vroe* sluit zich aan bij de vorige spreker. Een moratorium is niet in tegenstrijd met de visie van de minister en de meerderheid inzake nieuwe vergunningen. Het lid zal het amendement van de heer Sanctorum steunen.

De amendementen nr. 5 en 8 worden verworpen met 8 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

De amendementen nr. 6 en 7 worden aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 18 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 4 onthoudingen.

Artikelen 19 tot en met 21

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 3. Bepalingen over het beheer van specifieke materiaalkringlopen en afvalstoffen

Artikelen 22 tot en met 33

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 4. Afbakening van de afvalfase

Artikelen 34 tot en met 40

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 5. Milieubijdragen, milieuheffingen en retributies

Artikelen 41 tot en met 54

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikel 55

Amendement nr. 9 van de heer Hermes Sanctorum strekt ertoe artikel 55 te vervangen door wat volgt: “Binnen een termijn van dertig dagen na de datum van verzending, per aangetekend schrijven, van een ambtelijke aanslag of een navordering, kan de heffingsplichtige per aangetekend schrijven beroep instellen bij de door de Vlaamse Regering opgerichte geschillencommissie die uitspraak doet binnen de zes maanden vanaf de datum van verzending van het beroepschrift. Een afschrift van dit beroep dient met dezelfde post per aangetekend schrijven aan de OVAM worden betekend. Op straffe van nietigheid verwijst het beroep naar het dossiernummer, aanslagjaar en kwartaal vermeld in de ambtelijke aanslag of in de navordering. Bij een met redenen omkleed aangetekend schrijven, gericht aan de heffingsplichtige, kan de door de Vlaamse Regering opgerichte geschillencommissie de voormelde termijn eenmalig verlengen met een periode van zes maanden.”.

De heer *Hermes Sanctorum* licht toe dat het ontwerp van decreet, en het huidige Afvalstoffendecreet, bepalen dat wanneer een heffingsplichtige een door de OVAM opgelegde heffing betwist, hij beroep kan aantekenen bij de bevoegde minister. Bij de beoordeling van een dergelijk beroep laat de minister zich adviseren door een daartoe opgerichte geschillenadviescommissie die over de nodige expertise beschikt. In het verleden week de uiteindelijk door de minister genomen beslissing echter regelmatig af van het advies van de geschillencommissie zonder dat een duidelijke en sluitende motivatie voorhanden was en zonder dat de wetgeving werd bijgestuurd. Dit kan volgens het lid leiden tot politieke willekeur. De bij amendement voorgestelde tekst bepaalt nu dat het de geschillencommissie is die een uitspraak doet.

Amendement nr. 9 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 1 bij 3 onthoudingen.

Artikel 55 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 1 bij 3 onthoudingen.

Artikelen 56 tot en met 66

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 6. Verzelfstandiging Plan C

Artikel 67

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 7. Toezicht en strafbepalingen

Artikelen 68 en 69

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 8. Wijzigingsbepalingen

Artikelen 70 tot en met 80

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Artikelen 81 tot en met 86

Deze artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen bij 3 onthoudingen.

IV. EINDSTEMMING

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 9 stemmen bij 4 onthoudingen.

Bart MARTENS,
voorzitter

Valerie TAELEMAN
Gwenny De VROE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

EU	Europese Unie
EVOA	Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen
FEBEM	Federatie van Bedrijven voor Milieubeheer
gft	groente-, fruit- en tuinafval
kmo	kleine of middelgrote onderneming
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
pmd	plastic flessen, metaalverpakkingen, drankkartons
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemical Substances
RIA	reguleringsimpactanalyse
TWOL	Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu
VLAREMA	Vlaams reglement over duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke omzetting van richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen.

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° afvalstof: elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen. Worden niet als afvalstoffen beschouwd:
- a) gasvormige effluënten die in de atmosfeer worden uitgestoten, en koolstofdioxide dat wordt afgevangen en getransporteerd met het oog op geologische opslag, en dat geologisch is opgeslagen overeenkomstig het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond;
 - b) dierlijke mest als vermeld in het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen;
 - c) het al dan niet verontreinigde water dat wordt geloosd in een oppervlaktewater of in de openbare waterzuiveringsinfrastructuur; in deze context wordt de in-situ-behandeling, met inbegrip van de ontwatering van het ter plaatse geproduceerde slib, die bedoeld is om dat water in overeenstemming te brengen met de milieuvoorwaarden die gelden voor de lozing, niet als een afvalstoffenverwerking aanzien;
 - d) huishoudelijk en bedrijfsafvalwater dat overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 24 januari 1984 inzake het grondwaterbeheer en van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning indirect wordt geloosd in het grondwater;
 - e) onuitgegraven bodem, met inbegrip van duurzaam met de bodem verbonden gebouwen;
 - f) radioactieve afvalstoffen, voor zover ze niet als vrijgegeven afvalstoffen worden beschouwd als vermeld in het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de Gewesten van 17 oktober 2002 met betrekking tot het beheer van vrijgegeven afvalstoffen;
- 2° afvalstoffenhandelaar: iedere onderneming die als verantwoordelijke optreedt bij het aankopen en vervolgens verkopen van afval, met inbegrip van handelaars die de afvalstoffen niet fysiek in hun bezit hebben;
- 3° afvalstoffenmakelaar: iedere onderneming die ten behoeve van anderen de verwijdering of de nuttige toepassing van afvalstoffen organiseert, met inbegrip van makelaars die de afvalstoffen niet fysiek in hun bezit hebben;
- 4° afvalstoffenproducent: elke natuurlijke persoon of rechtspersoon wiens activiteiten afvalstoffen voortbrengen, zijnde de eerste afvalproducent, of eenieder die voorbehandelingen, vermengingen of andere bewerkingen verricht die leiden tot een wijziging in de aard of de samenstelling van die afvalstoffen;
- 5° afvalstoffenverwerking: nuttige toepassing of verwijdering, met inbegrip van voorbereidende handelingen die aan nuttige toepassing of verwijdering voorafgaan;
- 6° bedrijfsafvalstoffen: afvalstoffen die ontstaan ten gevolge van een industriële, ambachtelijke of wetenschappelijke activiteit, en de afvalstoffen die daarmee gelijkgesteld worden bij een besluit van de Vlaamse Regering;
- 7° beheren van afvalstoffen: het inzamelen, het tussentijds opslaan en overslaan, het vervoeren, het nuttig toepassen en het verwijderen van afvalstoffen, met inbegrip van het houden van toezicht op die handelingen en het uitvoeren van de nazorg voor de stortplaatsen na sluiting, en met inbegrip van activiteiten van afvalstoffenhandelaars of -makelaars;

- 8° beste beschikbare technieken: beste beschikbare technieken als vermeld in artikel 1, 29°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning;
- 9° bijzondere afvalstoffen: huishoudelijke, gevaarlijke, bedrijfsafvalstoffen of andere afvalstoffen die wegens hun aard, samenstelling, herkomst of verwerking een bijzondere regeling behoeven. De Vlaamse Regering kan bepalen welke afvalstoffen als bijzondere afvalstoffen worden beschouwd;
- 10° de OVAM: de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, vermeld in artikel 10.3.1, §1, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid;
- 11° gemengd stedelijk afval: huishoudelijk afval, alsmede bedrijfs-, industrieel en institutioneel afval dat qua aard en samenstelling te vergelijken is met huishoudelijk afval, behoudens de in bijlage van beschikking 2000/532/EG onder 20 01 genoemde fracties die afzonderlijk aan de bron worden ingezameld, en de onder 20 02 van die bijlage genoemde andere afvalstoffen;
- 12° gescheiden inzameling: de inzameling waarbij een afvalstroom gescheiden wordt naar soort en aard van het afval om een specifieke behandeling te vergemakkelijken;
- 13° gevaarlijke afvalstoffen: afvalstoffen die een bijzonder gevaar voor de gezondheid van de mens of voor het milieu opleveren of kunnen opleveren of die in speciale inrichtingen verwerkt moeten worden. De Vlaamse Regering bepaalt welke afvalstoffen als gevaarlijke afvalstoffen worden beschouwd overeenkomstig de geldende Europese voorschriften;
- 14° grondstofverklaring: een verklaring afgeleverd door de Vlaamse overheid waarin wordt gesteld dat een bepaald materiaal niet of niet meer als een afvalstof moet worden beschouwd, eventueel gekoppeld aan een aantal randvoorwaarden;
- 15° hergebruik: elke handeling waarbij voorwerpen of componenten van voorwerpen die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld;
- 16° houder van afvalstoffen: de afvalstoffenproducent of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die de afvalstoffen in zijn bezit heeft;
- 17° huishoudelijke afvalstoffen: afvalstoffen die ontstaan door de normale werking van een particuliere huishouding en afvalstoffen die daarmee gelijkgesteld worden bij een besluit van de Vlaamse Regering;
- 18° inzameling: het verzamelen van afvalstoffen, inclusief de voorlopige sortering en de voorlopige opslag van afvalstoffen, om deze daarna te vervoeren naar een afvalverwerkingsinstallatie;
- 19° levenscyclusdenken: een benadering waarbij wordt gekeken naar de effecten die optreden tijdens de hele levenscyclus van een materiaal;
- 20° lokale besturen: provincies, provinciebedrijven, gemeenten, gemeentebedrijven en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden;
- 21° materiaal: elke stof die wordt of is ontgonnen, gewonnen, geteeld, verwerkt, geproduceerd, verdeeld, in gebruik genomen, afgedankt of opnieuw verwerkt, of elk voorwerp dat wordt geproduceerd, verdeeld, in gebruik genomen, afgedankt of opnieuw gebruikt, inclusief de daaruit ontstane afvalstoffen;
- 22° materiaalkringloop: het geheel van opeenvolgende handelingen in een levenscyclus of stofstroom, gaande van de ontginning of winning en teelt, over de verwerking, de productie, de distributie, de opslag of overslag, het transport, het gebruik en hergebruik, de afdanking, de verwijdering en het eventueel opnieuw inzetten waarbij een of meer materialen, bedoeld of onbedoeld, worden doorgegeven van de ene fase in de levenscyclus naar een andere;
- 23° nuttige toepassing: elke handeling met als voornaamste resultaat dat afvalstoffen een nuttig doel dienen door hetzij in de betrokken installatie, hetzij in de ruimere economie andere materialen te vervangen die anders voor een specifieke functie zouden zijn gebruikt, of waardoor de afvalstof voor die functie wordt klaargemaakt, alsook de handelingen die als dusdanig worden bepaald door de Vlaamse Regering;

- 24° preventie: maatregelen die worden genomen voordat een stof of voorwerp afvalstof is geworden, ter vermindering van:
- a) de hoeveelheid afvalstoffen, inclusief via het hergebruik van voorwerpen of de verlenging van de levensduur van voorwerpen;
 - b) de negatieve gevolgen van de geproduceerde afvalstoffen voor het milieu en de menselijke gezondheid;
 - c) het gehalte aan schadelijke stoffen in stoffen en voorwerpen;
- 25° recyclage: elke nuttige toepassing waardoor afvalstoffen opnieuw worden bewerkt tot producten of stoffen, voor het oorspronkelijke doel of voor een ander doel. Dat omvat het opnieuw bewerken van organisch afval, maar het omvat niet energieretrouwwinning, noch het opnieuw bewerken tot materialen die bestemd zijn om te worden gebruikt als brandstof of als opvulmateriaal;
- 26° verwijdering: iedere handeling die geen nuttige toepassing is, zelfs indien de handeling er in tweede instantie toe leidt dat stoffen of energie worden teruggewonnen, alsook de handelingen die als dusdanig worden bepaald door de Vlaamse Regering;
- 27° voorbereiding voor hergebruik: elke nuttige toepassing die bestaat uit het controleren, schoonmaken of repareren, waarbij voorwerpen of componenten van voorwerpen die afvalstoffen zijn geworden, worden klaargemaakt zodat ze kunnen worden hergebruikt zonder dat verdere voorbehandeling nodig is.

Art. 4. §1. Dit decreet draagt bij aan het bereiken van de doelstellingen met betrekking tot duurzame ontwikkeling, als vermeld in artikel 7bis van de gecoördineerde Grondwet.

§2. De doelstelling van dit decreet is het vaststellen van maatregelen voor het tot stand brengen van materiaalkringlopen waarbij:

- 1° de gezondheid van de mens en het milieu gevrijwaard worden tegen de schadelijke invloed van de productie en het beheer van afvalstoffen;
- 2° de uitputting van hernieuwbare en niet-hernieuwbare hulpbronnen, de verspilling van materialen en energie in het algemeen en de schadelijke gevolgen voor mens en milieu, verbonden aan materiaalgebruik en -verbruik, worden tegengegaan.

§3. In het bijzonder worden in dit decreet maatregelen vastgesteld:

- 1° waarbij steeds wordt gestreefd naar het beste resultaat voor milieu en gezondheid, rekening houdend met de effecten die optreden tijdens de volledige levenscyclus, en waarbij als prioriteitsvolgorde de volgende hiërarchie wordt gehanteerd:
 - a) de preventie van afvalstoffen en een efficiënter en minder milieubelastend gebruik en verbruik van materialen via aangepaste productie- en consumptiepatronen;
 - b) de voorbereiding van afvalstoffen voor hergebruik;
 - c) de recyclage van afvalstoffen en de inzet van materialen in gesloten materiaalkringlopen;
 - d) andere vormen van nuttige toepassing van afvalstoffen, zoals energieretrouwwinning en de inzet van materialen als energiebron;
 - e) de verwijdering van afvalstoffen, met storten als laatste optie;
- 2° om ervoor te zorgen dat het beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen geen gevaar oplevert voor de gezondheid van de mens en geen nadelige gevolgen heeft voor het milieu, met name:
 - a) zonder risico voor water, lucht, bodem, fauna en flora en klimaat op te leveren;
 - b) zonder geluids- of geurhinder te veroorzaken;
 - c) zonder schade aan natuur- en landschapsschoon te berokkenen.

Hoofdstuk 2. Algemene bepalingen rond het beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen

Art. 5. De Vlaamse Regering kan met het oog op het bereiken van de doelstellingen, vermeld in artikel 4, materialen aanduiden en voorwaarden bepalen voor het gebruik of verbruik ervan.

De Vlaamse Regering kan overeenkomstig de doelstellingen, vermeld in artikel 4, voor bepaalde materialen nadere regels vaststellen ter waarborging van hun traceerbaarheid, hun verwerking overeenkomstig artikel 9, §1, en hun rechtmatig gebruik.

Art. 6. §1. De natuurlijke personen en rechtspersonen die afvalstoffen beheren, houden een chronologisch afvalstoffenregister bij waarin onder meer de aangevoerde en afgevoerde hoeveelheid, aard, oorsprong en, als dat van toepassing is, bestemming, frequentie van de inzameling, wijze van vervoer en van behandeling van de ingezamelde, opgehaalde, vervoerde, verwijderde of nuttig toegepaste afvalstoffen zijn vermeld. De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast met betrekking tot de inhoud en de voorwaarden van dat afvalstoffenregister. De Vlaamse Regering kan groepen van natuurlijke personen en rechtspersonen van die plicht ontslaan.

De natuurlijke personen en rechtspersonen die afvalstoffen beheren, melden bepaalde gegevens met betrekking tot de ingezamelde, opgehaalde, verwijderde of nuttig toegepaste afvalstoffen aan de OVAM. De Vlaamse Regering bepaalt welke gegevens worden gemeld en op welke wijze dat gebeurt.

§2. De Vlaamse Regering kan bepalen dat afvalstoffen bij hun vervoer vergezeld moeten gaan van een identificatieformulier, al dan niet in elektronische vorm.

§3. De Vlaamse Regering kan bepalen dat voor specifieke materialen materialenregisters worden bijgehouden met het oog op het verkrijgen van informatie over het efficiënt en rechtmatig gebruik van materialen overeenkomstig de doelstelling, vermeld in artikel 4. Die registers kunnen slaan op hoeveelheden van in- en uitgaande materiaalstromen en hun herkomst en bestemming. De Vlaamse Regering kan daarvoor nadere regels vaststellen.

Art. 7. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de monsterneming en analyse van materialen.

De OVAM kan analyses op stalen van afvalstoffen en bodem laten uitvoeren in laboratoria die de Vlaamse Regering heeft erkend of die volgens de geldende internationale normen geaccrediteerd zijn. Laboratoria worden door de Vlaamse Regering erkend overeenkomstig de bepalingen van hoofdstuk IIIbis van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en haar uitvoeringsbesluiten.

Art. 8. §1. De maatregelen, vermeld in artikel 4, §3, moeten de opties stimuleren die over het geheel genomen het beste resultaat opleveren voor milieu en gezondheid. Dat kan betekenen dat bij het vaststellen van maatregelen voor bepaalde materialen moet worden afgeweken van de hiërarchie, vermeld in artikel 4, §3, als dat op grond van het levenscyclusdenken gerechtvaardigd is.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt na advies van de OVAM wanneer de afwijkingen, vermeld in paragraaf 1, gerechtvaardigd zijn. Ze houdt hierbij rekening met de beginselen, vermeld in artikel 1.2.1, §2, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, de technische uitvoerbaarheid en de economische haalbaarheid, de bescherming van hulpbronnen, de algemene effecten voor het milieu en de menselijke gezondheid en op economisch en maatschappelijk gebied, de doelstellingen, vermeld in artikel 4, en de geldende Europese voorschriften.

Het advies van de OVAM, vermeld in het eerste lid, bevat de uitgangspunten, randvoorwaarden en methodieken die zijn gebruikt om op basis van het levenscyclusdenken tot een gewenste optie te komen.

Voor het advies, vermeld in het eerste lid, en voor het vastleggen van de uitgangspunten, randvoorwaarden en methodieken met betrekking tot het levenscyclusdenken, wordt een overlegplatform opgericht, overeenkomstig artikel 19.

Als voor het formuleren van dat advies de resultaten van wetenschappelijke studies worden gebruikt, moeten die studies door een onafhankelijke partij zijn uitgevoerd of geverifieerd.

§3. Als een afwijking overeenkomstig paragraaf 1 werd toegestaan, kan de Vlaamse Regering die afwijking na advies van de OVAM en overeenkomstig paragraaf 2 herzien in functie van gewijzigde technische, economische of sociale omstandigheden of in functie van gewijzigde inzichten in effecten op milieu en gezondheid.

Art. 9. §1. De Vlaamse Regering neemt de nodige passende maatregelen om ervoor te zorgen dat:

- 1° het hergebruik van voorwerpen en componenten van voorwerpen en activiteiten ter voorbereiding van hergebruik worden bevorderd;
- 2° afvalstoffen overeenkomstig artikel 4, §3, of artikel 8, een handeling van hergebruik, recyclage of andere vorm van nuttige toepassing ondergaan;
- 3° recyclage van een hoge kwaliteit wordt bevorderd.

Met het oog op de naleving van de bepalingen in het eerste lid, en overeenkomstig de doelstellingen, vermeld in artikel 4, neemt de Vlaamse Regering de nodige maatregelen opdat, als dat haalbaar is op technisch, milieu- en economisch gebied, afvalstoffen gescheiden worden ingezameld, en niet gemengd worden met afvalstoffen of materialen die niet dezelfde eigenschappen hebben.

De Vlaamse Regering kan:

- 1° de gescheiden aanbieding en inzameling van bepaalde afvalstoffen verplichten en regels vaststellen voor hun inzamelwijze;
- 2° doelstellingen vastleggen voor gescheiden inzameling en voor hergebruik, recyclage en andere vormen van nuttige toepassing;
- 3° voor bepaalde afvalstoffen afvalverwerkingshandelingen opleggen of verbieden.

§2. De natuurlijke personen of rechtspersonen die een kringloopcentrum uitbaten waar voorwerpen die in aanmerking komen voor producthergebruik worden ingezameld voor selectie met het oog op hergebruik, of worden opgeslagen, gesorteerd, gereinigd of hersteld en verkocht, zijn onderworpen aan een door de Vlaamse Regering te verlenen erkenning. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels voor die erkenning vast.

Art. 10. Overeenkomstig het beginsel ‘de vervuiler betaalt’ worden de kosten van het afvalstoffenbeheer gedragen door de eerste afvalstoffenproducent, de huidige of de vorige houders van afvalstoffen, de producent van het product waaruit het afval is voortgekomen, of de distributeurs of invoerders van een dergelijk product. De Vlaamse Regering kan daarvoor nadere regels vaststellen.

Art. 11. §1. De verwijdering van afvalstoffen en voorbereidende handelingen die aan de verwijdering voorafgaan, zijn aan een vergunningsplicht onderworpen.

De nuttige toepassing van afvalstoffen en aan nuttige toepassing voorafgaande voorbereidende handelingen zijn aan een vergunnings- of meldingsplicht onderworpen.

De Vlaamse Regering kan het gebruik van materialen aan een vergunnings- of meldingsplicht onderwerpen, overeenkomstig de doelstellingen, vermeld in artikel 4.

§2. Op de vergunningen en meldingen, vermeld in paragraaf 1, zijn de bepalingen van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning van toepassing. Voor mobiele en verplaatsbare inrichtingen kan de Vlaamse Regering een vergunning verlenen die de exploitatie in het volledige Vlaamse Gewest toelaat. De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast over het aanvragen, verlenen en weigeren van die vergunning en over de specifieke voorwaarden waaraan die inrichtingen zijn onderworpen.

De Vlaamse Regering kan sectorale voorwaarden uitvaardigen voor de activiteiten, vermeld in paragraaf 1.

§3. Met behoud van de toepassing van de aangelegenheden die geregeld zijn door het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, kunnen de milieuvergunningen, vermeld in paragraaf 1, alleen worden verleend als ze niet strijdig zijn met de bepalingen van dit decreet, de uitvoeringsbesluiten ervan en de uitvoeringsplannen.

Met behoud van de toepassing van de aangelegenheden die geregeld zijn door het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, kunnen bij het verlenen van de milieuvergunningen, vermeld in paragraaf 1, voorwaarden worden gesteld met betrekking tot:

- 1° de soort en hoeveelheid van de afvalstoffen en materialen die mogen worden verwerkt of gebruikt;
- 2° de technische en andere voorschriften die op de locatie in kwestie van toepassing zijn;
- 3° de te nemen veiligheids- en voorzorgsmaatregelen;
- 4° de wijze waarop afvalstoffen worden verwerkt of de efficiëntie waarmee materialen worden verbruikt;
- 5° de maatregelen van controle en bewaking;
- 6° de afvalstoffen en materialen die uit de verwerking of het gebruik resulteren, en hun eventuele gebruiksbepalingen;
- 7° bepalingen over sluiting en nazorg, voor zover die noodzakelijk zijn.

De Vlaamse Regering kan voor de voorwaarden, vermeld in het tweede lid, nadere regels vaststellen.

Art. 12. §1. Het is verboden afvalstoffen achter te laten of te beheren in strijd met de voorschriften van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan.

§2. Het is verboden materialen te gebruiken of te verbruiken in strijd met de voorschriften van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan.

§3. De natuurlijke persoon of rechtspersoon die afvalstoffen beheert, is verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs kunnen worden genomen om gevaar voor de gezondheid van de mens of voor het milieu, meer bepaald risico voor water, lucht, bodem, fauna en flora, geluids- of geurhinder, schade aan natuur- en landschapsschoon te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

De Vlaamse Regering kan die maatregelen nader omschrijven.

Art. 13. §1. Ondernemingen en inrichtingen die op beroepsmatige basis afvalstoffen inzamelen of vervoeren, afvalstoffenmakelaars en -handelaars, alsook ondernemingen en inrichtingen die afvalstoffen verwerken en meldingsplichtig zijn overeenkomstig artikel 11, moeten zich laten opnemen in een register.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de registratieplicht en de opmaak van het register, vermeld in het eerste lid.

§2. De Vlaamse Regering kan met het oog op het bereiken van de doelstellingen, vermeld in artikel 4, voorwaarden opleggen aan:

- 1° de onderneming of inrichting die afvalstoffen inzamelt, vervoert of regelingen treft voor hun nuttige toepassing of verwijdering;
- 2° de afvalstoffenhandelaars of -makelaars.

De voorwaarden, vermeld in het eerste lid, kunnen ook betrekking hebben op de wijze van inzameling en vervoer.

Art. 14. De Vlaamse Regering kan de invoer en uitvoer van afvalstoffen verbieden of reglementeren.

De Vlaamse Regering kan alle maatregelen nemen met betrekking tot de invoer en uitvoer van afvalstoffen die nodig zijn voor de uitvoering van de verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen, en van het verdrag inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan, ondertekend in Bazel op 22 maart 1989. De Vlaamse Regering kan hiertoe onder meer:

- 1° elke invoer of uitvoer van afvalstoffen binnen de werkingssfeer van verordening (EG) nr. 1013/2006 onderwerpen aan het stellen van een bankgarantie, een borgsom of een gelijkwaardige financiële zekerheid om de kosten te dekken van het vervoer en van de verwijdering of nuttige toepassing, vermeld in artikel 6 van de genoemde verordening (EG) nr. 1013/2006;
- 2° bij invoer of uitvoer van afvalstoffen aan de kennisgever de betaling opleggen van een vergoeding om de administratieve kosten te dekken die verbonden zijn aan de uitvoering van de kennisgevings- en toezichtsprocedure, alsook de betaling vorderen van de gangbare kosten van de passende analyses en inspecties, vermeld in artikel 29 van de genoemde verordening (EG) nr. 1013/2006.

De grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen in strijd met de bepalingen van de verordening, vermeld in het tweede lid, of met de bepalingen vastgesteld krachtens het eerste of het tweede lid, is verboden.

In afwijking van de verordening, vermeld in het tweede lid, kan de OVAM binnenkomende overbrengingen van afval die bestemd zijn voor als nuttige toepassing ingedeelde afvalverbrandingsinstallaties, beperken als vaststaat dat die overbrengingen ertoe zouden leiden dat in het Vlaamse Gewest ontstaan afval moet worden verwijderd of dat afval moet worden verwerkt op een wijze die niet in overeenstemming is met de uitvoeringsplannen, vermeld in artikel 18.

Art. 15. De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast voor het toekennen van subsidies aan:

- 1° natuurlijke personen of rechtspersonen die maatregelen en initiatieven nemen overeenkomstig de doelstellingen, vermeld in artikel 4, onder meer ter bevordering van:
 - a) de preventie van afvalstoffen, het hergebruik en het efficiënter en minder milieubelastend gebruik van materialen via aangepaste productie- en consumptiepatronen;
 - b) de samenwerking tussen verschillende actoren binnen een of meer materiaalkringlopen met het oog op het verlagen van de milieueffecten van die materiaalkringlopen;
 - c) de gescheiden inzameling van afvalstoffen, de recyclage en het aanwenden van materialen in gesloten materiaalkringlopen;
 - d) de afzetmarkt voor uit afvalstoffen teruggewonnen producten en grondstoffen;
 - e) een optimalisatie van het beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;
 - f) het onderzoek en de ontwikkeling voor de verwezenlijking van schonere en minder verspillende technologieën, producten en diensten, alsook de verspreiding en toepassing van de resultaten van onderzoek en ontwikkeling op dat gebied;

- 2° lokale besturen ten behoeve van opdrachten ter uitvoering van de uitvoeringsplannen die van toepassing zijn, als vermeld in artikel 18;
- 3° de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in artikel 9, §2, die een kringloopcentrum uitbaten, voor de werking, investeringen of personeel;
- 4° de gemeenten en verenigingen van gemeenten, vermeld in artikel 27, eerste lid, voor de kosten van selectieve ophaling of inzameling.

De subsidies worden steeds toegekend binnen de perken van de in de begroting opgenomen kredieten.

Art. 16. In de bestekken van besturen van het Vlaamse Gewest en van lokale besturen worden bepalingen opgenomen om de aankoop te bevorderen van:

- 1° producten of diensten die, rekening houdend met de volledige levenscyclus, bijdragen aan het beter sluiten van materiaalkringlopen of een lagere milieu-impact hebben dan vergelijkbare alternatieven;
- 2° uit afvalstoffen teruggewonnen grondstoffen of producten die daaruit vervaardigd zijn.

De Vlaamse Regering kan daarvoor nadere regels vaststellen.

Art. 17. §1. De OVAM coördineert de opmaak van preventieprogramma's en hun eventuele herziening, en volgt de uitvoering ervan op. De Vlaamse Regering wijst de overheidsinstellingen aan die worden betrokken bij de opmaak en de uitvoering van de preventieprogramma's.

Voor de opmaak en uitvoering van preventieprogramma's worden overlegplatformen opgericht, overeenkomstig artikel 19.

§2. De preventieprogramma's bestaan minimaal uit maatregelen en initiatieven die worden genomen ter bevordering van de preventie van afvalstoffen, een efficiënter en minder milieubelastend gebruik en verbruik van materialen via ecodesign en aangepaste productie- en consumptiepatronen, en een beter beheer van materiaalkringlopen overeenkomstig artikel 4. Ze zijn erop gericht de milieueffecten van materiaalkringlopen en in het bijzonder van de productie van afvalstoffen, los te koppelen van de economische groei. Voor zover dat noodzakelijk of raadzaam is, wordt bij het vaststellen van die maatregelen samengewerkt met omliggende landen of regio's, lokale besturen of de federale overheid.

Aan de maatregelen, vermeld in het eerste lid, worden in de preventieprogramma's passende kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren, streefcijfers of doelstellingen verbonden, aan de hand waarvan de voortgang en het effect van de maatregelen en hun bijdrage tot de doelstelling worden geëvalueerd.

§3. De ontwerpen van preventieprogramma's of de ontwerpen van wijziging van preventieprogramma's worden bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en voor een termijn van twee maanden ter inzage gelegd bij de gemeenten en bij de OVAM. Gedurende die termijn kan iedereen bezwaren of opmerkingen schriftelijk ter kennis brengen van de OVAM.

§4. Tegelijkertijd met hun bekendmaking worden de ontwerpen van preventieprogramma's bezorgd aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, die een met redenen omkleed advies uitbrengt binnen een vervalttermijn van twee maanden na ontvangst van het ontwerp. Dit advies is niet bindend.

Tegelijk met de bezorging van de ontwerpen van preventieprogramma's aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, worden deze ook overgemaakt aan het Vlaams Parlement.

§5. De Vlaamse Regering stelt de preventieprogramma's vast, rekening houdend met de gegeven adviezen en met de ingediende bezwaren of opmerkingen. Als de Vlaamse Regering de uitgebrachte adviezen niet volgt of niet aan de ingediende bezwaren of opmerkingen tegemoetkomt, hetzij geheel of gedeeltelijk, dan verantwoordt ze dat in een verslag dat wordt gevoegd bij de bekendmaking, vermeld in paragraaf 6.

§6. De preventieprogramma's worden bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Ze liggen ter inzage bij de OVAM, de provincies en de gemeenten en worden geplaatst op de website van de OVAM.

§7. De preventieprogramma's kunnen worden geïntegreerd in de uitvoeringsplannen voor het beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, vermeld in artikel 18. In voorkomend geval zullen ze als duidelijk onderscheiden preventiemaatregelen worden aangegeven.

§8. De preventieprogramma's gelden voor de administratieve overheden van het Vlaamse Gewest, de provincies, de gemeenten en de publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen die belast zijn met taken van openbaar nut inzake milieubeleid. De geldigheidsduur van de preventieprogramma's wordt in ieder programma afzonderlijk bepaald. De preventieprogramma's worden minstens eenmaal om de zes jaar geëvalueerd en zo nodig herzien.

§9. Bepalingen van de preventieprogramma's zijn bindend, behalve als uitdrukkelijk in die programma's is aangegeven dat ze niet bindend zijn. In die gevallen zijn ze indicatief. Van de bindende bepalingen kan alleen worden afgeweken bij een beslissing van de Vlaamse Regering, als daarvoor gewichtige redenen zijn en met behoorlijke motivering. Bepalingen van preventieprogramma's die strijdig zijn met een gewestelijk plan of programma van latere datum met verordenende of verbindende kracht, verliezen hun geldigheid.

§10. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de opmaak, vaststelling, opvolging en uitvoering van de preventieprogramma's en de daarin opgenomen inspraak door belanghebbenden.

Art. 18. §1. De OVAM ontwerpt uitvoeringsplannen voor het beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, ontwerpt hun eventuele herziening en volgt de uitvoering ervan op. Die plannen bestrijken, afzonderlijk of gezamenlijk, het hele geografische grondgebied van het Vlaamse Gewest.

Voor de opmaak van het ontwerp en de uitvoering van de uitvoeringsplannen worden overlegplatformen opgericht, overeenkomstig artikel 19.

§2. In de uitvoeringsplannen worden de maatregelen opgenomen voor het tot stand brengen van een adequaat geïntegreerd netwerk van installaties voor de verwijdering van afval en van installaties voor de nuttige toepassing van gemengd stedelijk afval, ingezameld van particuliere huishoudens, ook als die inzameling dergelijk afval van andere producenten omvat, rekening houdend met de beste beschikbare technieken. Die maatregelen worden genomen met het oog op zelfvoorziening voor de verwijdering van afval en voor de nuttige toepassing van bovengenoemde afvalstromen en moeten het mogelijk maken om de respectieve afvalstromen te verwijderen of nuttig toe te passen in een van de meest nabijgelegen installaties die daarvoor geschikt is met behulp van de meeste geschikte methoden en technologieën om een hoog niveau van bescherming van milieu en volksgezondheid te waarborgen. Voor zover dat noodzakelijk of raadzaam is, wordt bij het vaststellen van die maatregelen samengewerkt met omliggende landen of regio's.

Tenzij in gevallen van overmacht, kan gemengd stedelijk afval dat volledig apart van afval van particuliere huishoudens wordt ingezameld, slechts worden uitgevoerd wanneer het in Vlaanderen werd ingezameld volgens de regels opgesteld door de Vlaamse Regering.

§3. De uitvoeringsplannen kunnen een analyse bevatten van een of meer materiaalkringlopen en hun effecten op milieu en gezondheid, alsook een overzicht van maatregelen die moeten worden genomen in verschillende fasen van de levenscyclus om de milieu- en gezondheidseffecten van het gebruik en verbruik van de materialen in kwestie te verlagen, overeenkomstig de doelstellingen, vermeld in artikel 4.

§4. De uitvoeringsplannen bevatten minimaal een analyse van de bestaande situatie in verband met afvalbeheer in het algemeen of voor een of meer categorieën van afvalstoffen in het bijzonder, alsook de maatregelen die moeten worden genomen om voorbereiding voor hergebruik, recyclage, andere vormen van nuttige toepassing en verwijdering van afvalstoffen milieuvriendelijker te maken, alsook een evaluatie van hoe het plan de uitvoering van de doelstellingen en de bepalingen van dit decreet zal ondersteunen.

§5. De uitvoeringsplannen hebben als doel de samenhang te bevorderen van maatregelen die door verschillende actoren, betrokken bij het beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, worden genomen.

§6. In het bijzonder bevatten de uitvoeringsplannen ten minste de volgende elementen:

- 1° soort, hoeveelheid en bron van de binnen het Vlaamse Gewest geproduceerde afvalstoffen en van de afvalstoffen die naar verwachting vanuit of naar het Vlaamse Gewest zullen worden overgebracht, en een evaluatie van de ontwikkeling van de afvalstromen in de toekomst;
- 2° bestaande regelingen voor afvalinzameling en grote verwijderingsinstallaties en installaties voor nuttige toepassing, inclusief speciale regelingen voor afgewerkte oliën, gevaarlijke afvalstoffen of afvalstromen waarvoor specifieke communautaire wetgeving bestaat;
- 3° een beoordeling van de behoefte aan nieuwe inzamelingsregelingen, sluiting van bestaande afvalinstallaties, extra afvalverwerkingsinstallaties, overeenkomstig paragraaf 2, en, indien nodig, de daarmee samenhangende investeringen;
- 4° voldoende informatie over locatiecriteria voor de keuze van locaties, en capaciteit van toekomstige verwijderingsinstallaties of belangrijke installaties voor nuttige toepassing, indien nodig;
- 5° algemeen afvalbeheerbeleid, inclusief geplande afvalbeheertechnologieën en -methoden of beleid voor afval dat specifieke beheersproblemen oplevert;
- 6° passende kwalitatieve en kwantitatieve indicatoren, streefcijfers of doelstellingen, verbonden aan de maatregelen, vermeld in paragraaf 2, aan de hand waarvan de voortgang en het effect van de maatregelen en hun bijdrage tot de doelstelling, vermeld in artikel 4, wordt geëvalueerd.

§7. De ontwerpen van uitvoeringsplannen of de ontwerpen van wijziging van de uitvoeringsplannen worden bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en voor een termijn van twee maanden ter inzage gelegd bij de gemeenten en bij de OVAM. Gedurende die termijn kan iedereen bezwaren of opmerkingen schriftelijk ter kennis brengen van de OVAM.

§8. Tegelijkertijd met hun bekendmaking worden de ontwerpen, vermeld in paragraaf 7, bezorgd aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, die een met redenen omkleed advies uitbrengt binnen een vervaltermijn van twee maanden na ontvangst van het ontwerp. Dit advies is niet bindend.

Tegelijk met de bezorging van de ontwerpen van uitvoeringsplannen of de ontwerpen van wijziging van uitvoeringsplannen aan de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, worden deze ook overgemaakt aan het Vlaams Parlement.

§9. De Vlaamse Regering stelt de uitvoeringsplannen of wijzigingen daaraan vast, rekening houdend met de gegeven adviezen en met de ingediende bezwaren of opmerkingen.

Als de Vlaamse Regering de uitgebrachte adviezen niet volgt of niet aan de ingediende bezwaren of opmerkingen tegemoetkomt, hetzij geheel of gedeeltelijk, dan verantwoordt ze dat in een verslag dat wordt gevoegd bij de bekendmaking, vermeld in paragraaf 10.

§10. De uitvoeringsplannen worden bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Ze liggen ter inzage bij de OVAM, de provincies en de gemeenten en worden geplaatst op de website van de OVAM.

§11. De uitvoeringsplannen gelden voor de administratieve overheden van het Vlaamse Gewest, de provincies, de gemeenten en de publiekrechtelijke of privaatrechtelijke instellingen die belast zijn met taken van openbaar nut inzake milieubeleid. De geldigheidsduur van de uitvoeringsplannen wordt in ieder plan afzonderlijk bepaald. De uitvoeringsplannen worden minstens eenmaal om de zes jaar geëvalueerd en zo nodig herzien.

§12. Bepalingen van de uitvoeringsplannen zijn bindend, behalve als uitdrukkelijk in die plannen is aangegeven dat ze niet bindend zijn. In die gevallen zijn ze indicatief. Van de bindende bepalingen kan alleen worden afgeweken bij een beslissing van de Vlaamse Regering, als daarvoor gewichtige redenen zijn en met behoorlijke motivering. Bepalingen van de uitvoeringsplannen die strijdig zijn met een gewestelijk plan van latere datum met verordenende of verbindende kracht, verliezen hun geldigheid.

§13. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de opmaak, vaststelling, opvolging en uitvoering van de uitvoeringsplannen en de daarin voorziene inspraak door belanghebbenden.

Art. 19. §1. De Vlaamse Regering kan overlegplatformen oprichten die bestaan uit belanghebbende overheidsorganen, instellingen en privaatrechtelijke organisaties die betrokken zijn bij het beheer van een of meer categorieën afvalstoffen of bij het beheer van een of meer materiaalkringlopen, alsook belanghebbenden uit het bredere maatschappelijke middenveld. De Vlaamse Regering wijst de betrokkenen aan. De OVAM kan bijkomend betrokkenen aanwijzen.

De overlegplatformen, vermeld in het eerste lid, hebben onder meer als doel:

- 1° te komen tot afstemming van maatregelen, genomen door publieke en private actoren in verschillende fasen van een of meer materiaalkringlopen met het oog op het bereiken van de doelstellingen, vermeld in artikel 4;
- 2° te komen tot uitwisseling van informatie tussen publieke en private actoren met betrekking tot het beheer van materiaalkringlopen;
- 3° de uitvoering van maatregelen op te volgen en te evalueren.

§2. Onder meer worden overlegplatformen opgericht in het kader van:

- 1° het opstellen, opvolgen en evalueren van de preventieprogramma's, vermeld in artikel 17;
- 2° het rechtvaardigen van de afwijkingen op de hiërarchie, vermeld in artikel 8;
- 3° het opstellen, opvolgen en evalueren van de milieubeleidsovereenkomsten, vermeld in artikel 20;
- 4° het opstellen, opvolgen en evalueren van de uitvoeringsplannen voor het beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, vermeld in artikel 18.

§3. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de oprichting en werking van de overlegplatformen, vermeld in paragraaf 1.

Art. 20. Om de doelstellingen, vermeld in artikel 4, te realiseren, kan de Vlaamse Regering milieubeleidsovereenkomsten sluiten overeenkomstig de decretale bepalingen die van toepassing zijn.

Art. 21. §1. Om preventie, hergebruik, recyclage en andere nuttige toepassingen van afvalstoffen te stimuleren kan de Vlaamse Regering maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die beroepsmatig producten ontwikkelt, vervaardigt, behandelt, verwerkt, verkoopt of invoert (producent van het product), een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid draagt.

De maatregelen, vermeld in het eerste lid, kunnen bestaan uit het opleggen van regels en verplichtingen aan de natuurlijke personen en rechtspersonen, vermeld in het eerste lid, en hebben betrekking op:

- 1° het volledig of gedeeltelijk verantwoordelijk stellen voor de organisatie van de inzameling van de afvalstoffen die voortkomen uit producten die ze op de markt gebracht hebben;
- 2° het verplicht doen aanvaarden van die afvalstoffen;
- 3° het volledig of gedeeltelijk verantwoordelijk stellen voor het daaropvolgende beheer van die afvalstoffen;
- 4° het toewijzen van de financiële verantwoordelijkheid voor de inzameling en verwerking van die afvalstoffen overeenkomstig artikel 10;
- 5° het verstrekken van openbaar beschikbare informatie over milieuverantwoord productgebruik en over de mate waarin en de manier waarop het product herbruikbaar en recycleerbaar is.

De maatregelen, vermeld in het eerste lid, kunnen ook maatregelen zijn die stimuleren om producten in die mate te ontwerpen dat de milieueffecten en de afvalproductie zowel bij de vervaardiging als bij het latere gebruik van de producten worden verminderd, en om ervoor te zorgen dat de producten die afval zijn geworden, nuttig worden toegepast en verwijderd als vermeld in artikel 4. Dergelijke maatregelen kunnen onder meer aanmoedigen tot het ontwikkelen, vervaardigen en in de handel brengen van producten die geschikt zijn voor meervoudig gebruik, die technisch duurzaam zijn en die, zodra ze afval zijn geworden, geschikt zijn voor een passende en veilige recyclage, voor andere nuttige toepassing en voor milieuverantwoorde verwijdering.

§2. De Vlaamse Regering wijst de producten of afvalstoffen aan waarvoor een vorm van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid geldt. Ze houdt daarbij rekening met de technische uitvoerbaarheid, de economische haalbaarheid en de effecten in hun totaliteit op het milieu, de volksgezondheid en de maatschappij, met inachtneming van de noodzaak een goede werking van de markt te garanderen.

§3. De uitgebreide producentenverantwoordelijkheid wordt toegepast met behoud van de toepassing van de verantwoordelijkheid voor afvalbeheer, vermeld in artikel 12, §3, en met behoud van de toepassing van de bestaande specifieke wetgeving inzake afvalstromen en producten.

§4. De natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, kunnen voor de nakoming van de verplichtingen die hen door of krachtens dit artikel worden opgelegd, op eigen kosten een beroep doen op derden, onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt.

Voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen is, naast eventuele andere inzamelkanalen, de samenwerking met de gemeenten verplicht. De Vlaamse Regering stelt in dat geval nadere regels vast voor het bepalen van een billijke vergoeding die de natuurlijke personen of rechtspersonen, vermeld in paragraaf 1, moeten betalen aan de gemeenten voor de inzameling van de huishoudelijke afvalstoffen die in de gemeentelijke inzamelkanalen terechtkomen.

De Vlaamse Regering kan van die verplichting tot samenwerking afwijken als andere inzamelingskanalen efficiënter en effectiever zijn. Voor afvalstoffen waarvoor de samen-

werking met de gemeenten niet verplicht is, zijn de gemeenten niet verplicht de afvalstoffen te aanvaarden via de gemeentelijke inzamelkanalen en hebben de gemeenten derhalve ook geen recht op de billijke vergoeding, vermeld in het tweede lid.

Hoofdstuk 3. Bepalingen over het beheer van specifieke materiaalkringlopen en afvalstoffen

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Art. 22. Alle afvalstoffen worden volgens hun herkomst of aard in een van de volgende hoofdcategorieën ingedeeld:

- 1° huishoudelijke afvalstoffen;
- 2° bedrijfsafvalstoffen.

Afvalstoffen kunnen bovendien in een of meer van de volgende aanvullende categorieën worden ingedeeld:

- 1° gevaarlijke afvalstoffen;
- 2° bijzondere afvalstoffen;
- 3° gemengd stedelijk afval.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen over het beheer van de afvalstoffen ingedeeld in de categorieën, vermeld in het eerste en het tweede lid.

De voorschriften die gelden voor de hoofdcategorie en de aanvullende categorieën waarin een afvalstof is ingedeeld, zijn cumulatief van toepassing, zoals bepaald in artikel 29 of 32.

Afdeling 2. Bedrijfsafvalstoffen

Art. 23. De producenten van bedrijfsafvalstoffen houden een chronologisch afvalstoffenregister bij waarin onder meer de aard, oorsprong, samenstelling, hoeveelheid, bestemming en wijze van nuttige toepassing of verwijdering van de afvalstoffen worden vermeld. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast voor de inhoud en de structuur van het afvalstoffenregister.

De producenten van bedrijfsafvalstoffen melden sommige gegevens uit het afvalstoffenregister aan de OVAM. De Vlaamse Regering bepaalt welke gegevens op welke wijze gemeld worden. Ze kan de melding laten doen via het integraal milieujaarverslag, vermeld in artikel 3.5.3 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

De Vlaamse Regering kan bepaalde categorieën van producenten ontslaan van de verplichtingen, vermeld in het eerste en het tweede lid, wegens de geringe hoeveelheden en de geringe schadelijkheidsgraad van de door hen voortgebrachte afvalstoffen.

Art. 24. Producenten van bedrijfsafvalstoffen moeten op hun kosten de afvalstoffen een nuttige toepassing geven of verwijderen, tenzij het anders bepaald is door de Vlaamse Regering overeenkomstig artikel 10.

Art. 25. §1. Houders van bedrijfsafvalstoffen en afvalstoffenmakelaars en -handelaars moeten de afvalstoffen nuttig toepassen of verwijderen:

- 1° binnen de onderneming waarin de afvalstoffen zijn ontstaan of worden behandeld, in overeenstemming met de milieuvergunning, vermeld in artikel 11, of met de andere toepasselijke wettelijke, decretale of reglementaire voorschriften;
- 2° door afgifte aan een natuurlijk persoon of rechtspersoon die overeenkomstig artikel 11 houder is van een vergunning voor de verwijdering of nuttige toepassing van de afval-

- stoffen, of die voldaan heeft aan de meldingsplicht, of die een geregistreerde afvalstofhandelaar of -makelaar is als vermeld in artikel 13;
- 3° door afgifte aan een in een ander gewest of land gevestigde natuurlijk persoon of rechtspersoon die overeenkomstig de daar geldende wetgeving de afvalstoffen:
- a) mag verwijderen als er geen merkkelijk dichterbij gelegen, vergunde verwijderingsinrichting is die de afvalstoffen op een verantwoorde wijze kan verwijderen onder vergelijkbare voorwaarden;
 - b) nuttig mag toepassen.

§2. Iedere afgifte van bedrijfsafvalstoffen als vermeld in paragraaf 1, 2° en 3°, gebeurt tegen de ontvangst van een afgiftebewijs, al dan niet in elektronische vorm. Met behoud van de toepassing van artikel 23 moeten de houders van bedrijfsafvalstoffen dat afgiftebewijs op elk moment kunnen voorleggen tot minstens vijf jaar na de datum van de afgifte van de afvalstoffen.

§3. Het afgiftebewijs vermeldt:

- 1° datum van afgifte;
- 2° naam en woonplaats van de producent of de inrichting waarvan de afvalstoffen in ontvangst worden genomen;
- 3° naam en woonplaats van de natuurlijke persoon of rechtspersoon, vermeld in paragraaf 1, 2°, en 3°, aan wie de afvalstoffen worden afgegeven;
- 4° aard, herkomst, samenstelling en hoeveelheid van de afgegeven afvalstoffen;
- 5° beoogde wijze van verwerking.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor het afgiftebewijs, vermeld in paragraaf 2 en 3.

Afdeling 3. Huishoudelijke afvalstoffen

Art. 26. Elke gemeente draagt er, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, zorg voor dat de huishoudelijke afvalstoffen zo veel mogelijk worden voorkomen of hergebruikt, op regelmatige tijdstippen worden opgehaald of op een andere wijze worden ingezameld, en nuttig worden toegepast of verwijderd, overeenkomstig artikel 11, 12 en 13, §2.

De gemeenten verhalen, overeenkomstig artikel 10, de kosten van het beheer van huishoudelijk afval op de afvalproducenten. De gemeente kan haar verzelfstandigde entiteiten of intergemeentelijke samenwerkingsverbanden ertoe machtigen die kosten te innen, ook als ze in de vorm van belastingen en retributies worden verhaald. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de wijze waarop de gemeenten de kosten van het beheer van huishoudelijke afvalstoffen berekenen.

Met behoud van de toepassing van de bepalingen van dit decreet worden de ophaling en inzameling van huishoudelijke afvalstoffen bij gemeentelijk reglement geregeld.

De prestaties van elke persoon die nodig zijn voor de normale werking van de diensten die met het ophalen van de huishoudelijke afvalstoffen zijn belast, alsook het nodige materiaal daarvoor, mogen door de burgemeester, de arrondissementscommissaris en de gouverneur worden opgeëist.

Art. 27. De gemeenten en verenigingen van gemeenten kunnen met de OVAM overeenkomsten sluiten om de organisatie van de selectieve ophaling of inzameling van huishoudelijke afvalstoffen te bevorderen of te begeleiden.

De provincies kunnen, binnen het kader van het Vlaamse afvalstoffenbeleid, ondersteunende initiatieven en acties aanbieden die gericht zijn op concrete realisaties op het terrein.

Art. 28. Als een gemeente of een provincie of hun samenwerkingsverbanden de verplichtingen opgelegd door of krachtens artikel 26, eerste lid, of door de programma's en plannen, vermeld in artikel 17 en 18, niet nakomen binnen de door de Vlaamse Regering bepaalde termijn en daardoor het algemeen belang schaden, kan de Vlaamse Regering, na ingebrekestelling bij een met redenen omkleed besluit, in de plaats treden van de gemeente of de provincie of hun samenwerkingsverbanden in kwestie voor de uitvoering van alle maatregelen die nodig zijn om de voormelde verplichtingen na te komen. Het Vlaamse Gewest kan de kosten van de vermelde maatregelen verhalen op de gemeente of de provincie of hun samenwerkingsverbanden.

Zowel bij de coördinatie als bij de organisatie hebben de gemeenten, de provincies en hun samenwerkingsverbanden de mogelijkheid om beroep aan te tekenen bij de Vlaamse minister bevoegd voor het leefmilieu. De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor die beroepsprocedure.

Afdeling 4. Gevaarlijke afvalstoffen

Art. 29. De bepalingen van afdeling 1 en 2 en van hoofdstuk 2 zijn van toepassing op de gevaarlijke afvalstoffen als er in deze afdeling niet uitdrukkelijk van wordt afgeweken.

Art. 30. §1. Gevaarlijke afvalstoffen die worden verwijderd, moeten worden geregistreerd en geïdentificeerd.

§2. Gevaarlijke afvalstoffen moeten bij de inzameling, het vervoer en de tijdelijke opslag deugdelijk zijn verpakt of opgeslagen en voorzien worden van een etiket, overeenkomstig de geldende internationale en Europese voorschriften. Telkens als gevaarlijke afvalstoffen worden vervoerd, moet er een identificatieformulier bijgevoegd zijn, al dan niet in elektronische vorm, met de toepasselijke gegevens, vermeld in bijlage I B van verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de verpakking, opslag en identificatie van gevaarlijke afvalstoffen.

§3. De natuurlijke personen of rechtspersonen die aan afvalstoffenverwerking doen, mogen gevaarlijke afvalstoffen niet mengen met andere categorieën gevaarlijke afvalstoffen, noch met andere afvalstoffen, stoffen of materialen. Onder mengen wordt ook het verdunnen van gevaarlijke stoffen verstaan.

Van de verbodsbepaling, vermeld in het eerste lid, kan worden afgeweken, indien de Vlaamse Regering andere maatregelen voorziet om ervoor te zorgen dat gevaarlijke afvalstoffen niet worden gemengd met andere categorieën gevaarlijke afvalstoffen, noch met andere afvalstoffen, stoffen of materialen.

§4. In afwijking van paragraaf 3 kan in de vergunning, vermeld in artikel 11, worden toegelaten dat gevaarlijke afvalstoffen gemengd worden met andere gevaarlijke afvalstoffen of met andere afvalstoffen, stoffen of materialen, als:

- 1° dit vereist is om de veiligheid bij de verwijdering of de nuttige toepassing te verbeteren;
- 2° daarmee geen afbreuk wordt gedaan aan de bepalingen van artikel 12, §3;
- 3° daarmee de negatieve gevolgen van het afvalbeheer op de menselijke gezondheid en het milieu niet worden vergroot;
- 4° de handeling in kwestie in overeenstemming is met de beste beschikbare technieken.

§5. Als gevaarlijke afvalstoffen in strijd met paragraaf 3 en 4 gemengd zijn, moet een scheidingsbehandeling worden uitgevoerd, als dat technisch en economisch haalbaar is en als dat voor de naleving van artikel 12, §3, nodig is.

Art. 31. De bepalingen van artikel 30, §2 en §5, gelden niet voor door huishoudens geproduceerd gemengd afval.

De bepalingen van artikel 30, §2, gelden niet voor afzonderlijke fracties van gevaarlijke afvalstoffen die afkomstig zijn uit huishoudens tot die stoffen worden aanvaard voor inzameling, verwijdering of nuttige toepassing door een inrichting of een onderneming die een vergunning heeft gekregen of die is geregistreerd overeenkomstig artikel 11 en 13.

Afdeling 5. Bijzondere afvalstoffen

Art. 32. De Vlaamse Regering stelt overeenkomstig artikel 4 nadere regels vast voor het beheer van de bijzondere afvalstoffen, vermeld in artikel 22, tweede lid, 2°.

De regels, vermeld in het eerste lid, vullen de regels aan vermeld in afdeling 1, 2, 3, 4 of 5 en in hoofdstuk 2. Ze kunnen voor welbepaalde bijzondere afvalstoffen en activiteiten die gericht zijn op het beheer van de afvalstoffen, voorschriften omvatten die afwijken van de bepalingen van artikel 6, 11, 13 en 26, als dat vereist is voor de doelmatige verwijdering of de nuttige toepassing van de afvalstoffen.

Art. 33. §1. De Vlaamse Regering kan ter aanvulling of uitvoering van verordening (EG) nr. 1069/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften inzake niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten en afgeleide producten en tot intrekking van verordening (EG) nr. 1774/2002, nadere regels vaststellen voor het beheer van dierlijke bijproducten en afgeleide producten als vermeld in de verordening, als ze voldoen aan de definitie van afvalstof.

§2. De Vlaamse Regering kan de producenten van de afvalstoffen, vermeld in paragraaf 1, ontslaan van de meldingsplicht, vermeld in artikel 23, tweede en derde lid, en stelt daarvoor nadere regels vast.

§3. Behoudens in de gevallen die uitdrukkelijk bepaald zijn door de Vlaamse Regering, is de afgifte van deze afvalstoffen alleen toegestaan aan een hiervoor erkend of geregistreerd natuurlijke persoon of rechtspersoon of door deze erkende of geregistreeerde natuurlijke persoon of rechtspersoon aan een hiervoor erkende en vergunde inrichting.

De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast voor de procedure van afgifte, de erkenning en de registratie.

In de door de Vlaamse Regering bepaalde gevallen kunnen de toezichthouders besluiten dat de afvalstoffen kunnen of moeten worden verwijderd door verbranding of begraving.

§4. De Vlaamse Regering wijst de categorieën van producenten van de afvalstoffen aan die ertoe gehouden zijn een overeenkomst te sluiten over de financiering van de ophaling ervan door een inrichting als vermeld in paragraaf 3.

De Vlaamse Regering kan de maximumtarieven bepalen die in geval van een vergoeding per prestatie mogen worden toegepast.

De inzameling en verwerking van deze afvalstoffen, als het hele kadavers van landbouwhuisdieren betreft, anders dan bij de categorieën van producenten, vermeld in het eerste lid, geschiedt kosteloos. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaronder de erkende inrichtingen worden vergoed voor die prestaties ten laste van het Vlaamse Gewest.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaronder handelingen in het kader van het beheer van de afvalstoffen worden vergoed ten laste van het Vlaamse Gewest.

Hoofdstuk 4. Afbakening van de afvalfase

Art. 34. De afvalfase van een materiaal neemt een aanvang als aan de definitie van afvalstof is voldaan.

Art. 35. De Vlaamse Regering stelt een lijst van afvalstoffen op, overeenkomstig de geldende Europese voorschriften, waarin wordt opgesomd welke code wordt toegekend aan afvalstoffen, welke afvalstoffen als gevaarlijk moeten worden aangemerkt en welke analysemethoden eventueel van toepassing zijn om uit te maken of een stof voldoet aan de omschrijving die is gegeven aan een in de lijst opgenomen afvalstof.

Art. 36. Sommige specifieke afvalstoffen zijn niet langer afvalstoffen als ze een behandeling voor nuttige toepassing, waaronder recyclage, hebben ondergaan, en als ze voldoen aan specifieke criteria die opgesteld moeten worden onder de volgende voorwaarden:

- 1° de stof of het voorwerp wordt gebruikelijk toegepast voor specifieke doelen;
- 2° er is een markt voor of vraag naar de stof of het voorwerp;
- 3° de stof of het voorwerp voldoet aan de technische voorschriften voor de specifieke doelen en aan de voor producten geldende wetgeving en normen;
- 4° het gebruik van de stof of het voorwerp heeft over het geheel genomen geen ongunstige effecten op het milieu of de menselijke gezondheid.

Die criteria moeten worden uitgewerkt overeenkomstig artikel 39 en 40.

Art. 37. Een stof die of een voorwerp dat het resultaat is van een productieproces dat niet in de eerste plaats bedoeld is voor de productie van die stof of dat voorwerp, kan alleen als een bijproduct en niet als een afvalstof worden aangemerkt, als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- 1° het is zeker dat de stof of het voorwerp zal worden gebruikt;
- 2° de stof of het voorwerp kan rechtstreeks worden gebruikt zonder verdere andere behandeling dan die welke bij de normale productie gangbaar is;
- 3° de stof of het voorwerp wordt geproduceerd als een integraal onderdeel van een productieproces;
- 4° verder gebruik is rechtmatig, met andere woorden de stof of het voorwerp voldoet aan alle voorschriften voor producten, milieu en gezondheidsbescherming voor het specifieke gebruik en zal niet leiden tot over het geheel genomen ongunstige effecten op het milieu of de menselijke gezondheid.

Art. 38. Uitgegraven bodem wordt niet beschouwd als een afvalstof indien gebruikt overeenkomstig de voorwaarden voor het gebruik van uitgegraven bodem, vermeld in het decreet van 27 oktober 2006 betreffende de bodemsanering en de bodembescherming en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Art. 39. §1. De Vlaamse Regering wijst indien nodig, overeenkomstig Europese voorschriften, de materialen aan en legt specifieke criteria op om aan te geven of het betreffende materiaal kan worden beschouwd als een bijproduct of als een materiaal dat de eindeafvalfase heeft bereikt.

§2. Als er voor een specifiek materiaal geen Europese criteria zijn vastgelegd, kan de Vlaamse Regering voor dat materiaal specifieke criteria uitwerken die moeten garanderen dat de voorwaarden, vermeld in artikel 36 en 37, zijn vervuld.

De criteria, vermeld in het eerste lid, kunnen onder meer betrekking hebben op de herkomst van het materiaal, de manier waarop het is ingezameld, geproduceerd of verwerkt,

de aard en samenstelling van het materiaal, grenswaarden voor verontreinigende stoffen, het toegelaten gebruiksgebied, de toegelaten wijze van aanwending en de aanwezigheid van een kwaliteitsborgingssysteem dat waakt over input, procesvoering en eindkwaliteit.

Bij de evaluatie van de over het geheel genomen ongunstige effecten op het milieu en de menselijke gezondheid, vermeld in artikel 36, 4°, en artikel 37, 4°, wordt rekening gehouden met de doelstellingen, vermeld in artikel 4, §3.

§3. De Vlaamse Regering stelt nadere regels vast voor de wijze waarop materialen worden aangewezen, en voor de wijze waarop daarvoor criteria worden uitgewerkt, overeenkomstig paragraaf 1 en 2.

§4. Afvalstoffen die overeenkomstig de criteria, vermeld in paragraaf 1 en 2, niet langer als afvalstoffen gelden, gelden ook als gerecycleerd of nuttig toegepast in het kader van het halen van eventuele doelstellingen voor recyclage of nuttige toepassing.

Art. 40. De Vlaamse Regering kan eisen dat een grondstofverklaring wordt afgeleverd die aantoonst dat aan de voorwaarden en criteria, vermeld in artikel 36, 37 en 39, is voldaan.

De OVAM beslist over de aanvragen voor het afleveren van een grondstofverklaring.

Tegen de beslissingen van de OVAM over het afleveren van een grondstofverklaring kan beroep worden ingediend bij de Vlaamse minister bevoegd voor het leefmilieu.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de procedure voor het afleveren van een grondstofverklaring, de behandeling van de beroepen en de voorwaarden van een grondstofverklaring.

Hoofdstuk 5. Milieubijdragen, milieuheffingen en retributies

Afdeling 1. Milieubijdragen

Art. 41. De havenbeheerder zorgt ervoor dat de kosten voor het gebruik van de havenontvangstvoorzieningen die verbonden zijn aan de afgifte van scheepsafval van de zeevaart, met inbegrip van de behandeling en verwerking van het scheepsafval, worden betaald met bijdragen van de schepen via een kostendekkingssysteem dat niet mag aanzetten tot de lozing van afval in zee.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen waaraan het kostendekkingssysteem moet voldoen.

Art. 42. Voor de financiering van de inzameling en verwerking van olie- en vethoudend scheepsbedrijfsafval dat ontstaat bij het in bedrijf zijn en onderhoud van binnenschepen, is overeenkomstig de bepalingen van het verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart, ondertekend in Straatsburg op 9 september 1996 en goedgekeurd bij instemmingsdecreet van 9 mei 2008, een milieubijdrage verschuldigd in verhouding tot de aankoop van gasolie voor de binnenvaart. Daaronder valt uitsluitend brandstof die van douanerechten en andere belastingen is vrijgesteld en die bedoeld is voor schepen, met uitzondering van de schepen die toegelaten zijn tot zee- en kustvaart en die overwegend daartoe zijn bestemd. De milieubijdrage is verschuldigd door degene onder wiens leiding het schip staat dat de gasolie voor binnenvaart betreft.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen die nodig zijn voor de werking van het financieringssysteem.

Art. 43. De havenbeheerders die schepen ontvangen uit de binnenvaart, en de waterwegbeheerders werken overeenkomstig de bepalingen van het verdrag inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart, ondertekend in Straatsburg op 9 september 1996 en goedgekeurd bij instemmingsdecreet van 9 mei 2008, een financieringssysteem uit voor de inname en verwijdering van het overige scheepsbedrijfsafval. Die bijdrage kan opgenomen zijn in de haven- of liggelden of afzonderlijk in rekening worden gebracht.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen waaraan het financieringssysteem moet voldoen.

Afdeling 2. Milieuheffingen

Art. 44. De definities, vermeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning, zijn van overeenkomstige toepassing in deze afdeling.

Art. 45. De exploitanten van de vergunningsplichtige inrichtingen, vermeld in artikel 46, §1, eerste lid, 1° tot en met 18°, en §2, eerste lid, alsook de ondernemingen en inrichtingen die op beroepsmatige basis afvalstoffen inzamelen of vervoeren en afvalstoffenhandelaars of -makelaars met het oog op verwerking ervan buiten het Vlaamse Gewest, vermeld in artikel 46, §1, eerste lid, 19°, zijn onderworpen aan een milieuheffing.

De gemeenten of de in hun plaats tredende verenigingen van gemeenten kunnen voor de door hen opgehaalde huishoudelijke en gemeentelijke afvalstoffen rechtstreeks als heffingsplichtige worden aangemerkt als zij daarvoor een machtiging ontvangen van OVAM. De machtiging vermeldt de afvalstroom, de concrete bestemming en het toe te passen heffingstarief. Een kopie van die machtiging wordt bezorgd aan de exploitant van de inrichting waarnaar de concrete afvalstroom wordt afgevoerd. De exploitant vermeldt de betreffende hoeveelheden in een bijlage bij zijn aangifte met verwijzing naar de respectieve machtiging. De exploitant deelt die hoeveelheden tijdig mee aan de gemeenten of aan de in hun plaats tredende verenigingen van gemeenten die voor de betreffende hoeveelheden zelf als heffingsplichtige optreden en een aangifte doen overeenkomstig de bepalingen van dit decreet.

Met behoud van de uitzondering, vermeld in artikel 47, tweede lid, geldt de heffing, vermeld in artikel 46, §1, eerste lid, 1° tot en met 18°, en §2, eerste lid, voor de hoeveelheden afvalstoffen zoals ze worden gestort, verbrand of meeeverbrand, inclusief de toeslagstoffen die werden toegevoegd met het oog op het storten, verbranden of meeeverbranden van de afvalstoffen.

Art. 46. §1. Het bedrag van de milieuheffing wordt, afhankelijk van de soort afvalstof en de soort verwerkingswijze, als volgt vastgesteld:

- 1° voor het verbranden van afvalstoffen als de afvalverbranding niet gedekt is door een milieu- of exploitatievergunning overeenkomstig de geldende wetgeving: 150 euro per ton;
- 2° voor het achterlaten of het beheren van afvalstoffen in strijd met de voorschriften van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan zoals bedoeld in artikel 12, §1: 150 euro per ton;
- 3° voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van brandbare afvalstoffen: 75 euro per ton;
- 4° voor het storten van huishoudelijke afvalstoffen die niet konden worden verwerkt in een inrichting vergund voor het verwerken van huishoudelijke afvalstoffen, aangezien de exploitant zijn inrichting op vrijwillige basis tijdelijk en buiten de normale onderhoudsperiodes buiten dienst heeft gesteld omdat hij niet kan voldoen aan de opgelegde vergunningsvoorwaarden: 20 euro per ton. Die afwijking geldt voor elke

- inrichting slechts gedurende een periode van achttien maanden te rekenen vanaf de eerste dag van de maand waarin de inrichting op vrijwillige basis werd gesloten;
- 5° voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van niet-brandbare afvalstoffen: 40 euro per ton;
 - 6° voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van residu's afkomstig van de reiniging van grond in daartoe vergunde grondreinigingscentra: 3 euro per ton;
 - 7° voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van residu's afkomstig van de verwerking van rioolkolkenslib in daartoe vergunde inrichtingen: 3 euro per ton;
 - 8° voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van slibresidu's afkomstig van de reiniging van zeefzand in daartoe vergunde bedrijven: 3 euro per ton;
 - 9° voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van geïmmobiliseerde niet-brandbare afvalstoffen afkomstig van daartoe vergunde bedrijven, op voorwaarde dat de immobilisatie noodzakelijk is om te voldoen aan de vergunningsvoorwaarden van de stortplaats: 23 euro per ton;
 - 10° voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van ijzeroxide afvalstoffen van de zinkproductie bekend onder de naam jarosiet en goethiet: 5 euro per ton;
 - 11° voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van gips of calciumchloride afvalstoffen van de productie van fosforzuur en van metallurgische processen: 1 euro per ton;
 - 12° voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van ertsresten van de productie van titaandioxidepigmenten volgens het chloorproces: 5 euro per ton;
 - 13° voor het storten op een vergunde stortplaats van baggerspecie: 0,1 euro per ton;
 - 14° voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van ruimingspecie: 0,1 euro per ton;
 - 15° voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van inerte afvalstoffen en van slib van de productie van drinkwater: 11 euro per ton;
 - 16° voor het verbranden van afvalstoffen in een daartoe vergunde installatie: 7 euro per ton;
 - 17° voor het meeverbranden van afvalstoffen in een daartoe vergunde installatie: 7 euro per ton;
 - 18° voor het sorteren of voorbehandelen van afvalstoffen in een daartoe vergunde inrichting: de bedragen overeenkomstig punt 1° tot en met 17°, die worden bepaald door de op de niet-gerecycleerde of hergebruikte afvalstoffen toegepaste verwerkingswijze. Indien de verwerking van de niet-gerecycleerde of niet-hergebruikte afvalstoffen buiten het Vlaamse Gewest plaatsvindt, zijn de bepalingen van het hierna vermelde punt 19° van toepassing;
 - 19° voor de afvalstoffen geproduceerd in het Vlaamse Gewest die worden overgebracht met het oog op het verwerken ervan in een daartoe vergunde inrichting buiten het Vlaamse Gewest: de bedragen vermeld in punt 1° tot en met 18°, die worden bepaald door de toegepaste verwerkingswijze. Indien een gelijksoortige milieuheffing van toepassing is in het gewest of land waar de bedoelde afvalstoffen worden verwerkt, wordt het bedrag van de heffing verminderd met het bedrag van de voormelde gelijksoortige milieuheffing zonder dat dit evenwel tot lager dan nul kan worden herleid.

In de gevallen vermeld in het eerste lid, 1° en 2°, is de heffingsplichtige de natuurlijke persoon of rechtspersoon die de afvalstoffen respectievelijk verbrandt, achterlaat of beheert.

In het eerste lid, 3°, 5° en 9°, wordt verstaan onder brandbare afvalstoffen: afvalstoffen met een gloeiverlies > 10% en een TOC-gehalte > 6%.

In afwijking van de gevallen vermeld in het eerste lid, 16° en 17°, geldt voor het verbranden of meeverbranden van recyclageresidu's van papier- en kartonafval van bedrijven die papier- en kartonafval gebruiken als grondstof voor de aanmaak van nieuwe stoffen of producten, en voor recyclageresidu's van kunststofafval van bedrijven die kunststof-

afval gebruiken als grondstof voor de aanmaak van nieuwe stoffen of producten, met ingang van het heffingsjaar 2010, een heffingsstarief van 2 euro per ton.

In het eerste lid, 18°, wordt verstaan onder voorbehandelen: het behandelen van afvalstoffen waarbij de aard en de samenstelling van de afvalstoffen wijzigt zodat ze geschikt gemaakt worden voor een verdere stap in de voorbehandeling of voor recyclage of voor eindverwerking van afvalstoffen.

In afwijking van de gevallen vermeld in het eerste lid, 18°, is deze milieuheffing niet verschuldigd indien de vergunde opslag-, overslag-, sorteer- of voorbehandelingsinrichting aantoonbaar dat de afvalstoffen na opslag, overslag, sortering of voorbehandeling gerecycleerd of hergebruikt werden en, voor wat betreft het niet-gebruikte en niet-gerecycleerde gedeelte, werden verwerkt met betaling van de milieuheffing overeenkomstig het vermelde in punten 1° tot en met 17°.

§2. Voor recyclageresidu's van bedrijven die afvalstoffen afkomstig van selectieve inzamelingen, zoals hieronder vermeld, gebruiken of voorbehandelen als grondstof voor de aanmaak van nieuwe stoffen of producten, zijn de volgende bedragen vastgesteld:

- 1° 75 * K euro per ton voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van brandbare afvalstoffen;
- 2° 40 * K euro per ton voor het storten op een daartoe vergunde stortplaats van niet-brandbare afvalstoffen.

De factor K, vermeld in het eerste lid, heeft de volgende waarde:

- 1° K = 0 met ingang van het heffingsjaar 2007 voor recyclageresidu's van lompenafval;
- 2° K = 0 met ingang van het heffingsjaar 2007 voor recyclageresidu's van bedrijven die glasafval afkomstig van selectieve inzamelingen gebruiken of voorbehandelen als grondstof voor de aanmaak van nieuw glas;
- 3° K = 0,05 met ingang van het heffingsjaar 2007 voor niet-brandbare recyclageresidu's van papier- en kartonafval;
- 4° K = 0,03 met ingang van het heffingsjaar 2007 tot en met het heffingsjaar 2009 voor brandbare recyclageresidu's van papier- en kartonafval;
- 5° K = 1 met ingang van het heffingsjaar 2010 voor brandbare recyclageresidu's van papier- en kartonafval;
- 6° K = 0,15 met ingang van het heffingsjaar 2007 tot en met het heffingsjaar 2009 voor recyclageresidu's van elektronisch en elektrisch schrootafval, van schrootafval en van shredderafval afkomstig van schrootverwerking, voor recyclageresidu's van kunststofafval van bedrijven die kunststofafval gebruiken als grondstof voor de aanmaak van nieuwe stoffen of producten, en voor recyclageresidu's van de compostering en vergisting;
- 7° K = 1 met ingang van het heffingsjaar 2010 voor recyclageresidu's van elektronisch en elektrisch schrootafval, van schrootafval en van shredderafval afkomstig van schrootverwerking, voor recyclageresidu's van kunststofafval van bedrijven die kunststofafval gebruiken als grondstof voor de aanmaak van nieuwe stoffen of producten, en voor recyclageresidu's van de compostering en vergisting;
- 8° K = 0,2 met ingang van het heffingsjaar 2007 voor recyclageresidu's afkomstig van de normale activiteiten van door de OVAM erkende kringloopcentra;
- 9° K = 0,6 voor het heffingsjaar 2007 voor recyclageresidu's afkomstig van bouw- en sloopafval;
- 10° K = 1 met ingang van het heffingsjaar 2008 voor recyclageresidu's afkomstig van bouw- en sloopafval;
- 11° K = 0,04 met ingang van het heffingsjaar 2008 voor het storten van recyclageresidu's van de verwerking van beton, metselwerk- en ander steenpuin tot gekeurde granulaten, afkomstig van bedrijven die de gekeurde granulaten op de markt brengen. De te storten restfractie moet kleiner zijn dan 1 gewichtsprocent. Dit percentage moet beschouwd worden ten opzichte van de totale productie van de gekeurde granula-

ten op jaarbasis in de daartoe vergunde inrichting. Wanneer de te storten restfractie het percentage van 1% overschrijdt, moet voor het overschrijdende deel het milieuheffingstarief toegepast worden waarbij $K = 1$. Onder recyclageresidu's van de verwerking van beton, metselwerk- en ander steenpuin wordt verstaan de residu's die vrijkomen bij het breken van het puin en zuiveren van de granulaten, met uitzondering van residu's die voorafgaand aan het breken worden uitgesorteerd;

- 12° $K = 0,4$ voor het heffingsjaar 2007 voor andere recyclageresidu's dan deze vermeld in punt 1° tot en met 11°;
- 13° $K = 0,6$ voor het heffingsjaar 2008 voor andere recyclageresidu's dan deze vermeld in punt 1° tot en met 11°;
- 14° $K = 0,8$ voor het heffingsjaar 2009 voor andere recyclageresidu's dan deze vermeld in punt 1° tot en met 11°;
- 15° $K = 1$ met ingang van het heffingsjaar 2010 voor andere recyclageresidu's dan deze vermeld in punt 1° tot en met 11°.

In afwijking van het tweede lid, 5°, geldt $K = 0,03$ voor het heffingsjaar 2010 voor brandbare recyclageresidu's van papier- en kartonafval van nieuwe bedrijven die papier- en kartonafval gebruiken als grondstof voor de aanmaak van nieuwe stoffen of producten.

In afwijking van het tweede lid, 7°, geldt $K = 0,40$ voor de heffingsjaren 2010 en 2011 voor shredderafval, afkomstig van de verwerking van schroot, van gedepollueerde wrakken en van elektronisch en elektrisch schrootafval. Voor deze afvalstoffen geldt $K = 0,70$ voor het heffingsjaar 2012 en $K = 1$ met ingang vanaf het heffingsjaar 2013.

In afwijking van het vierde lid geldt $K = 0,15$ voor het storten van het residu van shredderafval dat in een post-shredder-technologie-installatie (PST-installatie: verwerkt de lichte fractie die wordt afgezogen uit een cycloon, en de zware fractie die overblijft na metallische scheiding en na de lineaire motor) verwerkt is, en dit voor de volgende hoeveelheden:

- 1° in de heffingsjaren 2010 en 2011 voor een te storten hoeveelheid die maximaal het viervoudige bedraagt van de hoeveelheid materialen, waarvan maximaal 3% metalen, die teruggewonnen werd in de PST-installatie en die voor nuttige toepassing werd afgevoerd;
- 2° in het heffingsjaar 2012 voor een te storten hoeveelheid die maximaal gelijk is aan de hoeveelheid materialen, waarvan maximaal 3% metalen, die gewonnen werd in de PST-installatie en die voor nuttige toepassing werd afgevoerd, vermenigvuldigd met factor 2,5;
- 3° in het heffingsjaar 2013 voor een te storten hoeveelheid die maximaal gelijk is aan de hoeveelheid materialen, waarvan maximaal 3% metalen, die gewonnen werd in de PST-installatie en die voor nuttige toepassing werd afgevoerd, vermenigvuldigd met factor 1,5;
- 4° in het heffingsjaar 2014 voor een te storten hoeveelheid die maximaal gelijk is aan de hoeveelheid materialen, waarvan maximaal 3% metalen, die gewonnen werd in de PST-installatie en die voor nuttige toepassing werd afgevoerd;
- 5° in het heffingsjaar 2015 voor een te storten hoeveelheid die maximaal de helft bedraagt van de hoeveelheid materialen, waarvan maximaal 3% metalen, die gewonnen werd in de PST-installatie en die voor nuttige toepassing werd afgevoerd.

In al die gevallen mag de som van de hoeveelheid materialen die gewonnen werd in de PST-installatie en die voor nuttige toepassing werd afgevoerd, en de hoeveelheid shredderafval die wordt gestort aan het heffingstarief met $K = 0,15$, niet meer bedragen dan de input van de PST-installatie. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 52, tweede lid, bezorgt de exploitant van de PST-installatie ter staving van het toepassen van het verlaagde heffingstarief vanaf 2011 ieder jaar voor 31 januari aan de OVAM een rapport met

een volledige en gedetailleerde massabalans van de verwerkte stromen en van de teruggewonnen stromen met hun respectieve bestemming.

In afwijking van het tweede lid, 7°, geldt voor recyclageresidu's van kunststofafval van bedrijven die kunststofafval gebruiken als grondstof voor de aanmaak van nieuwe stoffen of producten, voor het heffingsjaar 2010 $K = 0,15$, voor het heffingsjaar 2011 $K = 0,3$, voor het heffingsjaar 2012 $K = 0,6$ en met ingang van het heffingsjaar 2013 $K = 1$.

Om de heffing, vermeld in het eerste lid, te kunnen toepassen, moet de te storten restfractie na (voor)behandeling kleiner zijn dan de hierna vermelde percentages die beschouwd moeten worden ten opzichte van de totale aanvoer van de betreffende afvalstoffen op jaarbasis in de daartoe vergunde inrichting. Als de te storten restfractie de hierna vermelde percentages overschrijdt, moet voor het overschrijdende deel het milieuheffingstarief toegepast worden waarbij $K = 1$:

- 1° 15 gewichtsprocent voor glasafval;
- 2° 20 gewichtsprocent voor lompenafval;
- 3° 20 gewichtsprocent voor kunststofafval, geldend voor de bedrijven die kunststofafval gebruiken als grondstof voor de aanmaak van nieuwe stoffen of producten;
- 4° 5 gewichtsprocent voor kunststofafval, geldend voor de bedrijven die kunststofafval voorbehandelen als grondstof voor de aanmaak van nieuwe stoffen of producten;
- 5° 10 gewichtsprocent voor elektronisch en elektrisch schrootafval;
- 6° 10 gewichtsprocent voor schrootafval;
- 7° 5 gewichtsprocent voor houtafval;
- 8° 5 gewichtsprocent voor papier- en kartonafval;
- 9° 3 gewichtsprocent voor groenafval;
- 10° 5 gewichtsprocent voor piepschuimafval;
- 11° 5 gewichtsprocent voor groente-, fruit- en tuinafval (gft) afkomstig van aerobe compostering;
- 12° 8 gewichtsprocent voor groente-, fruit- en tuinafval (gft) afkomstig van anaerobe vergisting;
- 13° 5 gewichtsprocent voor bouw- en sloopafval;
- 14° 10 gewichtsprocent voor rubberafval, ander afval dan bandenafval;
- 15° 5 gewichtsprocent voor bandenafval;
- 16° 20 gewichtsprocent voor plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons (pmd);
- 17° 25 gewichtsprocent voor shredderafval, afkomstig van schrootverwerking;
- 18° 5 gewichtsprocent voor voedselafval;
- 19° 25 gewichtsprocent voor gebruikte oplosmiddelen;
- 20° 10 gewichtsprocent voor recyclageresidu's, afkomstig van de normale activiteiten van door de OVAM erkende kringloopcentra;
- 21° 3 gewichtsprocent voor recyclageresidu's van de behandeling van bodemassen.

In deze paragraaf wordt verstaan onder brandbare afvalstoffen: afvalstoffen met een gloeiverlies $> 10\%$ en een TOC-gehalte $> 6\%$.

§3. Voor de volgende afvalstoffen geldt een tarief van 0 euro per ton:

- 1° het storten van asbesthoudende afvalstoffen op een daartoe vergunde stortplaats;
- 2° het storten, verbranden of meeverbranden in een daartoe vergunde inrichting van afvalstoffen van bodemsaneringsoperaties, waarbij overeenkomstig het advies van de OVAM andere saneringswijzen dan uitgraven en storten onredelijk hoge kosten met zich meebrengen of onmogelijk zijn;
- 3° het verbranden of meeverbranden in een daartoe vergunde inrichting, met recuperatie van energie, van verwerkte dierlijke vetten, eiwitten en meel die conform de Europese, federale en regionale regelgeving vernietigd moeten worden;
- 4° het verbranden of meeverbranden in een daartoe vergunde inrichting, met recuperatie van energie, van recyclageresidu's van lompenafval en van recyclageresidu's van bedrij-

- ven die glasafval, afkomstig van selectieve inzamelingen, gebruiken of voorbehandelen als grondstof voor de aanmaak van nieuw glas;
- 5° het inzetten in een meeverbrandingsinstallatie van niet-gevaarlijke afvalstoffen waarvan de onderste verbrandingswaarde, berekend op de droogrest, kleiner is dan 8 MJ/kg, en waarvan de minerale fractie, inclusief carbonaten, uitgedrukt als gewichtpercent asrest op de droogrest, groter is dan 50%, en die ingezet worden omwille van hun minerale fractie, met uitzondering van afvalstoffen die ingezet worden als afvalwater.

In het eerste lid, 1°, wordt onder asbesthoudende afvalstoffen verstaan: afvalstoffen geheel of gedeeltelijk bestaande uit keramische vezels met gelijkaardige carcinogene eigenschappen.

§4. De volgende activiteiten zijn niet aan een milieueffing onderworpen:

- 1° het gebruik in de afdichtlaag van een vergunde stortplaats van mengsels van enerzijds reagentia en/of toeslagstoffen en anderzijds de volgende afvalstoffen die overeenkomstig de beste beschikbare technieken (BBT) niet reinigbaar zijn: zuiveringsslib, gronden/zanden, bodemassen en assen, afkomstig van de verbranding van zuiveringsslib;
- 2° het storten van gronden die beantwoorden aan de voorwaarden voor het gebruik als bodem en die gebruikt worden als tussenafdek;
- 3° het verbranden of meeverbranden van houtafval in een daartoe vergunde inrichting, met recuperatie van energie.

§5. Bij het berekenen van de heffingstarieven worden de bedragen steeds afgerond tot de hogere cent.

De bedragen van de milieueffing, vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2, worden aangepast aan het indexcijfer van de consumptieprijzen met als basisindex het indexcijfer van de consumptieprijzen van december 2006, basis 1996. De bedragen worden jaarlijks automatisch geïndexeerd zonder voorafgaande mededeling, op 1 januari van elk jaar. De aangepaste bedragen worden eveneens afgerond op de hogere cent.

§6. De bedragen van de milieueffing, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, 3° tot en met 19°, en paragraaf 2, eerste lid, worden vanaf 2007 vermenigvuldigd met 0,70 voor de heffingsplichtigen die overeenkomstig artikel 179 van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting.

Art. 47. De milieueffing, vermeld in artikel 45, is verschuldigd:

- 1° op het tijdstip dat de afvalstoffen worden verwerkt in de inrichtingen, vermeld in artikel 46, §1, eerste lid, 1° tot en met 18°, en §2, eerste lid, voor wat betreft de bedragen, vermeld in artikel 46, §1, eerste lid, 1° tot en met 18°, en §2, eerste lid;
- 2° op het tijdstip dat de afvalstoffen geproduceerd in het Vlaamse Gewest worden overgebracht met het oog op het verwerken ervan buiten het Vlaamse Gewest, voor wat betreft de bedragen, vermeld in artikel 46, §1, eerste lid, 19°.

Als een afvalstof verschillende verwerkingswijzen ondergaat, is de heffing alleen verschuldigd voor de heffingsplichtige verwerkingswijze die het eerst wordt toegepast. De vrijstelling van heffing geldt ook voor de toeslagstoffen die in de eerste verwerkingswijze worden toegevoegd.

Art. 48. Als voor de exploitatie van een inrichting de vergunning, verleend conform de bepalingen van dit decreet, is vervallen en voor dezelfde inrichting een nieuwe vergunning werd verleend, wordt voor de toepassing van de milieueffingen, vermeld in artikel 46, §1 en §2, de nieuwe vergunning geacht te zijn verleend met ingang van ofwel het tijdstip, vermeld in het vergunningsbesluit als de vergunningverlenende overheid binnen de wettelijk vastgestelde termijn een beslissing heeft genomen, ofwel het tijdstip waarop die beslissing conform de wettelijke termijn genomen had moeten worden.

Art. 49. De inning van de heffing vindt eenmaal per kwartaal plaats, namelijk:

- 1° in de loop van de maanden april en mei voor het eerste kwartaal;
- 2° in de loop van de maanden juli en augustus voor het tweede kwartaal;
- 3° in de loop van de maanden oktober en november voor het derde kwartaal;
- 4° in de loop van de maanden januari en februari van het volgende jaar voor het vierde kwartaal.

De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast met betrekking tot de inning van de heffing.

De Vlaamse Regering wijst de ambtenaren en contractuele personeelsleden van de OVAM aan die belast zijn met de inning en de invordering van de heffing en met de controle op de naleving van de verplichtingen inzake de heffing, en stelt de nadere regels met betrekking tot hun bevoegdheden vast.

Art. 50. §1. De heffingsplichtige is verplicht om in de loop van de maanden april, juli, oktober en januari een aangifte in te dienen met betrekking tot de heffing verschuldigd voor het voorafgaande kwartaal.

§2. De heffingsplichtige is verplicht om voor 10 mei, 10 augustus, 10 november, alsook 10 februari, de heffing voor het voorafgaande kwartaal te betalen. De heffingsplichtige is ook ertoe verplicht voor 10 december van elk jaar een voorschot te betalen op de heffing voor het vierde kwartaal van dat jaar. Dat voorschot wordt forfaitair vastgesteld op zesenzeestig procent van het bedrag dat verkregen wordt door de voor de eerste drie kwartalen door de heffingsplichtige verschuldigde heffing te delen door drie. Het aldus verkregen forfaitaire bedrag wordt afgerond tot op het lagere tiental. Als op basis van de aangifte voor het vierde kwartaal blijkt dat de werkelijk verschuldigde heffing lager is dan het verschuldigde voorschot, wordt dat voorschot, verminderd met de werkelijk verschuldigde heffing, maar vermeerderd met de wettelijke verwijlrent op het aldus berekende verschil, aan de heffingsplichtige teruggestort binnen negentig kalenderdagen na ontvangst van de behoorlijk opgestelde aangifte voor het vierde kwartaal. Het voorschot is niet verschuldigd als de heffingsplichtige voor 10 december het bewijs levert dat hij zijn belastingplichtige activiteit heeft stopgezet voor de aanvang van het vierde kwartaal.

§3. Als de heffingsplichtige niet tot de betaling van het aangegeven bedrag overgaat of als na controle door de met de inning en de invordering van de heffing belaste ambtenaar blijkt dat de aangegeven bedragen onjuist zijn, kan door de met de inning en de invordering van de heffing belaste ambtenaar een navordering worden opgelegd ten laste van de heffingsplichtige.

§4. Als de heffingsplichtige verschillende kwartalen moet vereffenen, worden de betalingen eerst aangerekend op de oudste schulden en in volgorde eerst op de administratieve geldboeten, de nalatigheidsintresten en de hoofdsom.

§5. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels vast met betrekking tot de aangifte en betaling van de heffing.

Art. 51. De heffingsplichtige kan het gedeelte van de heffing dat hij heeft opgenomen in zijn aangifte en dat hij regelmatig voldaan heeft op de wijze, vermeld in artikel 50, §2, terugvorderen onder de volgende voorwaarden:

- 1° de heffing is onbetwistbaar en is duidelijk omschreven op een factuur uitgereikt door de heffingsplichtige aan een medecontractant, met verwijzing naar het register, vermeld in artikel 52, eerste lid;
- 2° de vordering van de heffingsplichtige blijkt definitief oninbaar te zijn bij gebrek aan activa na opname als onbetwistbare vordering in het passief van het faillissement van de medecontractant op grond van een attest, uitgereikt door de behandelende curator;

3° de aanvraag tot teruggave van de heffing wordt ingediend met een aangetekende brief bij de OVAM, en de factuur, vermeld in punt 1°, en een afschrift van het attest, uitgereikt door de behandelende curator, vermeld in punt 2°, zijn erbij gevoegd.

Art. 52. De heffingsplichtige is verplicht om de hoeveelheden afvalstoffen, uitgedrukt in ton, dagelijks en in volgorde van verwerking in een register in te schrijven.

De heffingsplichtige is verplicht om alle bescheiden die nodig zijn om de voldoening van de heffing of de juistheid van de aangegeven bedragen na te gaan, voor te leggen op ieder verzoek van de ambtenaren die belast zijn met de controle op de naleving van de verplichtingen inzake de heffing.

De heffingsplichtige is verplicht om op ieder verzoek van de ambtenaren die belast zijn met de controle op de naleving van de verplichtingen inzake de heffing, mondeling of schriftelijk alle inlichtingen te verschaffen die hem gevraagd worden om de voldoening van de heffing of de juistheid van de aangegeven bedragen na te gaan.

Art. 53. Als de heffing niet is betaald na het verstrijken van de termijn, vermeld in artikel 50, §2, is van rechtswege de wettelijke intrest verschuldigd, vermeld in het koninklijk besluit van 4 augustus 1996 tot wijziging van de wettelijke rentevoet.

Art. 54. Als een heffingsplichtige, om welke redenen dan ook, de aangifte vermeld in artikel 50, §1, niet of te laat heeft ingediend of de verplichtingen vermeld in artikel 52, niet is nagekomen, kan hem door de met invordering belaste ambtenaar een ambtelijke aanslag opgelegd worden voor het bedrag van de heffing die vermoedelijk verschuldigd is.

De heffing wordt in de gevallen, vermeld in het eerste lid, vastgesteld op basis van de gevraagde stukken of, bij ontstentenis daarvan, op basis van gegevens die bewezen kunnen worden door documenten, getuigen en vermoedens.

De ambtelijke aanslag wordt opgelegd onverminderd de mogelijkheid van navordering binnen de termijn, vermeld in artikel 59.

Art. 55. Binnen een termijn van dertig dagen na de datum van verzending, per aangetekende brief, van een ambtelijke aanslag of een navordering kan de heffingsplichtige per aangetekende brief beroep instellen bij de door de Vlaamse Regering aangeduide Vlaamse minister, die uitspraak doet binnen zes maanden vanaf de datum van verzending van het beroepschrift. Een afschrift van dat beroep moet per aangetekende brief aan de OVAM worden betekend. Op straffe van nietigheid verwijst het beroep naar het dossiernummer, het aanslagjaar en het kwartaal, vermeld in de ambtelijke aanslag of in de navordering. Met een met redenen omklede aangetekende brief, gericht aan de heffingsplichtige, kan de door de Vlaamse Regering aangeduide Vlaamse minister de voormelde termijn eenmalig verlengen met een periode van zes maanden.

Vooraleer een beslissing te nemen, legt de door de Vlaamse Regering aangeduide Vlaamse minister de in het eerste lid bedoelde geschillen voor aan een adviescommissie.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de werking en samenstelling van de geschillencommissie.

Bij gebrek aan een uitspraak van de door de Vlaamse Regering aangeduide Vlaamse minister binnen de termijn, vermeld in het eerste lid, wordt het beroep van de heffingsplichtige als ingewilligd beschouwd.

De minister verzendt zijn beslissing per aangetekende brief aan de heffingsplichtige.

Tegen de beslissing van de minister kan een vordering worden ingesteld overeenkomstig de bepalingen van artikel 1385decies en artikel 1385undecies van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 56. Ten aanzien van de heffingsplichtige, vermeld in artikel 45, kan teruggave van door hem te veel aangegeven en betaalde milieuheffingen plaatsvinden door middel van verrekening op het verschuldigde bedrag aan te geven en te betalen voor een volgend kwartaal van het lopende kalenderjaar.

De heffingsplichtige voegt bij de kwartaalaangifte de nodige stukken ter staving van de gegrondheid van zijn verrekening. Bij een onjuiste of ten onrechte toegepaste verrekening blijft de mogelijkheid van navordering vermeld in artikel 50, §3, bestaan.

Art. 57. De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de aanwijzing van de personen die belast zijn met de inning en invordering van de milieuheffingen, de wijze van inning en invordering van de milieuheffingen, de aangifte en de betaling van de milieuheffingen en de behandeling van de beroepen, ingesteld overeenkomstig artikel 55, eerste lid.

Art. 58. Met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 7 wordt voor iedere navordering, vermeld in artikel 50, §3, en voor elke ambtelijke aanslag, vermeld in artikel 54, eerste lid, een administratieve geldboete opgelegd. Als heffingen niet of onvoldoende aangegeven worden, wordt de geldboete gelijkgesteld aan de heffingen die niet of onvoldoende zijn aangegeven. In geval van niet-tijdige betaling van de aangegeven heffingen wordt de geldboete gelijkgesteld aan 10% van de heffingen die niet tijdig zijn betaald. In beide gevallen bedraagt de geldboete ten minste 70 euro. Voor de berekening van die administratieve geldboete wordt uitgegaan van de milieuheffing zonder de vermenigvuldigingsfactor 0,70, vermeld in artikel 46, §6.

Art. 59. De vordering tot voldoening van de heffing, van de intresten en van de administratieve geldboete verjaart door verloop van vijf jaar, te rekenen van de dag waarop ze is ontstaan. De verjaring wordt gestuit op de wijze en onder de voorwaarden, vermeld in het Burgerlijk Wetboek.

Art. 60. De ambtenaar die daartoe aangewezen is door de Vlaamse Regering, kan met de heffingsplichtige dadingen treffen, voor zover die niet leiden tot vrijstelling of vermindering van de heffing.

Art. 61. De ambtenaar, vermeld in artikel 60, beslist ook over de gemotiveerde verzoeken tot kwijtschelding of vermindering van de administratieve geldboete die de heffingsplichtige per aangetekende brief tot hem richt. Die verzoeken moeten op straffe van verval ingediend worden uiterlijk binnen een maand nadat de beroeper in kennis is gesteld van de beslissing van de door de Vlaamse Regering aangeduide Vlaamse minister over het ingestelde beroep overeenkomstig de bepalingen van artikel 55, vijfde lid.

Tegen de beslissing, vermeld in het eerste lid, kan een vordering worden ingesteld overeenkomstig de bepalingen van de artikel 1385decies en 1385undecies van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 62. De ambtenaar, vermeld in artikel 60, beslist ook over de gemotiveerde verzoeken tot uitstel van betaling die de heffingsplichtige per aangetekende brief tot hem richt.

Art. 63. Bij gebrek aan voldoening van de heffing, de intresten, de administratieve geldboete en toebehoren wordt door de met invordering belaste ambtenaar een dwangbevel uitgevaardigd. Dat dwangbevel wordt geïssueerd en uitvoerbaar verklaard door de ambtenaar die daartoe aangewezen is door de Vlaamse Regering.

Het dwangbevel wordt betekend bij gerechtsdeurwaardersexploot of met een aangetekende brief.

Op het dwangbevel zijn de bepalingen van toepassing van deel V van het Gerechtelijk Wetboek houdende bewarend beslag en middelen van tenuitvoerlegging.

Art. 64. Tot zekerheid van de voldoening van de heffing, de intresten, de administratieve geldboete en de kosten heeft het Vlaamse Gewest een algemeen voorrecht op alle roerende goederen van de heffingsplichtige. Het kan een wettelijke hypotheek vestigen op alle goederen die daarvoor vatbaar zijn en die in het Vlaamse Gewest gelegen zijn, van de persoon op wiens naam de navordering of de ambtelijke aanslag is gevestigd.

Het voorrecht, vermeld in het eerste lid, neemt rang in onmiddellijk na de voorrechten die vermeld zijn in artikel 19 en 20 van de Hypotheekwet.

De rang van de wettelijke hypotheek wordt bepaald door de dagtekening van de inschrijving die genomen wordt.

De hypotheek wordt ingeschreven op verzoek van de ambtenaren, vermeld in artikel 60.

Artikel 19 van de Faillissementswet is niet van toepassing op de wettelijke hypotheek inzake de verschuldigde heffing waarvoor de inschrijving is genomen en waarvan betekening aan de heffingsschuldige is gedaan voor het vonnis van faillietverklaring.

Art. 65. De gemeenten zijn ertoe gerechtigd een beroep te doen op de OVAM met het oog op de inning van de opcentiemen, voor zover deze maximaal 20% opcentiemen bedragen, door de betrokken gemeente te heffen op de door de OVAM geïnde milieuheffingen bedoeld in artikel 46, §1 en §2, voor de heffingsplichtige inrichtingen gelegen op hun grondgebied.

De Vlaamse Regering stelt de nadere regels met betrekking tot de inningskosten en de wijze van innen van de opcentiemen vast.

Afdeling 3. Retributies

Art. 66. §1. De Vlaamse Regering kan de beoordeling van een aanvraag tot erkenning als laboratorium voor de uitvoering van analyses op stalen van afvalstoffen en bodem, vermeld in artikel 7, tweede lid, afhankelijk stellen van de betaling van een retributie.

De Vlaamse Regering kan de aanvraag tot opname in een register als vermeld in artikel 13, §1, afhankelijk stellen van de betaling van een retributie.

De Vlaamse Regering kan de beoordeling van een aanvraag tot erkenning of registratie voor het beheer van dierlijke bijproducten als vermeld in artikel 33, §3, afhankelijk stellen van de betaling van een retributie.

De Vlaamse Regering kan de beoordeling van een aanvraag tot aflevering van een grondstofverklaring als vermeld in artikel 40 voor de producent van de beoogde grondstof of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die in diens naam optreedt, afhankelijk stellen van de betaling van een retributie.

§2. Als de Vlaamse Regering in de gevallen, vermeld in paragraaf 1, een retributie vaststelt, moet, op straffe van onontvankelijkheid, het bewijs van betaling van de retributie bij de aanvraag gevoegd worden.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag en de wijze van inning van de retributies, vermeld in paragraaf 1.

De Vlaamse Regering wijst de ambtenaren van de OVAM aan die belast zijn met de inning en de invordering van de retributies, vermeld in paragraaf 1, en stelt de nadere regels voor hun bevoegdheid vast.

Hoofdstuk 6. Verzelfstandiging Plan C

Art. 67. De OVAM ondersteunt de transitie naar een duurzaam materialenbeheer. Deze ondersteuning heeft tot doel het creëren en doen realiseren van concrete doorbraken naar een duurzame materialeneconomie en -maatschappij in het Vlaamse Gewest en het opnemen van een voorbeeldrol in de Europese Unie. De OVAM, het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie, het Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid en de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek zetten daartoe een samenwerkingsverband op met het oog op:

- 1° het leveren van operationele ondersteuning aan publiek- of privaatrechtelijke vennootschappen, verenigingen, ondernemingen, organisaties of instellingen, al dan niet met rechtspersoonlijkheid, die hetzelfde doel nastreven, waaronder Plan C, het Vlaams transitienetwerk voor een duurzaam materialenbeheer;
- 2° het meedingen naar of het uitvoeren van opdrachten en projecten van publiek- of privaatrechtelijke verenigingen, ondernemingen of instellingen waardoor de kennis en ervaring van de OVAM en de betrokken overheidsinstellingen kunnen worden ingezet;
- 3° het stimuleren van uitwisseling van informatie en samenwerking tussen overheidsinstellingen die hetzelfde doel nastreven.

Dit samenwerkingsverband kan worden uitgebreid met andere overheidsinstellingen. Binnen dit samenwerkingsverband worden afspraken gemaakt over:

- 1° de besteding van budgettaire middelen en personeelsmiddelen van de betrokken overheidsinstellingen met het oog op een efficiënt gebruik ervan in functie van de hierboven genoemde doelstellingen;
- 2° de deelname aan en vertegenwoordiging in de hierboven genoemde publiek- of privaatrechtelijke vennootschappen, verenigingen, ondernemingen, organisaties of instellingen door de overheidsinstellingen die deel uitmaken van het samenwerkingsverband;
- 3° andere aangelegenheden die nodig zijn voor het realiseren van de hierboven genoemde doelstellingen.

De OVAM neemt het voorzitterschap waar van het samenwerkingsverband.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor het samenwerkingsverband.

Hoofdstuk 7. Toezicht en strafbepalingen

Art. 68. Voor dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan worden het toezicht en de bestuurlijke handhaving uitgeoefend en worden veiligheidsmaatregelen genomen volgens de regels, vermeld in titel XVI, hoofdstukken III, IV en VII, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Art. 69. Met betrekking tot dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan worden het onderzoek, de vaststelling en de bestraffing van de milieu-inbreuken en milieumisdrijven uitgevoerd volgens de regels, vermeld in titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid.

Deze bepaling is evenwel niet van toepassing op de overtreding van de verplichting om aan de heffing te voldoen, vermeld in artikel 44 tot en met artikel 65.

Hoofdstuk 8. Wijzigingsbepalingen

Art. 70. In artikel 3.2.2, §1, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995, wordt het woord “afvalstromen” vervangen door het woord “materiaalstromen” en wordt punt d) vervangen door wat volgt:

“d) te waken over het bijhouden van het afvalstoffenregister en het materialenregister en de naleving van de meldingsplicht, vermeld in artikel 6, 23 tot en met 25 en 30 van het decreet van [...] betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;”.

Art. 71. In artikel 3.4.3, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995, worden de woorden “Onverminderd de artikelen 17, § 1, en 23 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen” vervangen door de woorden “Met behoud van de toepassing van artikel 23, eerste lid, en artikel 30 van het decreet van [...] betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen”.

Art. 72. In artikel 3.5.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 april 1995, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“De Vlaamse Regering kan ook voorschrijven dat de met toepassing van artikel 23, tweede lid, van het decreet van [...] betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen te verstrekken gegevens voor de inrichtingen, vermeld in het eerste lid, opgenomen moeten worden in het milieujaarverslag.”.

Art. 73. In artikel 10.1.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 7 mei 2004, wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° Materialendecreet: het decreet van [...] betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;”.

Art. 74. In artikel 10.3.2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 7 mei 2004, worden de woorden “bedoeld in artikel 5 van het Afvalstoffendecreet” vervangen door de woorden “vermeld in artikel 4 van het Materialendecreet” en wordt het woord “stofstromen” vervangen door het woord “materiaalkringlopen”.

Art. 75. In artikel 10.3.3, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 7 mei 2004 en gewijzigd bij de decreten van 22 april 2005 en 25 mei 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 worden de woorden “stofstromen” en “kringlopen van stofstromen” vervangen door het woord “materiaalkringlopen”;

2° in paragraaf 2, 1°, a), wordt het woord “stoffenkringlopen” vervangen door het woord “materiaalkringlopen”;

3° in paragraaf 2 wordt punt 2° vervangen door wat volgt:

“2° het ontwerpen van preventieprogramma’s en uitvoeringsplannen als vermeld in artikel 17 en 18 van het Materialendecreet, alsook het controleren en opvolgen van de uitvoering van voormelde preventieprogramma’s en uitvoeringsplannen en het voorbereiden en mee uitwerken van programma’s overeenkomstig de geldende internationale en Europese voorschriften, waarvan de uitvoering binnen het toepassingsgebied van het Materialendecreet valt;”;

4° in paragraaf 2 wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° het sluiten van overeenkomsten met de gemeenten of verenigingen van gemeenten ter bevordering of begeleiding van de organisatie van de selectieve ophaling of inzameling van huishoudelijke afvalstoffen als vermeld in artikel 27 van het Materialendecreet;”;

5° in paragraaf 2 wordt punt 4° vervangen door wat volgt:

“4° het voorbereiden van de onderhandelingen met het oog op het sluiten van de milieubeleidsovereenkomsten, vermeld in het Materialendecreet;”;

6° in paragraaf 2 wordt punt 5° vervangen door wat volgt:

“5° het behandelen van de aanvragen en het adviseren van de Vlaamse Regering over de erkenning, vermeld in artikel 7 van het Materialendecreet;”;

7° in paragraaf 2 wordt punt 7° vervangen door wat volgt:

“7° het uitvoeren van de taken in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, vermeld in artikel 21 van het Materialendecreet, en de terugnameplicht, vermeld in het samenwerkingsakkoord Verpakkingsafval;”;

8° in paragraaf 2 wordt punt 8° vervangen door wat volgt:

“8° het vestigen, innen en invorderen van de milieuheffing op de verwerking van afvalstoffen, vermeld in artikel 44 tot en met artikel 65 van het Materialendecreet;”;

9° in paragraaf 2 wordt punt 9° vervangen door wat volgt:

“9° de behandeling van subsidieaanvragen, vermeld in artikel 15 van het Materialendecreet;”;

10° in punt 10° wordt het woord “afvalstromen” vervangen door het woord “materiaalstromen”;

11° er wordt een punt 12° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“12° het adviseren van de Vlaamse Regering over de afwijkingen van de hiërarchie als vermeld in artikel 8 van het Materialendecreet.”.

Art. 76. In artikel 10.3.4 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 7 mei 2004 en gewijzigd bij de decreten van 19 mei 2005 en 12 december 2008, wordt paragraaf 4 opgeheven.

Art. 77. In artikel 16.1.1, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 30 april 2009, wordt punt 10° vervangen door wat volgt:

“10° het decreet van [...] betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;”.

Art. 78. In artikel 16.6.1, §1, tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 30 april 2009, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° de overtredingen van de verplichting om aan de heffing en aan de administratieve geldboete te voldoen, vermeld in artikel 48 en 58 van het decreet van [...] betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen;”.

Art. 79. In artikel 16.6.4, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de woorden “het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen” vervangen door de woorden “het decreet van [...] betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen”.

Art. 80. In bijlage IV van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, wordt punt 12° vervangen door wat volgt:

“12° Elke grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Unie waarvoor een vergunning is vereist of een verbod geldt als vermeld in artikel 14, eerste en tweede lid, van het decreet van [...] betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen.”.

Hoofdstuk 9. Slotbepalingen

Art. 81. Artikel 1 en 7 van de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval worden opgeheven.

Art. 82. Het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, wordt opgeheven.

In alle wetteksten waarin verwezen wordt naar het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen moet dit gelezen worden als een verwijzing naar dit decreet.

Art. 83. Het koninklijk besluit van 9 februari 1976 houdende algemeen reglement op de giftige afval, het laatst gewijzigd bij het besluit van de Waalse Regering van 20 december 2001, wordt opgeheven.

Art. 84. De sectorale uitvoeringsplannen, vastgesteld overeenkomstig het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, blijven gelden voor de geldigheidsduur, vastgesteld in het plan.

Art. 85. De beroepen die voor de inwerkingtreding van dit decreet overeenkomstig artikel 50, §15, van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen tegen een ambtelijke aanslag of navordering werden ingesteld, worden verder behandeld overeenkomstig de procedure, vermeld in artikel 50 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen.

Art. 86. Dit decreet treedt in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum, met uitzondering van afdeling 2 van hoofdstuk 5 die in werking treedt op 1 januari 2012.